

Glasnik

Hrvatskoga uljudbenog pokreta

Online tjednik za javna pitanja

Broj 67

Izlazi subotom

Zagreb, 1. kolovoza 2009.

Sadržaj:

Moj hrvatski dom	2
Urednikovo slovo	3
Okupljanje	4
Izdajnici	5
Naši prijatelji	9
Ukrajina i svijet	11
Civilizacija	16
Hrvatska knjižara	20
S Pantovčaka	21
Krvavi maršal	23
Povijest i čovjek	25
Manifest	26
Bosno moja	27
Zgodopis	36
Osvrti	40
Živjeti NDH	47
Hrvatski jezik	48
Čitajte s nama	49
Roman u nastavcima	53
Bog nas je stvorio	57
Ustaški hitrozov	61
Kolači	62
Čitatelji	63

Naklada

30.000 primjeraka

Glasnik je besplatan

*Budi ponosan Hrvat
i dodi na prosvijed!*

Odzvonilo je...!

Srijeda, 22. 07. 2009. od 17.00 sati

Promenadenplatz 1
(ispred hotela Bayerischer Hof)

Hrvatice i Hrvati!

- Protestiramo protiv Mesićeve izjave da je komemoracija na Bleiburgu «ustaški dernek».
- Protestiramo protiv Mesićeve veličanja komunizma i Tita te njegove zaštite i prikrivanja komunističkih zločina i zločinaca.

RVACKA, LEPA RVACKA

Đuro Sudeta

MESIĆEV DOLAZAK U MÜNCHEN

dr. Tomislav Đurasović

PRIJATELJSTVO, SURADNJA I PARTNERSTVO

IZMEĐU UKRAJINE I RUSIJE

doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko

PRIMUM VIVERE DEINDE PHILOSOPHARE

akademik Mirko Vidović

PATNJE HERCEGOVAČKIH FRANJEVACA

prof. dr. sc. fra Andrija Nikić

NAZOROVA 57

DRUGO OKUPLJANJE DOMOLJUBNIH I
DRŽAVOTVORNIH HRVATA

Zagreb, 19. rujna 2009. u 10 sati

(ispred kuće Josipa Manolića)

RVACKA, LEPA RVACKA

Đuro Sudeta: PJESME, I., Hrvatski izdavački bibliografski zavod, Zagreb, 1943.

Rvacka, lepa Rvacka,
 Žalosna naša mati!
 Ti ne znaš, kako te ljubimo
 Mi, sinovi tvoji, Rvati.

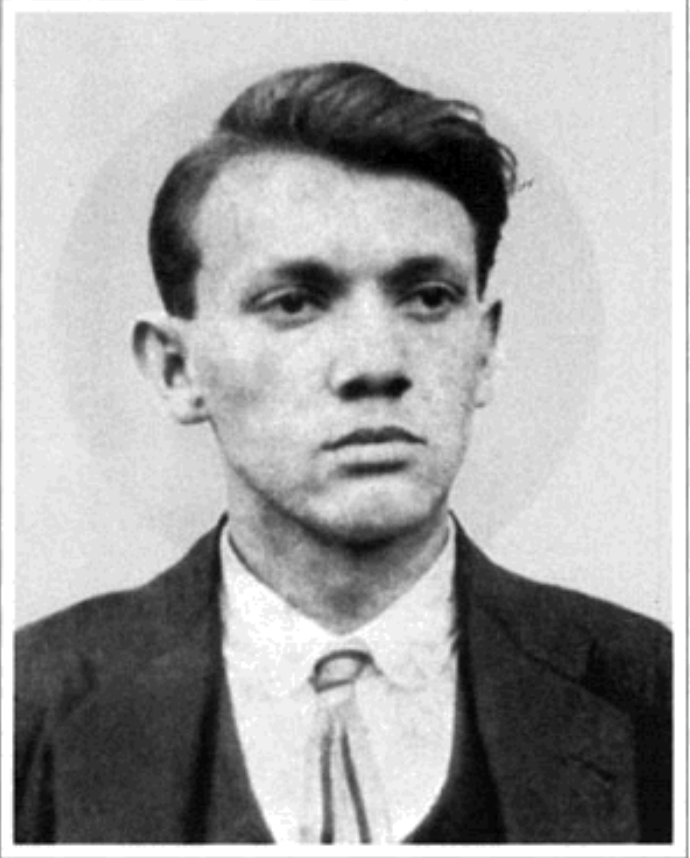
Rvacka, tužna Rvacka,
 I tvoje će sinove klati,
 Mrtvačka kola krečeju,
 Pevaju posmrtni svati.

Rvacka, mrtva Rvacka,
 Na sprovod te niko ne prati,
 Samo grdi grobari
 Na tvojem će grobu stati ...

Al doći će dani slobode,
 Kad nećemo više spati,
 Iz vlažnih grobova tad ćemo
 Na život se opet stati ...

Doći će dani slobode,
 Kad će nam suncece sjati,
 Pa ćemo kričati ponosno:
 Ni Rvat više ne pati!

Rvacka, lepa Rvacka,
 Budi nam vesela mati,
 Budi nam vesela zato,
 Jer što je u srcu našem,
 To nitko ne treba znati.

Đuro Sudeta

Đuro Sudeta

(Stara Ploščica pokraj Bjelovara, 10. travnja 1903.
 Koprivnica, 30. travnja 1927.),
 hrvatski književnik. Pisao je pjesme,
 članke i političke rasprave u "Luč",
 "Hrvatskoj prosvjeti" i "Vijencu".

Nakon gimnazijskog školovanja u Zagrebu,
 od 1922. godine učitelj je na građanskoj školi
 u Virju. U kratkom životu izlaze mu dvije
 zbirke pjesama: „Osamljenim stazama”
 i „Kućice u Dolu”, a napisao je i nekoliko
 novela i feljtona.

Od mnoštva pripovjedaka izdvaja se moderna
 lirsko-fantastična pripovijetka "Mor".

HRVATSKI ULJUDBENI POKRET
 Udruga za zaštitu prava građana
 Pete poljanice 7 – 10000 ZAGREB
hrvatska.uljudba@gmail.com
 091-33-88.431

Zagreb, na dne 30. srpnja 2009.

VLADA RH
 Jadranka Kosor
 Predsjednica
 Trg Sv. Marka 2 – 10000 ZAGREB

Cijenjena gđo predsjednice,

Dan prije objave Vašeg dolaska na čelo Vlade RH nazvala me je tajnica iz Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i urekla mi sastanak s g. Krunoslavom Mesarićem, državnim tajnikom. Nekoliko dana kasnije, javila mi je za odgodu sastanka, koji do danas nije održan. Ima li to sveze s Vašim velikim korakom naprijed?

Unatoč tomu, Hrvatski uljudbeni pokret daje Vam potporu, iako se baš odviše ne slažemo s "kriznim" mjerama koje poduzimate. Brod treba promijeniti smjer plovidbe. Smjesta! Ne znači to pak da ćemo biti manje kritični prema svim potezima Vlade, kao što smo to činili i do sada, odnosno da ćemo odjednom cenzurirati tekstove svojih suradnika. Pače. Naime, i dalje smatramo da su svi dosadašnji hrvatski premijeri, kako oni iz HDZa, jednako tako i oni iz SDPa, (blago rečeno) bili potpuni politički, sigurnosti i gospodarski promašaj.

Nismo Vas, istinu govoreći, očekivali na čelu Vlade RH. Bilo je to iznenada. Ne stoga, jer bismo možda sumnjali u Vaše sposobnosti i djelatne navike, nego što smo cijenili da je i g. Sanader "debele kože na obrazima", kakvu – na primjer – ustrajno nose Stjepan Mesić, Luka Bebić, Vladimir Šeks, Ivan Šuker i sl. Prevarili smo se, hvala Bogu!

Pišem Vam ovo pismo iz još nekoliko razloga. U našim internetskim časopisima: "Glasnik" (tjednik, 67 brojeva) i "Ognjište" (mjesečnik, novo ime, 11 brojeva), koje šaljem na oko 30.000 e-mail adresa širom svijeta, uskoro i na engleskom jeziku, počet ćemo s analitičko-istražiteljskim tekstovima na temu: "Tragom kaznenih prijava". Nadamo se da se u tome ne ćemo naći na suprotnim stranama, iako od Mladena Bajića očekujemo veliki otpor.

Na kraju i jedna zamolba. Saznajemo po prvi put da se zastupnicima besplatno dijele novine i časopisi. Nije pitanje samo u toj besplatnosti (bez obzira na broj i količinu novina), nego je problem u tome tko su izdavači tih glasila, te tko ih je i kako odabrao. Konkretno: Na koji način Hrvatski uljudbeni pokret može, također, slati zastupnicima, članovima Vlade, te pratećem osoblju svoje besplatne publikacije. Možda ćete reći: na njihove e-maileve. Da, ali to bi bio štos. Dotične osobe bi prethodno trebalo obavijestiti o takvoj mogućnosti.

S poštovanjem

T. Dragun
 dr. sc. Tomislav Dragun
 predsjednik

General Ante Gotovina

za Predsjednika RH

MESIĆEV DOLAZAK U MÜNCHEN

dr. Tomislav Đurasović,
München

Te radne srijede, 22. srpnja, stigoh već oko 16.00 sati, po zadržavajućoj, paklenoj vrućini, na prosvjed protiv "građanina predsjednika i predsjednika građanina", vuka u janjećoj koži. Prosvjed je zakazan u strogom centru bavarske metropole, a pod sloganom "Odzvonilo je ...!" s početkom u 17.00 sati.

Nakon molitve i petminutne šutnje za sve poginule Hrvate zamolio sam dvojicu znanaca, da pokušaju prebrojiti nazočne, pa desetak minuta kasnije dobih i rezultate. Prvi je prebrojio **531**, a drugi **547** nazočnih. Šarenilo hrvatskih trobojnica, majica s porukama i slikama hrvatskih legendi (Tuđman, Gotovina) krasile su taj dostojanstveni i kulturni prosvjedni skup.

Naša pojašnjenja: Zašto prosvjedujemo? i prijevod poruka uzbiljio bi zainteresirane prolaznike; pregled-

dali bi Priopćenje za javnost i odlazili uz komentar: Zar je to moguće danas u Europi, a hrvatskom narodu zaželjeli više sreće i bolji odabir u budućnosti.

Spomenute, upozoravajuće poruke zrcalile su s na desecima transparenta, kao:

Ante Brekalo je vrlo koncizan: "Odlučili smo se na ovaj čin zbog nepravdi i politikanstva kojim predsjednik Mesić polarizira hrvatski narod". I druga trojica Hrvata koji su se obratili nazočnima bili su kratki, jezgroviti. Pjesma koja je uvijek bila najbolji melem na ranjenu dušu hrvatskog čovjeka i danas odjekuje i ne prestaje, i to pred najrenomiranijim Münchenskim hotelom.

Pjeva se: Vila Velebita, Lijepa li si, Zovi samo zovi, Zdravo djevo, Ne dirajte mi ravnicu, Marjane, Marjane i druge domoljubne budnice.

Pojašnjavam dvjema mladim Njemicama, kako je Mesić jednostavno ograničen u poimanju suvremenih shvaćanja. No, mladi Romano Sole (predsjednik Matice hrvatske u

dr. Tomislav Đurasović s lijepom Hrvaticom

Münchenu) daleko je iscrpniji od mene, tvrdeći:

"U totalitarnom sustavu, u kojem je Mesić 'ispekao' svoj politički zanat, demonstracije protiv druga predsjednika bile su, naravno, nezamislive... Došla je na svijet jedna nova generacija, generacija mladih, školovanih i kulturnih ljudi koji se unatoč činjenici da su rođeni u tuđini, ne odriču hrvatske putovnice i vjere u bolje hrvatsko sutra, te sanjaju da jednog dana žive u zemlji kojoj iskreno pripadaju. Mislim da hrvatska dijaspora tu ljubav i domoljublje više ne mora posebno dokazivati, te da stoga imamo moralno pravo i na ove Münchenske prosvjede..."

Ante Moro pojašnjava, kako je riječ o "tihome demokratskom

Bleiburg nije ustaški dernek

Mesić - Ne ponovilo se!

Mesićev ured – leglo Udbe

Partizani i komunisti su koljači, a ne antifašisti

Bleiburg - suza na hrvatskom obrazu

Molitva na Bleiburgu nije dernek

Prodao si naše snove izdajniče

I tebi je odzvonilo

Tito = Hitler = Staljin

Lažni hrvatski predsjedniče

Vrati nam novac, i sl.

prosvjedu" kojim će se zahtijevati demistifikacija partizanskog pokreta i otvoren razgovor o partizanskim žrtvama. "Želimo da prestane hajka na ljude koji misle različito od Mesića te da prestane forsiranje ideologija kojih više nema. Želimo da se mladima prikaže stvarno stanje, bez ideologije", kazao je Moro.

A, dr. Ivan Galešić, dopredsjednik Hrvatskog svjetskog kongresa Njemačke dodaje:

"Predsjednik jedne demokratske države trebao bi djelovati kao integrirajući faktor, što podrazumijeva spajanje onih povijesno-političkih analiza i interpretacija, koje se temelje na istini, pravdi i humanizmu".

Naravno da sam se daleko bolje osjećao u prosvjednom skupu i među "svojima", nego li kasnije na predavanju u svečanoj sali hotela "Bayerischer Hof".

Ali valja nama rijeku preći!

Tja, zar Napoleon ne mudrova: "Kaži mi što misli protivnik iza brda, pobijedit ću svakog protivnika".

A, Mesić je naš deklarirani protivnik.

Ali, on je i taj, koji će, a na poziv ravnatelja zaklade "Herbert Quandt", g. Jürgena Chrobog-a, sada, u 18.30 sati početi s predavanjem na temu: "Gospodarske i političke perspektive Republike Hrvatske u EU".

Koliko sam svojom pojavom u bavarskoj narodnoj nošnji iznenadio domaćine, još više su bili zatečeni oni iz Mesićeve pratnje, koji su me preko 2 ure opservirali na čelu prosvjeda (s transparentom: "Mesić – Ne ponovilo se!!), odnosno, najzetečeniji ispadoše namještenici oko Generalnog konzul(at)a, koji moju "adresu zagubiše", odmah poslije moga razlaza s njihovim nepovredivim liderom Ivom Sanaderom, iliti, malim, neprikosnovenim Visarinovičem Staljinom (kako ga je književnik Aralica indirektno okarakterizira u HL-u, br. 251).

Voditelj programa i ravnatelj zaklade Chrobog nije se snašao.

Skutonoše njegovog "dragog gosta" potražuju blindirane automobile, jako osiguranje, tajne podzemne hotelske ulaze i "maksimalnu moguću udaljenost" od svoga naroda.

I ne samo to.

Čovjek koji se samodopadno kucka po ramenu, ističući kako je već dva mandata predsjednik svih Hrvata (sic!), a njegovi ga "podložni građani" dočekuju s petominutnom fanfaram zvižduka, i još dužim: "Cigane, cigane!", morali su Chrobog-a natjerati na razmišljanje i zabrinutost; na preinaku W. Shakespeara: "Ima nešta trulog na zagrebačkom Pantovčaku!"

I, da je g. Chrobog imao nešto više diplomatskog iskustva, uviđavnosti i strpljivosti, pa sačekao barem do kraja Mesićevog predavanja, prije bi se tri puta ugrizao za jezik, nego bi rekao, ono što reče: "Ispred hotela su okupljeni ljudi koji gledaju pre-

ma prošlosti i prosvjed je neprihvatljiv".

Ne, g. Chrobog, Vi i Vaš gost, vi ste **Ewiggestrige** (hrv. **vječito jučerašnji**).

Jerbo, za one koji ne znaju, Chrobog je već jednom, ispred iste zaklade, 19. XI. 2005., dovodio Mesića u Berlin, gdje se skoro javno mešetarilo s hrvatskim nacionalitetom i državnim suverenitetom.

Chrobog-u je dobro znano, da je upravo njegov štitićenik bio i ostao zajapureni branitelj ideološko-političko-totalitarističkog relikta koga je osudio cijeli civilizirani svijet. Ergo, njegov "dragi gost" je taj, koji svim silama Hrvatsku vraća u prošlost.

Govoreći o sporu sa Slovenijom, EU-u prebacio potpunu nesposobnost, ističući, da će RH ostati principijelna i tražiti rješenje u međunarodnom pravu. I da je na tome ostao, dobio bi zasigurno prolaznu ocjenu, ali je svojom primitivnom implikacijom svađe dvojice seljaka oko međaša, potpuno obezvrijedio značenje i vrijed-

dnost tog problema, a oduzeo vjetar u leđa zdravim europskim snagama, koje već mjesecima uporno dokazuju, da je Slovenija samo trojanski konj u rukama nekih EU-članica s opakim protueuropskim nakanama.

**Mali Pahor ljutio se,
što je tako mali,
popeo se na stolicu,
pa se visok hvali.**

Naravno, iole pametan čovjek se pita, ako su upravo Mesićevi utjelovljeni idoli, t.j. jugoslavenska Državna komisija 1945./1946. odredili hrvatske granice, ako ih je Bedinterova komisija 45 godina kasnije potvrdila, a 1992. priznali međunarodna zajednica i UNO, otkud li sad povjetarac pjevuši:

No, Mesićevi savjetnici protežiraju Bildt-a, Rehn-a i ostalu antihrvatsku kamariju, boreći se ustvari za svoj cilj: *Ako već u EU, onda samo u karavani Zapadnog Balkana.*

Zaboga, ima li itko u Hrvatskoj da tim ljudima pročita odluku njemačkog Ustavnog suda od prije tri tjedna, a koja jednostavno kaže: *Tako dugo dokle vrijedi ovaj Ustav, Njemačka je kod dvojbe uvijek iznad Europe!*

Referirajući o gospodarstvu Mesić kaže, kako se "svjetska kriza pokazala 'svojevrsnim katalizatorom za naše promašaje'; financirali smo vlastitu potrošnju stranim kreditima, a trgovini davali prednost pred proizvodnjom; morali smo stati na kraj privrednom kriminalu".

I nastavio: "Naš glavni problem ostaje na području pravosudnoga sustava i javne uprave, a **naša**

два temeljna zla su: korupcija i organizirani kriminal".

"Volio bih vjerovati, da će vlada smoći snage i pokazati više energičnosti i upornosti na oba ova područja", zavapio je Mesić. Nazočnima, kojima je znana politika à la Mesić (**jedno misliti, drugo govoriti, a treće raditi**), ocijenili su i to kao površno i neodgovorno.

Srećom, protekcijom, iliti poradi moga bavarskog outfit-a, dobio sam mikrofon za moje pitanje, a koje je otprilike glasilo:

na i prostora.

Jedno drugo pitanje Mesić je iskoristio za prikaz svoje sveprisutnosti u politici. "Dobro, ali kako ćete vi Hrvati vraćati ova ogromna zaduženja za izgradnju cesta?", navodno ga je pitao bivši njemački kancelar Schröder.

Zanemarujući, upravo, njemački najtankoćutniji socijalni problem, tzv. "problem generacija", on je odgovorio: "Pa, otplaćivat će buduće generacije", a malo kasnije se dopuni: "To će nam vraćati Vaši Nijemci, a naši turisti, koji će najviše i koristiti te autoceste".

Jedna vremešna, ali pronicljiva Bavarka pokušala je otupiti ovu dubioznu oštricu, pa je svoje pitanje tako formulirala, da je ukazala da je turizam Hrvatskoj, uistinu, (naj)važn(ij)i izvor za priliv deviznih sredstava, ali, ista ne zaboravi i upozoriti, koliko li turizam u sebi nosi naboja senzibilnosti i

rizičnosti.

"Gospodine Mesiću, ovdje su pale teške i bremenite riječi kao korupcija i organizirani kriminal. Neki dan sam se vratio iz Dubrovnika gdje mi moj bivši profesor prava reče, kako hrvatska justicija nema poveza na očima, nego već dugo škilji na oba oka. Vi istaknuste također, čak dva puta, kako već 10 godina stojite na čelu hrvatske države. Ja se nadam da ovaj auditorij zanima, mene zanima zsigurno: 'Što Vi učiniste u tih 10 godina na odstranjenju ovih anomalija?'".

Štovani čitatelji, pređimo brzo preko njegova podugačkog odgovora, jer ne kaže ništa novog i da ne ljutim urednika poradi vreme-

Razgovarajući o Mesićevom nastupu u Münchenu, a na mome prošlosedmičnjem "Stammtisch-u", moj dobri prijatelj i danas jedan od vodećih gospodarstvenika u Bavarskoj, napravi slikovitu usporedbu, vraćajući nas u davnu 1984. godinu, kad su se u Sarajevu održavale skupe olimpijske igre. Igre su koštale 1,8 milijardi dinara, a Jugoslavija je morala tu godinu vratiti zapadnim bankama 5,1 milijardu dolara, od čega se 2,2 milijarde odnosilo na kamate za glavnice. Da bi samo ove dugove uredovito odplaćivali, Beograd je morao povećati svoj izvoz za 32%.

MMF im obećaje kratkoročni zajam od 450 do 500 milijuna dolara na godinu dana, a umjesto zahvalnice beogradska "Borba" je pisala:

"Naši radni ljudi i građani kažu da će radije podnijeti nove žrtve i lišavanja, nego prihvatiti nečasne i neravnopravne uvjete i za nekoliko milijardi dolara žrtvovati tekovine dosadašnje i perspektivu dalje izgradnje samoupravnog socijalističkog društva".

I tada su jugopolitičari pred kamarama kao papagaji ponavljali: "Nema problema!"

Kao spomenik toj tobože-politici i površnoj "nema-problema-životnoj-vodilji", iznikle su preko noći u Bavarskoj dvije gostionice s imenom "Vučko", a čak tri, koje nazvaše "Nema problema".

Na kraju nam ne zaboravi ispričati, kako mu je još tada jedan mlađi hrvatski ekonomist u Sarajevu, a na istu temu rekao: "Dobro zapamtite, nakon olimpijade najpopularniji hit u Jugoslaviji bit će: 'Za jedan časak radosti, tisuće dana žalosti'".

I da završim: prosvjedovasko jerbo, je to naše prava i naša sveta obveza. Prosvjedovasko uz duboko uvjerenje da tim doprinosimo jedan mali obol za ozdravljenje odnosa u našoj ranjenoj ljepotici. Da, prosvjedovasko protiv Mesića i njegovih "čoporaša", protiv njihove isključivosti, nasilnosti, agresivnosti, protiv njihovog zatiranja Hrvatske i hrvatstva.

Ali, mi smo prosvjedovali i protiv neodgovornog ponašanja velikog dijela hrvatskih birača, koji nika-ko da se dogovore, kako ovu gornju, minornu, ali vrlo agresivnu grupu učiniti sporednom dru-

štvenom pojavom, kakve postoje u svim demokratskim državama svijeta.

Tek onda, kad hrvatski narod uspije svoje unutarne suprotnosti pomiriti oko barem jedne čvrste jezgre vlastitih interesa i usmjeri ih konstruktivno, a ne destruktivno, moći ćemo bitno utjecati na svoju vlastitu sudbinu.

Veliki njemački književnik Thomas Mann izjavi 1946. godine: "Nije istina da nismo znali što se događalo za vrijeme nacizma. Znali smo, ali nismo imali hrabrosti dignuti svoj glas, i poradi tog smo svi suodgovorni!"

U "Slobodnoj Dalmaciji" od 7. rujna 2000. godine (datum je točan!), na stranici 17, pisao sam: "... Ako su otupjele i ušutkane hrvatske državne institucije, pitam se što je s samoinicijativnim grupama hrvatskih građana ..., a koje bi trebale staviti brnjicu na usta 'reprezentantu Hrvatske prema vani' (čitaj: Mesić, o.a.), jer gospodo, do nedavno se citirala ona francuska: Svaki narod ima kralja kakvoga je i zaslužio, a mi Hrvati u dijaspori već duže vrijeme naslućujemo: 'Hrvati imaju predsjednika kakvog i zaslužuju'".

PRIJATELJSTVO, SURADNJA I PARTNERSTVO IZMEĐU UKRAJINE I RUSIJE

doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko, Filozofski fakultet Zagreb

Glasnik: Dosta se govori o mogućnosti ulaska Ukrajine u Europsku Uniju i NATO. Nu, prije nego što Vam postavimo odgovarajuća pitanja, molimo Vas, pojasnite nam malo kakva je to zemlja Ukrajina?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Ukrajina je zemlja dostojna biti partner Europe, ali zbog neprijateljskih tendencija izvana – iz susjedstva i iznutra - od strane nacionalno nesvjesnih - taj je proces usporen.

se vjekovima kotrljali preko prostora koji ima najveći dio svjetske crnice. Dakle, Ukrajinci su Slaveni sa svim onim što se je ulijevalo u taj prostor stoljećima. Mislim, da se to isto odnosi i na Hrvate.

Glasnik: Najprije je u 9. stoljeću postojala država Rus', a onda Kijevska Rusija (Kiiv ili Kijev). Tek u Kijevskom ljetopisu (1187.) spominje se ime Ukrajina. Radi li se o istoj državi ili su to bile različite države na istom prostoru?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Izvorno ime zemlje je Rus'ka zemlja (Ljetopis Nestora). Točan sadr-

jina-Rus'. Naziv Kijevska Rus' je smišljen od strane ruskih povjesničara kako bi opravdali svoju ekspanziju (Moskovska Rus' je smišljena kasnije za Moskovsku kneževinu) i da opravdaju svojatanje Bele Rus'a i Kijevske države.

Glasnik: Stoljećima su Rusi i Ukrajinci smatrani istim narodom. Sada takva stajališta ne postoje, ali se govori o civilizacijskom zajedništvu Rusa i Ukrajinaca. Što bi to bilo?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Naziv "isti narod" su smislili ruski velikodržavni povjesničari u doba carizma (19. st.) i ruskog sovjetizma (20 st.). Aktualan je i danas u pokušajima preporoda te dvije trule povijesne formacije. "Civilizacijsko zajedništvo" se odnosi na sovjetsku zajednicu kad je formiran "sovok" - pogrdni naziv za homosovjetikusa. Mada je poluživ, još je živ. Dakle, radi se o dva naroda, srodna mnogo po čemu, ali različita.

Glasnik: Ta "istovrsnost" ili "jedinstvo" Rusa i Ukrajinaca bilo je pogubno za Ukrajince, osobito u 19. i 20. stoljeću. Kako je to izgledalo u doba ruskih careva, a kako u vrijeme komunističkih vlasti?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: O tome se može saznati već po stajalištu prema ukrajinskom jeziku, koji je bio, možda ponajviše zabranjivan u svim dobima te dvije Rusije - carske i sovjetske. Popis zabrana može se vidjeti u članku: Represivna politika prema ukrajinskom jeziku, Riječ, Rijeka, 2009., sv. 2, str. 87-121.

Glasnik: Godine 1918. proglašena je Narodna Republika Ukrajina. Kakva je bila njena sudbina?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: UNR, odnosno Ukrajinska Narodna Republika bila je izraz vjekovnih težnji Ukrajinaca prema nezavis-

doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko

Glasnik: Dakle, poznato nam je da je Ukrajina najveća europska država (ne računajući europski dio Rusije), ali ne znamo dovoljno o tome tko su zapravo Ukrajinci. Jesu li oni Slaveni ili su se odnekud doselili? Ili je u pitanju nešto posve treće?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Kao što znamo, ne postoje "etnički čisti" narodi. Ukrajinci su slavenski etnos koji se razvijao u procesu trajnih migracijskih valova koji su

žaj naziva-pojma Rus' nitko ne zna. Radi se o pojmu neslavenskog podrijetla (skoro svi Slaveni imaju neslavenska imena). Očigledno, radi se o sakralnom pojmu, koji se odnosio na društvenu elitu koja je ratnom vještinom održavala i širila zemlju. Naziv je preuzet iz doba doslavenske kulture. Naziv Ukrajina, koji je postojao u isto vrijeme s nazivom Rus', općeslavenskog je sadržaja i znači zemlju uopće. Dakle, autentičan naziv zemlje je Ukra-

nosti. Proglašena je odmah nakon pada carizma. Pošto je boljševizam nastavljao carističku politiku, represijama je spriječio njeno postojanje.

Glasnik: Onda je došao "holodomor". Možete li nam nešto o njemu reći?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Gladomor (engleska transkripcija ukrajinskoga prigušenog „gh“ = H) je smišljeni genocid izveden nad ukrajinskim seljaštvom. O tome govori knjiga koja se nalazi u svim glavnim knjižarama i knjižnicama Hrvatske: Genocidni zločin totalitarnog režima u Ukrajini 1932-1933. Голодомор/Gladomor. Zagreb, 2008, 324 str.

Glasnik: U vrijeme Drugog svjetskog rata bilo je suradnje Nijemaca i Ukrajinaca. O čemu se je tu radilo?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Dio zapadnih Ukrajinaca povezivao je zapadnu intervenciju s nadom u oslobođenje od sovjetskog totalitarizma. Međutim, njemačko-nacistički režim bio je sličan i srodan sovjetskome. Zato su ti Ukrajinci bili tlačeni od strane jednog i drugog osvajača. Do danas zlonamjerna promičba pokušava stvoriti lik Ukrajinca izdajice. Ali Ukrajinci su na svim svojim ukrajinskim frontovima pridonijeli slomu nacizma.

Glasnik: Rusi se žale na širenje ukrajinskog jezika na račun ruskog. Je li to točno s obzirom da Rusi čine preko 17 ukrajinskog stanovništva? Uspu, možete li nam reći što je to "suržik", recimo kroz primjere?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Lažu. Treba doći u Kijev i potražiti ukrajinski kojeg nema. Suržyk potječe iz agrarne terminologije i znači žito

zaprjano nežitom. To je naziv za rusko-ukrajinsku mješavinu. To je sve što postigla ruska jezična intervencija. Suržyk nikome ne koristi, ružan je.

Glasnik: Rusi ukazuju i na moguće otkazivanje ruskoj mornarici korištenja Sevastopoljske luke. Ima li razloga za to?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Ta mornarica nikome više nije potrebna, s obzirom na sveze Ruske Federacije i NATO-a. Umjesto toga pravi put je suradnja Rusije i Ukrajine s NATOm. Ukrajinci su za to, susjedi – da (?), ali bez Ukrajine.

Glasnik: Kakve su sveze Ukrajinaca i Hrvata, sada i gledano povijesno?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Prastare i neprekidne. O tome možete mnogo saznati iz sljedeće literature:

Evgen Paščenko. Etnogeneza i mitologija Hrvata u kontekstu Ukrajine, Meditor, Zagreb, 1999., 330 str.

Jevgenij Paščenko. Podrijetlo Hrvata i Ukrajina, Maveda, Rijeka,

2006., 163 str. (drugo izdanje Etnogeneze...).

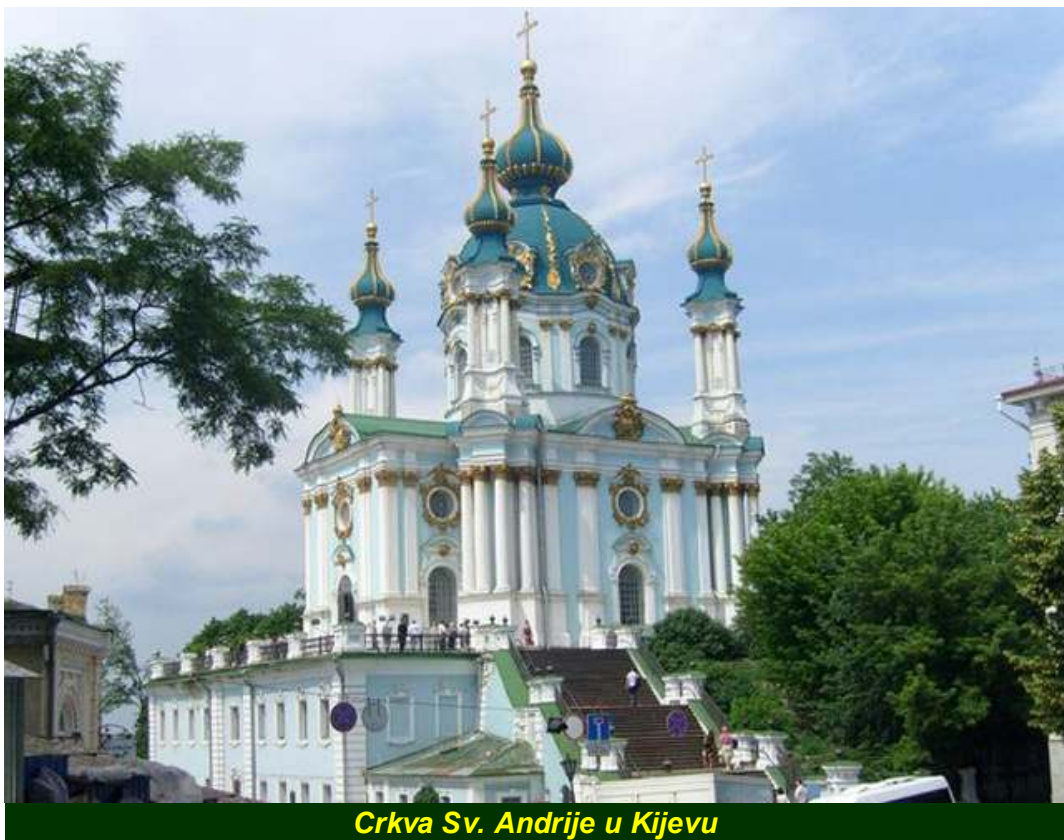
Ukrajinsko-hrvatske veze od davnina do danas, i: Hrvatska / Ukrajina. Kulturne veze od Jadrana do Dnjeptra (Priredio Evgen Paščenko). Zagreb: Biblioteka Relations. Dvojezično hrvatsko-ukrajinsko izdanje, Zagreb, 1996., str. 9-22.

Glasnik: Kako stoji sa Sporazumom o prijateljstvu, suradnji i partnerstvu između Ukrajine i Rusije?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: To je dokument iz staroga sovjetskoga leksikona. Ali postoji. Ukrajinci su uvijek za suradnju ali bez bratstva u smislu dominiranja onoga drugoga, pseudo starijeg brata.

Glasnik: Hoće li Ukrajina u Europsku uniju i u NATO?

Doc. dr. sc. Yevgen Pashchenko: Hoće (želi), ali to ne žele - oni drugi, zavidni, odnosno oni koji su uvjereni da se bez njih ne može i ne smije ništa. Jednostavno, još nisu spremni shvatiti da su Ukrajinci – drugi narod, ne i njihov vazal.

Crkva Sv. Andrije u Kijevu

HOĆE LI "PRIJATELJSTVO, SURADNJA I PARTNERSTVO" RUSIJE I UKRAJINE BITI POTVRĐENO?

Peter Fedinsky,
VOANews.com -
30/09/2008

Pogoršanje odnosa između Ukrajine i Rusije ubrzalo se nakon što je Kijev stao na stranu Gruzije tijekom prošlomjesečnog sukoba u Južnoj Osetiji. To se pogoršanje poklapa s istjecanjem bilateralnog Sporazuma o prijateljstvu, suradnji i partnerstvu, raticificiranog u travnju 1999-te. Taj će strateški deseto-godišnji sporazum biti automatski produžen, osima ako Ukrajina ili Rusija objave da to ne žele učiniti.

Početak listopada je rok za objavljivanja takve namjere. Premda promatrači kažu da će ugovor vjerojatno biti produžen, političari, stručnjaci i vojni dužnosnici na obje strane razmatraju sporazum. S jednog takvog skupa iz Moskve izvješćuje Peter Fedynsky.

Sporazum o prijateljstvu bio je pred iskušenjima posljednjih mjeseci, tijekom kojih se Ukrajina pokušavala približiti NATO savezu, i Kijev je optužio Rusiju da pokušava destabilizirati područje Krima izdavajući putovnice stanovnicima ruske nacionalnosti tog ukrajinskog poluotoka.

Govoreći na stručnoj konferenciji u Moskvi, bivši komandant ruske crnomorske flote admiral Igor Kasatonov, rekao je da Sporazum o prijateljstvu garantira nepovredivost ukrajinskih granica, te je također izrazio zabrinutost zbog toga što se ukrajinski vojnici osjećaju dobrodošlim u NATO

krugovima. Kasatonov je dodao da je Ukrajina nezamjenjivi partner na geostrateškom raskrižju ruskih ekonomskih i prometnih interesa, te da se

zbog toga Rusija mora izboriti za Ukrajinu.

Admiral je rekao da se Rusija mora boriti u specifičnim i konkretnim uvjetima, prvo koristeći ruske institucije, te Rusija mora zadržati čvrstu poziciju te, u cilju zaštite svojih interesa, ne smije ni najmanje odstupiti. Također, prema admiralu Kasatonovu, nastavak prisustva ruske crnomorske flote u ukrajinskoj luci Sevastopolj ovisi o produženju sporazuma koji on zagovara.

Mnogi učesnici konferencije izrazili su zabrinutost što u Ukrajini ukrajinski jezik polako istiskuje ruski, premda je voditelj konferencije Konstantin Zatulin nedavno rekao da se uporaba ruskog jezika širi te da dugoročno nije ugrožena. Ruski pravoslavni svećenik Georgiy Riabikh ponovio je percepciju da Ukrajina promiče svoj jezik, kulturu i povijest na uštrb ruskog. Nakon što je osudio ukrajinske političare zbog navodnog miješanja u pitanja crkve, on je pozvao rusku državu da izgradi jedinstvenu pravoslavnu kulturu u Rusiji, Ukrajini i drugim državama.

Član ruskog parlamenta Konstantyn Zatulin odbacio je tu sugestiju kao kršenje odvojenosti crkve i države. Georgiy Riabikh rekao je da dobrobit moderne Rusije ovisi o njenim vezama s

povjesnim teritorijem Rus, državom koja je postojala prije tisuću godina i čiji su vladari iz Kijeva osnovali mnoge ruske gradove. Svećenik je rekao da interes koji Rusi imaju u Ukrajini i Bjelorusiji nemaju ništa zajedničko s obnavljanjem imperijalističkih interesa, ili želji za očuvanjem širokog teritorija s velikim poljoprivrednim, geostrateškim, geopolitičkim i ekonomskim značajem.

Pravi je razlog nužnost zaštite civilizacijskog zajedništva Ukrajine i Rusije, tako da se ruska nacionalna osviještenost može i dalje kanalizirati u zdravom pravcu. Član ukrajinskog parlamenta Dmytro Tabachnyk rekao je da ankete javnog mišljenja pokazuju da Ukrajinci imaju loše mišljenje o ruskom djelovanju tijekom nedavnog sukoba s Gruzijom.

Tabachnyk kaže da prema anketama svaki četvrti Kijevljanin ima lošije mišljenje o Rusiji nakon gruzijskog sukoba, dok je svaki deseti ima bolje. Ukrajinski zakonodavac je dodao da bi neproduženje Sporazuma o prijateljstvu potkopalo pozicije ukrajinskih intelektualaca i političara koji podržavaju neutralnost Ukrajine po pitanju NATO-a.

Rusko ministarstvo vanjskih poslova nedavno je objavilo priopćenje prema kojem Ukrajinsko nastojanje za brzim ulaskom u NATO povrjeđuje duh bilateralnog Sporazuma prijateljstva kao i ruske interese. Odgovor ukrajinskog ministarstva vanjskih poslova kaže da Moskva može doprinijeti poboljšanju njihovih veza ako shvati da je odluka Ukrajine o pristupu Europskoj uniji i NATO-u nepromjeljiva.

EUROPA I RUSIJA

Lisa Bryant,
VOANews.com
- 14/09/2008

Sa sve većim razlikama između Zapada i Rusije u vezi

s Gruzijom, Europska unija se nametnula kao glavni mirovni posrednik u rješavanju ove krize. Mnogi europski analitičari smatraju da će Gruzija i Ukrajina biti vrlo važne za budućnost Europske unije.

Kriza u Gruziji nastala je kada je ruska vojska početkom prošlog mjeseca ušla u Južnu Osetiju i Abhaziju, dvije separatističke regije na teritoriju Gruzije. Prethodno, gruzijske su snage izvršile napad na separatiste, u – kako se čini – želji da ove regije budu vraćene pod njezin suverenitet. No, ruska je vojska bila jača. Nakon nekoliko posjeta Moskvi i Tbilisiju primirje je u kolovozu ugovorio francuski predsjednik Nicolas Sarkozy, čija zemlja predsjedava Europskom unijom. Prije par dana, opet se vratio u regiju kako bi osigurao da Moskva sporazum u potpunosti poštuje. U isto vrijeme, u Bruxellesu su se s predsjednikom Ukrajine susreli čelnici svih članica Unije. Rezultat tih razgovora bio je europska ponuda Kijevu da s Unijom zaključi sporazum o partnerstvu. No, primijećeno je da Europska Unija Ukrajini nije ponudila i punopravno članstvo.

Francuski predsjednik Sarkozy izjavio je da je partnerstvo u ovom trenutku 'jedino što Unija Ukrajini može ponuditi'. I Ukrajina i Gruzija žele ući i u NATO savez i u Europsku uniju. Međutim, Moskva ih smatra dijelom svoje sfere utjecaja. Europa je podijeljena u vezi s intenzitetom budućih veza s

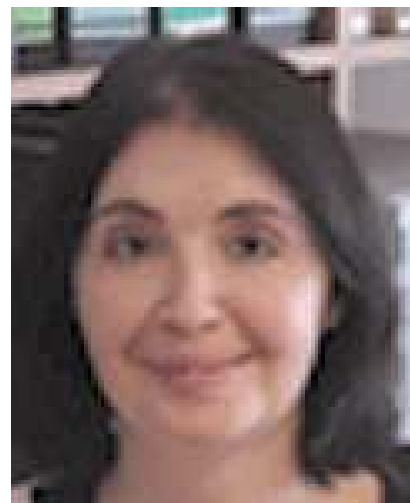
te dvije bivše sovjetske republike. Neke se zemlje zbog toga ne žele konfrontirati s Rusijom, druge pak smatraju da je najvažnije što misle Gruzija i Ukrajina, a ne Moskva. Nije inače samo Europska unija podijeljena. NATO savez je na svom summitu u travnju odlučio da Ukrajini i Gruziji ne ponudi akcijski plan koji – nakon provedenih reformi – vodi k članstvu. Članstvo je obećano, ali ne s konkretnim datumom. Znači, slično kao i u slučaju Europske unije.

Andrew Wilson, stručnjak za Rusiju i Istočnu Europu, koji radi u nevladinom Europskom vijeću za međunarodne odnose, kaže da je Europska unija ipak sve bliže odluci da i Gruzija i Ukrajina imaju pravo na članstvo – ukoliko to žele. "Neke članice Unije, koje su također i članice NATO saveza, shvatile su da je u travnju učinjena pogreška. NATO je trebao ponuditi Gruziji i Ukrajini provedbu svog Akcijskog plana. Odbijanjem da se to učini Moskvi je odaslan pogrešan signal... da Europi i NATO savezu nije stalo... Iako neke druge zemlje misle suprotno, smatram da ju ovom trenutku imamo više pristaša približavanja Gruzije i Ukrajine NATO-u i Europskoj uniji".

Analitičari razlog za europsku opreznost vide u činjenici da se Unija opskrbljuje ruskim prirodnim plinom – koji predstavlja oko četvrtinu ukupnih potreba kontinenta. Čelnici Unije su zbog toga – tvrde neki analitičari – i odustali od sankcija protiv Moskve, usprkos činjenici što se Rusija još nije u potpunosti povukla iz Gruzije. Amanda Akcakoca iz Centra za

europsku politiku u Bruxellesu kaže da Unija u ovom trenutku ne može mnogo utjecati na Moskvu. "Kratkoročno, čak i dugoročno gledano, Europska unija neće imati mnogo utjecaja na ruske odluke. Moskva tu drži većinu karta, zbog toga je i Unija vrlo blago reagirala na rusku akciju u Gruziji. Čak kada bi Unija i bila jedinstvenija, ostaje činjenica da je niz njezinih članica ovisan o ruskim energentima".

Amanda Akcakoca smatra, međutim, da je preuranjeno govoriti o nekom novom hladnom ratu. "Jedina sličnost s hladnim ratom je u tome što su preko Europe i tada išli kanali komunikacije između Zapada i Rusije. To Europa i sada čini".

Amanda Akcakoca

Međutim, analitičari naglašavaju da Unija mora jasno reći kakve veze želi imati s Ukrajinom i Gruzijom, odnosno koliko daleko na istok se želi širiti. I dok neki stručnjaci smatraju da takvo širenje vodi k sukobu s Rusijom, Andrew Wilson misli da je najbolji put – olabaviti strateške veze s Rusijom, a pojačati veze s njezinim bivšim satelitima, poput Gruzije i Ukrajine. "Rusiju treba držati na distanci. Njezinim firmama i pos-

lovnim ljudima treba nametnuti oštriju kontrolu, kada posluju na Zapadu. U isto vrijeme – to je možda najvažnije – s ruskim susjedima u istočnoj Europi treba ojačati veze".

"Tako u Europi vlada mišljenje da su - kada je Rusija u pitanju – opcije ograničene, Europa je u odnosu na Rusiju mnogo snažnija nego što to i sama misli" – kaže Andrew Wilson iz Europskog vije-

ća za međunarodne odnose. Europa mora prestrukturirati svoje energetske potencijale, kako ne bi bila toliko ovisna o Moskvi, kaže ovaj stručnjak.

UKRAJINSKI JEZIK

UKRAJINSKI JEZIK JE SLJEDNIK STAROSLAVENSKOG

Pravdda – www.forum.hr

Nedavno sam na radnom mjestu upoznao svog novog kolegu koji je privremeno došao iz Ukrajine. Inače se bavi računalnom tehnologijom. Bio sam zaprepašten nekim njegovim pričama vezanim za Ukrajinu, posebno grad Kijev. Pokazao mi je neke fotografije koje su potpuno promijenile moju predodžbu o Ukrajini - ta zemlja je naprosto previše zanimljiva.

Nakon što sam dobio njegov poziv u Ukrajinu, odlučio sam malo naučiti ukrajinski jezik. Ono što sam do sada saznao o tom jeziku jest da se smatra najbližim sljednikom staroslavenskog koji se govorio u središnjoj Ukrajini i Kijevu od 9. stoljeća pa nadalje.

Poslušao sam neke ukrajinske pjesme na Tubeu i mogu reći da mi se jezik čini ljepšim i od poljskog i od ruskog, doista poseban jezik.

U KIJEVU JE RUSKI JEZIK SKORO VAŽNIJI OD UKRAJINSKOG

Sovann Maccha – www.forum.hr

Krivo si saznao. Pitanje ljepote jezika subjektivno je. Ideš li u Kijev/Kijiv ruski ti je skoro važniji od ukrajinskoga. U Odesi malo ter ne isključivo je ruski, dočim u Lavovu ukrajinski. Skoro 40% Ukrajinaca govori pretežito ruski, 60% ukrajinski. Ovlaš rečeno Ukrajinci na sjeveru i (jugo)zapadu uglavnom govore

ukrajinski, na jugoistoku i istoku ruski.

Ukrajinski je sličan ruskom jeziku s jakom glasovnom ostavštinom poljskoga, pod čijim se je uplivom e "razvijao" davno u prošlosti. Tu negdje uz bok mu je i bjeloruski.

UKRAJINSKI MI JE JEZIK LJEPŠI OD RUSKOG

Pravdda – www.forum.hr

Čuo sam da se ukrajinski dosta razlikuje od ruskog, ali i da postoji neka mješavina između ukrajinskog i ruskog u istočnoj Ukrajini, nešto kao naš bivši srpsko-hrvatski što se zove "suržik" ... to mnogi nazivaju samo ruskim, pa se zbog toga misli da puno mnogo ljudi govori ruski.

No dobro, kako god bilo da bilo ukrajinski mi se čini ljepšim, ima nekako ljepši izgovor od ruskog koji mi nekako tvrdo zvuči, i mogu ti reći da mi neke ruske riječi poput spasi-ba i harašo ne idu u uho, kao da nisu ruske, ustvari htio sam reći kao da nisu slavenske.

RUSKI JEZIK ARHAIČNIJI JE OD UKRAJINSKOG

Abyssus - www.forum.hr

Ruski je arhaičniji od ukrajinskog, bar koliko se meni čini, s obzirom da učih podosta i jedan i drugi, a izvrsno poznajem i staroslavenski. No sve je to tu negdje, ovisi koji se dijalekt gleda i tako. A staroslavenski, em se nije nikad govorio, jer je književni jezik, em je začet u okolici Soluna, u Makedoniji.

SURŽIK ZAISTA POSTOJI

Ljubo.pr – www.forum.hr

Ja sam Rus, znam ruski, nikad nisam učio ukrajinski, nikad nisam učio poljski. Napola razumijem ukrajinski. Kad oni koriste opću međunarodnu ili opću istočno-slavensku leksiku razumijem ihdobro, ali kad oni počne koristiti poljsku leksiku, koje ima mnogoo u književnom ukrajinskom, ne razumijem ništa. Ovo također treba dodati i za Ruse čudnu fonetiku i neke druge stvari. Sve to radi toga što književni ukrajinski postaje nerazumljivim za običnog Rusa. Ali, kao se što se zna Ukrajina je bila u SSSRu, pa većina Ukrajinaca zna govoriti ruski. Sada se ukrajinski vrhovi trude istjerati ruski jezik iz Ukrajine. Međutim, to je već politika. Ustvari veliki gradovi u istočnoj i južnoj Ukrajini govore ruski - Kijiv, Harkov, Dnjepropetrovsk, itd. Ako znate ruski jezik, možete slobodno ići u Ukrajinu i svi će vas tamo razumjeti.

Sada kratko o suržiku. To je stvarno mješavina ruskog i ukrajinskog jezika, ali ona nema nikakav službeni oblik. Tko govori suržikom? Često to su seljaci u pograničnim rusko-ukrajinskim regijama. Oni mogu koristiti rusku gramatiku i ukrajinsku leksiku s ruskom fonetikom, na primjer. Ili obrnuto.

UKRAJINSKI JEZIK BLIŽI JE HRVATSKOM UHU

Camundongo – www.forum.hr

Za Hrvate je ukrajinski puno lakši za izgovaranje. Kad su bili intervjui s

misicama na TVu, Ukrajinu sam razumio, ali Ruskinju ne. Ruski je pun poluglasova stranih hrvatskom uhu. Ukrajinski ima hrvatske samoglasnike A, E, I, O, U. I to je to.

U KIJEVU SMO RAZGOVARALI NA UKRAJINSKOM JEZIKU

Coloniall – www.forum.hr

Ja sam se prije mjesec dana vratio iz Ukrajine sa službenog puta. Prije samog puta na poslu su nas kratko podučili ukrajinski jezik, a ne ruski. U Kijevu smo govorili na engleskom i na ukrajinskom jeziku.

Ne znam zašto Rusi silno žele nametnuti ruski jezik u Ukrajini, ali vjerujem da je to stvar politike. Mislim da ukrajinski jezik ima svijetlu budućnost. Ipak se njime služi preko 50 milijuna ljudi, a već je stavljen i na stranicama NATO saveza u koji smo i mi nedavno ušli. Sigurno to ima neku vrijednost ima i za europske institucije, pa će to koristiti onima koji u Hrvatskoj uče ukrajinski jezik.

RUSI ŽELE GOVORITI RUSKIM JEZIKOM

Ljubo.pr – www.forum.hr

Problem je u tome što u Ukrajini živi mnogo Rusa koji žele govoriti na ruskom jeziku, žele imati rusku televiziju, ruske novine, itd. Današnja ukrajinska vlada trudi se zapostaviti ruski jezik u socijalnoj oblasti. Nastoji od cjelokupnog stanovništva Ukrajine stvoriti ukrajinski narod koji će govoriti. Rusi kojih mnogo u Ukrajini su protiv toga. Odavde potječe sukob između istočne i zapadne Ukrajine. Istočna i južna Ukrajina gdje živi mnogo Rusa je protiv takve politike, a zapadna je za nju, jer u njoj žive gotovo isključivo Ukrajinci. Rusi u Ukrajini žele govoriti ruski i čuvati svoju kulturu, žele da njihova djeca također budu Rusi i da govore ruskim jezikom.

TKO HOĆE UČITI RUSKI JEZIK U UKRAJINI, TO SLOBODNO MOŽE

Coloniall – www.forum.hr

Koliko je meni poznato Rusi u Ukrajini imaju puno veća prava, nego li Ukrajinci u Rusiji, koji gotovo nemaju nikakvih prava. Pročitao sam na internetu da u Ukrajini ima jako puno ruskih škola i da oni koji žele učiti ruski jezik to slobodno mogu činiti.

Smiješno je reći da Ukrajinci brane govoriti ruskim jezikom, a časopisi i televizija često upotrebljavaju ruski jezik.

Ljubo.pr – www.forum.hr

Situacija je opće poznata. Ruski i književni ukrajinski jezik nisu osobito slični, ali naši mentaliteti su 100% slični. Kad Ukrajinci dođu u Rusiju i žive tamo dulje vrijeme, mnogi od njih postaju Rusi.

Živim u Kaljiningradu. Ova regija je bio ispunjena Rusima, Ukrajincima i Bjelorusima. Svi smo bili jedno. Sad odjednom, svi Ukrajinci koje znam misle sada da oni su Rusi, nego su protiv Rusa. A nitko od njih, još više njihova djeca, uopće ne govori ukrajinski.

U drugim regijama je ista situacija. U nekim regijama također se javlja stara mržnja između Ukrajinaca i Rusa. To je zanimljivo, ista ona mržnja kao između Srba i Hrvata. Ruski kozaci, na primjer, mrze Ukrajince. Ima mnogo ruskih viceva na račun Ukrajinaca i ukrajinskih o Rusima. Mi ih zovemo "hohli" a oni nas "moskali" ili "kacapi". Ali zašto to govoriti.

Nikad nisam čuo da bi Ukrajinci u Rusiji željeli imati nekakva prava. Može netko reći da sam i ja ruski imperijalist (nisam, i oduvijek sam bio protiv toga), ali ne smatram da netko smeta Ukrajincima dobro živjeti u Rusiji.

DRAGO MI JE DA VAS IMA UKRAJINCI MOJI

Dlja Ukrajinu – www.forum.hr

Gledajte, nije mi ni na kraj pameti vrijeđati ruski jezik, ali ukrajinski obožavam, pa ću vam ispričati svoju kratku pričicu.

2000. prvi sam put čuo Ruslanu Stepanivnu Lyžyčko. Čuvši ljepotu ukrajinskog jezika, malo sam pročtao po internetu kako bih upoznao taj jezik. Svidio mi se još više. Ruski mi nikad nije bio nešto previše drag, ali sam ga volio, jer je slavenski, jer je "naš". Danas znam malo ukrajinskog jezika i želim ga naučiti bolje, više, točnije... Obožavam Ukrajinu, Ukrajince, Ruslanu, trozub, himnu... Mislio sam da sam lud jer u mom okruženju, kad god nešto kažem na ukrajinskom, onako - iz gušta, smiju mi se. Drago mi je da vas ima Ukrajinci moji.

ŠČE NE VMERLA UKRAJINI, I SLAVA, I VOLJA, BRATTJAI!

Vaš čolovik.

POTRUDIMO SE, PA PROČITAJMO SLJEDEĆI TEKST NA UKRAJINSKOM JEZIKU

Andrij – www.forum.hr

Русифікація здійснюється за допомогою різноманітної системи заходів, головним чином таких, як навчання в російських за мовою викладання школах, мішані подружжя, перебування в російськомовному середовищі (армії, в російськомовних установах, підприємствах, на будівництвах тощо), ідейна, політична, й культурна індоктринація, переміщення населення, відривання людей від їх національної групи чи середовища і від їх національної мови й культури, позбавлення їх етнічної та національної свідомості, накидання російської мови як мови зв'язку й порозуміння — та, як так званої,

другої мови неросійських народів.

Швидка політична експансія Московської (пізніше Російської) Імперії була і є пов'язана з русифікацією автохтонів Східної Європи і північної та середньої Азії. У цьому процесі зникають малі народи і племена, а чималий їх відсоток (зокрема розпорошених) користується російською мовою (за радянським переписом 1970 5,4 % неросіян вважало російську мову за свою рідну, а 17,3 % вільно нею володіло. В кількісному вираженні згідно перепису 1926 р. кількість неросіян, що вважало російську мову рідною, було зафіксовано 6,4 млн, в 1959 р. — 10,2 млн, в 1979 р. — 13 млн, в 1989 р. — 18,7 млн.).

До речі це дозволяло офіційним часописам ще з 1959 року почати мову про те, що радянська федерація виконала свою історичну місію і невдовзі її може заступити унітарна держава. Проте все це викликало досить нервову реакцію представників неросійських народів.]

Згідно зі згаданим переписом 1970 р., кількість населення у неросійських народів збільшується швидше, ніж у росіян, при цьому найвищі темпи приросту населення спостерігаються у найменш русифікованих мусульманських народів. Колишні сподівання на перемішування населення також виявилися перебільшеними. Шукаючи розв'язання цих проблем, деякі радянські суспільствознавці пропонують розпочинати мовну асиміляцію неросіян з наймолодшого віку, або, як пропонує один з авторів, з «доконкурентоспроможної» фази формування особистості.

Російська Імперія притягала у свої столиці і адміністративні, промислові чи культурні центри і русифікувала найздібніші елементи інших національностей. Це торкається також численних

учених і фахівців, що прибували на роботу з Західної Європи. Захоплені політичною могутністю Росії та вбачаючи в ній порятунок від загрози з боку Туреччини і Німеччини (Австрії), русифікувалися окремі одиниці Балканських народів, та навіть Польщі, Галичини.

Поступова русифікація України почалася після Переяславської угоди, зокрема в процесі обмеження і ліквідації української автономії, особливо після перемоги Росії під Полтавою 1709 р. У 1720 р. заборонено друкувати книжки українською мовою, а українські видання церковнослов'янською мовою наказано звірювати з російськими виданнями, "щоб не було ніякої різниці". Створеному у 1734 так званому Правлінню гетьманського уряду (очоленого князем Шаховським) наказано було в таємній інструкції провадити політику злиття українців з росіянами також шляхом мішаних шлюбів. Русифікацію України посилено за Катерини II, після скасування гетьманства і зруйнування Запорізької Січі. Другій Малоросійській Колегії (під проводом П. Рум'янцева-Задунайського) доручено здійснити широку програму русифікації України, встановлюючи російську мову як обов'язкову в школах, як єдину у друкованих книгах тощо. На російську мову викладання перейшла також Києво-Могилянська Академія. У другій половині 18 ст. введено російську мову в діловодство українських консисторій та зобов'язано священників виголошувати проповіді церковно-слов'янською мовою з російською вимовою. Клопотання Києво-Печерської Лаври 1769 р. про дозвіл друкувати для українського населення абетки українською мовою Священний Синод відхилив. Політика русифікації поступово охоплювала всі

ділянки суспільного життя, спершу на Лівобережній Україні, у Києві й на Слобожанщині, а пізніше, після придушення польського повстання 1830—1831, також на Правобережній Україні.

Русифікація України посилилася у другій половині 19 ст.: Валуєвський циркуляр 1863 р. та Емський указ 1876 р. загальмували до революції 1905 український літературний процес. Навіть після 1905 залишилися обмеження української мови й літератури, а під час першої світової війни український друк в Україні був практично повністю заборонений. Низка видань була заборонена, діяла військова цензура, яка особливо суворою була в окупованій Росії та Галичині. Одночасно російська культура й література, яка досягла великого розквіту у 19-20 ст., особливо впливали на духовість[22][23] українських й інших народів, що перебували під політичним чи культурним впливами Росії. Незважаючи на офіційні заходи й заборони, до 1917 русифікація мала вплив майже винятково на міста і промислові центри, куди напливали росіяни й вищі прошарки українського суспільства (інтелігенція, землевласники, духовенство, частина міщанства). Проте частина цих прошарків залишилася під впливом української національної стихії і не втрачала зв'язку з українськими традиціями, мовою й культурою. Головна маса населення українських земель під Росією — селяни (вони становили 95 % всього українського населення), залишилася українськомовною і на неї не мали значного впливу ані школа, ані церква, тільки подекуди військова служба.

PRIMUM VIVERE DEINDE PHILOSOPHARE

KRATKI I GLOBALNI UZVRAT na primljeni upit gospodina dr. sc. Branimira MOLAKA s priloženom dokumentacijom

Akademik **Mirko Vidović**, Pariz

Poštovani kolega Molak!

Da biste shvatili kako se osjećam uvih dana, u povodu tragikomičnog nestanka sa scene Ive Sanderera, reći ću jednostavno: Zamislite kako se osjeća čovjek koji je napisao dvanaest tomova epistemološki razrađene "Filozofije virtualnosti i stvarnosti", koji je proveo POLA STOLJEĆA u obrani svog ljudskog zdrava razuma pred planetarnim nasrtajima 'zvijeri u ljudskoj spodobiti' da mu unište savjest; čovjeka kojemu su uskraćena sva ljudska i građanska prava, čovjeka kojem su siledžije pokrale i opljačkale sve što je proizišlo iz nezaustavljivog izvora kreativne misli, a da ništa nisu shvatili i stog razloga mu - uskratili svaku mogućnost da se obrati svojim suvremenici i kaže im ukratko - u kakovom svijetu smo se zatekli i kako je teško, možda najteže od svega - životariti u takvim uvjetima i - ostati čovjek! Od rođenja do smrti.

No, prelazim na problem koji zao kuplja meni toliko dragu družinu u kojoj, zajedno sa svojim starim poznanikom Kulićem, radi - kakav je daje ali ipak - mozak mog naraštaja mog naroda u mom vremenu.

NOTA: Branko! Sve je, na ovom položaju, bilo temeljito i na vrijeme analizirano. U razgovoru 'do zore' s Dr-om Kulićem i njegovim suradnicima, u lyonskom hotelu 'Pullmann', nešto od toga je rečeno, a Kulić je, na kraju dodao -

'oni u Zagrebu to nisu u stanju ni shvatiti, a kamo li prihvatiti'. Na žalost, bio je u pravu!

Radeći u društvu s probranim odgovornim kolegama suvremenog CIVILIZIRANOG djelića svijeta, i obnašajući teški teret Glavnog konceptora samoodređenja Hrvatske i preobrazbe (a ne pretvorbe!) planske privrede u tržišnu, te ideološko-političkog društva u pravnu državu s vladavinom prava

- univerzalnosti građanstva, učinio sam svoj dio posla na vrijeme. Démoni su sve učinili da se to - zakopa u šutnju.

U Zagrebu i dalje d j e l u j e 'receptivna ćelija' probranih (i zakletih) stručnjaka koji to sve znadu, jer im je bio posao da sve: vide, čuju, registriraju i

uskладиšte u memoriju mozga nacije. Kad bih Vam pokazao samo jedan u nizu elaborata: "Opće smjernice za preobrazbu Hrvatske i hrvatskog društva", vidjeli biste da smo, primjenom metodički i podrobno razrađenih tema i poglavlja mogli komotno osposobiti Hrvatsku da bude, ono što je bilo predviđeno na najvišoj razini: Primjer kako se jedna nacija dvostruko porobljena: i kao narod i kao društveni sustav) može metodički osposobiti da funkcionira kao pravedno strukturirano društvo koje se, u ukupnosti pravnih država brzo prilagođava prilikama koje joj omogućuju izlazak iz diktature, hvatanje koraka s onima koji idu pravim putem i - relativno spontanim izlaskom iz bijede u relativno poopćen prosperitet.

U tom elaboratu sve počinje konstantacijom da je naša zemlja na

križištu svjetova, da ima vrlo povoljnu klimu za harmoničan razvoj sve tri kategorije našeg podneblja: Plodne ravnice na sjeveru gdje prioritet treba dati proizvodnji visokokvalitetne ljudske i stočne hrane, gdje državne kolhoze treba parcelirati i dati na besplatnu obradu iskusnim poljoprivrednicima koji će nas učiniti sposobnima, da bar ne uvozimo hranu iz zemalja u kojima su poljoprivredne djelatnosti manje povoljne nego kod nas; da se svi naši planinski predjeli osposobe za proizvodnju prirodnih bogatstava kojima naši brdski krajevi obiluju, a osobito stada razne domaće stoke i divljači; da se svo naše primorje višestruko osposobi da prikupi najkvalitetnije proizvode gornjih krajeva kako bi naša glavna privredna grana koja zarađuje devize - turizam - opremile najkvalitetnijom i što je moguće pristupačnijom svezom prirodnom hranom.

A sve to kao ispunjenje prvog i najvažnijeg problema koji je trebala uzeti u obzir prava demokratski izabrana vlast u Hrvatskoj - osigurati uvjete u kojima ćemo moći prehranjivati svoje pučanstvo i kvalitetno primati naše sve brojnije goste po svim krajevima u kojima nas stranci posjećuju.

Druga briga pametne vlasti, nakon zadovoljavanja prve je: stvoriti što je moguće više radnih mjesta da se pučanstvo ne rasipa po tuđim zemljama i da se - dobrim radom i dobrom zaradom u lijepoj rodnoj zemlji stimulira i biološka obnova našeg pučanstva. Tek zatim dolazi ono, 'luksuzno', poglavlje: nakon prethodno dobro osmišljenih i riješenih problema, starati se, u komunikaciji s europskim partnerima u Uniji, da plaće postanu što je moguće racionalnije, da brže rastu, da se približimo europskom životnom standardu.

Na našu veliku nesreću, na kormi-

lu svih položaja na kojima se donose odluke i daju zapovijedi, ostali su ljudi koji: niti imaju znanja, niti imaju pozitivna iskustva, niti žele da se išta strukturalno mijenja u 'društveno-političkoj stvarnosti'. Tajkuni su za svoja dva ogranka iste stranke (SKH) zadržali kao vlasništvo 'Partije' sve velike tvrtke, a pokrali su, po onoj - ja tebi ti meni - sve solventne manje i srednje tvrtke. Prvo što su, kao 'vlasnici tih tvrtki' načinili je - odbacivanje 'viška radne snage', pauperizacija, proletarizacija i mračno razdoblje mitomana i kleptomana tek je počelo...

Oni koji su se napljačkali i prezadužili naciju, bježe sad od vlasti, jer - na narodu je da otplaćuje dugove koji iznose na desetke milijardi dolara. Tko će to vratiti? Šta će biti s državom? No počnimo s odgovorom na postavljeno pitanje:

POZOR: Uz mogućnosti koje navodite Vi i Vaše

kolege na simpoziju 'Stranke hrvatske solidarnosti', što se tiče problema energetike, primijetio sam da niste uzeli u obzir slijedeće: U našoj zemlji, pod našim podnebljem, podzemljem i podmorsvom imamo raspoložive razne pa i jedinstvene energetske izvore:

Bolje iskoristiti stajaće slatke vode i vodotoke: Uzmimo kao primjer Lonjsko polje. Koliko tu obilne kiše u vrijeme velikih padalina nagomilaju vode koja poplavi polja, a onda se polako - sama od sebe evakuira, ostavljajući velike površine pod barama, močvarama ili pašnjacima? Zar je moguće da nikome nije palo na pamet da postupimo u neku ruku kao Holanđani: Da na određenom prostoru izgradimo visoke i snažne nasipe pa da tu vodu zadržimo, a da na izlaznoj, istočnoj strani, izgradimo hid-

rocentralu koja će višestruko poslužiti za domaće potrebe i za funkcioniranje sustava brana i ustava?!

Uzmimo drugo primjer: Podvelebitske i druge VRULJE duž čitave naše jadranske obale! Ma, Francuzi su otkrili samo jednu jaču vrulju na morskome dnu tridesetak kilometara na pučini kod Nice i uspjeli su je sanirati: pokupiti svu slatku vodu, izgraditi podvodne uređaje za samopropulziju agregata koji

svoju silom istisnutu vodu šalje cjevovodima i tako napaja - grad i okolicu. Ma koliko mi imamo takvih i još jačih vrulja, a koliko naših vrulja je iskorišteno u praktične svrhe, a one su mnogobrojne?

Zamislite da jednu od velikih vrulja pod Velebitom sanirate na način na koji su to Francuzi učinili kod Nice: Toliko snažna i nepresušna vertikalno potiskivana voda bi mogla pokretati prave hidraulične turbine koje bi: a) proizvodile na dnu električnu struju, b) protisnuto vodu bi druge turbine postavljene u seriji slale u cjevovode kojima bi se, na tlu, napajala brojna okolna mjesta pa i bazeni pred modernim ljetnikovcima i ljetovalištima, za razvoj turizma. Itd.

Primijetio sam da se kod nas počnje koristiti i eolska energija s pro-

plerima koji se okreću i pokreću turbine za proizvodnju struje u manjim količinama, ali konstantno. Takve eolske propelere bi trebalo postaviti na visokom planinskim kosama gdje njihovo neprestano okretanje ne smeta pogledu ljudi koji tamo žive ili tuda prolaze, ali koji proizvode relativno jeftinu struju.

Uzmimo u obzir da u širini našeg priobalnog pojasa imamo na tisuće otoka na čijim, južnim stranama, možemo izgraditi postrojenja za pretvorbu sunčeve energije u toplotnu koje mogu u većim skupinama hraniti prave svjetlosne elektrocentrale i opskrbljivati brojne lokalitete, a osobito ona mjesta na kojima treba predvidjeti i mogućnost razvoja turizma i - u zimskom periodu. Te centrale na sunčev pogon mogle bi u specijalno koncipiranim medicinsko-

turističkim središnjicama zimi zagrijavati bazene slane vode, oko bazena i u staklenim prostorima bujno rastinje i cvijeće - neprestana atrakcija za naše goste iz sjevernih i hladnih zemalja.

Jeste li prolazili cestom između Zadra i Vrsi kod Knina? Jeste li vidjeli na tisuće hektara potpuno zapuštene ali plodne zemlje na kojima se vidi tek tu i tamo po kojih desetak ovaca i jata galebova?

Pa čovječe Božiji, gdje nam je pamet: Holanđani u staklenicima proizvode - pod umjetnom rasvjetom i s vodom koju dobiju filtracijom od morske vode - na milijune tona povrća i cvijeća i time prepлавljuju svu Europu, pa i naše tržnice - uz samo more, i u samom Zadru.

Zamislite da se na nekoliko velikih vrulja konstruiraju podvodne elektrocentrale! Zamislite da voda koja je prošla kroz elektroturbinu, samu sebe protisne u cijevi koje bi bile usmjerene do ovih zapuštenih polja! Zamislite da se na ovim zapuštenim poljima podigne na stotine hektara staklenika i u njima - pod prirodnim suncem, i s prirodnom vodom - započne s proizvodnjom svakog dobra za domaće tržnice i za središnjice u kojima bi turisti jeli - tek ubranu domaću hranu, zasićenu prirodnom vodom i suncem...

Kad dođem u svoj Zadar, pa prođem tim krajevima, kad pomislim

šta imamo a šta bismo mogli imati - dođe mi da sjednem, naslonim glavu nad dlanove i da se isplačem!

Komunizam nam je popio mozak, ubio kreativnu misao, i mi smo ostali kao zamamljeni robijaši u pustinji, gledajući prema pustom nebu i praznim horizontima kad će nam doći - voda s Atlasa i hrana iz Holandije...

Nek vam ovo bude tek mali osobni prilog djelić stvarnosti o kojoj sam godinama razmišljao, govorio i pisao. Pa došao do zaključka:

Blesav gladna ne hrani, sakat čorava ne brani...

Sa štovanjem i kolegijalno Vaš

P.s.

Imam zrelu ideju koju bih mogao razraditi u koncept za pragmatično rješenje našeg najmučnijeg problema - vanjskog duga. No taj koncept ne želim za sad i bilo kako profanirati (kako to Krist reče 'noli jacete margarites ante porcas'), da ode do ruku blesavih neokomunista koji bi ga obesmislili. Ukoliko Dr Hebrang iziđe, službeno, sa svojom kandidaturom za iduće predsjedničke izbore, poslao bih mu taj elaborat ali samo povjerljivom elektronskom poštom.

TITO I PARTIZANI SU BILI VELIKI KRVNICI I ZLOČINCI

Branko Stojković, Bjelovar

Danas se mnoga politička pitanja ne smiju otvarati

Ne treba zaboraviti na stotine tisuća nedužnih ljudi koji su mučeni i strijeljani. Komunizam je bio zločinačka tvorevina, ali se još i danas to ne želi priznati. Komunizam koji se je nazivao i Narodnooslobodilački - antifašistički pokret. Zanimljivo je to - koliko je ispran mozak građanima, koji ovakva pitanja ne postavljaju. Slavni oslobodilački pokret poubijao je toliko ljudi - za koje nas nije uopće briga. Komunistička ideja je ubrzo nestala, i lažna obećanja koja su dana. Komunistički pokret u Jugoslaviji je iznikao na krvavim temeljima - tako se je taj pokret u krvi i raspao.

Najmračnija epizoda u SFR Jugoslaviji

U vremenu opće zbunjenosti, koja traje od Drugog svjetskog rata, politička sljepoća umobolno je zahvatila sve bivše komunističke zemlje. Komunisti su za sve ostalo bili nes-

posobni, da vide bilo što izuzev svojih jalovih partijskih ciljeva. Partija se nije htjela zavesti, jer ona je uvijek bila u pravu, i ona je uvijek bila na pravom putu... U tom svom bolesnom naumu, vjesnik (tobožnjeg) razuma se je naposljetku raspao. Oni su za svoje ideje, tko zna koliko ljudi ubili i pozatvarali. Čudno je da nitko danas njih ne pita za čiste račune - savjesti.

Ostavština jugoslavenskog prokletstva

Gotovo 50-tak godina partizanski borci su lagali i tvrdili da je Trst naš. Sad to uopće više nije važno.

Oni su ljude putem medije i propagande huškali i zavodili, kako nas stalno neki neprijatelj hoće napasti. Neprijatelj koji nikada nije niti postojao. Gdje je on sada? Komunisti su izmišljali lažne senzacije i afere. Tako su hranili njima narod, koji je bio zadojen lažima i iluzijama, o revoluciji proletarijata, o vladavini naroda, itd. Komunisti su u to cijelo vrijeme dobro živjeli, bez muke i truda. Još uvijek i sada postoje komunisti, koji žive u histeriji - od koje se nisu izliječili.

Stari nostalgičari nas koče

U Hrvatskoj još uvijek ima 20.000 partizana koji uživaju svoju „zaslužnu“ invalidsku mirovinu i penziju. Time se ne samo znatno osiromašuje naš državni proračun. Trebaju li Hrvati „toj bagri“ osigurati svakog mjeseca mirovine, koje su oni zaslužili u krvavoj prošlosti. Titovi razbojnici - kraj svih tih krvoproliča, u kojima su sudjelovali u masovnim ubojstvima Hrvata, sad mirno i spokojno žive - bez ikakve odgovornosti. Banda je to i dalje povlaštenih ubojica.

PREVENTIVNA SAMOOB(M)RANA NAOPAKOG ČOVJEKA

Akademik **Mirko Vidović**, Pariz

Iz Mesićevog 'Dnevnika sa summita nesvrstanih', koji je objavio 'Večernji list', možemo uzeti ozbiljno brojne podatke koje je on što predmišljeno što naivno sklepa. Tito pa Tito. Među nesvrstanim.

Tobože promatrač, a u stvari sav ni na nebu ni na zemlji: žali Stipa za 'dobrim starim (vunenim) vremenima' kad su licemjeri laskali opasnom luđaku da ne bi izazvao svjetski metež na najosjetljivijoj strateškoj točki na zemlji - onoj koju pokriva Bosna - a koja ni do danas nije sanirana u skladu s već izraženom voljom svoje nacije (na Referendumu za nezavisnost od 01.03.1992.).

Normalno je da su taj savez velikih i malih diktatura - te skupove raznobojnih ptica grakalica, s najrazličitijim problemima - pratili stručnjaci kojima je najviše stalo do održavanja mira i ravnoteže u svijetu koji može postati bolji samo u solidarnosti jednakopravnih.

Da Mesić, u svojstvu Glavnog tajnika HDZ nije, nakon Referenduma, po zapovjedi svog Vrhovnika, skoknuo u Hercegovinu, da tamo smijeni bosanskog patriota Stjepana Kljuića i na njegov položaj postavi Matu Bobana, focira Titovog KOS-

a!, ne bi bilo onolikog kaosa, ni pokolja ni haranja baš na tom strateški najosjetljivijem terenu.

Ivo Komšić nam je nedavno lijepo objasnio, da je rahmetli Alija Izetbegović bio svjestan da se u Bosni ne mogu održati ni katolici bez muslimana ni muslimani bez katolika, ali je početkom svibnja 1992 u Splitu taj prijedlog Izetbegovića odbio Franje Tuđman u ime poznate 'linije razgraničenja Tito - Draža' iz 1943., i to s Miloševićem, i to u Karađorđevu. Tada Mesić nije ni aluzijom bio protiv kasapljenja naše Babovine.

I evo Mesića u Titovskom društvu. Sav sretan što je bio Titov nasljednik i na političkom i na vojnom položaju, a kao da je i dalje Tito 'vječiti predsjednik Jugoslavije', poput Kim Il Sunga u Sjevernoj Koreji. Živi Stipa u opasnim iluzijama: s jednom nogom stoji u NATO Savezu, s drugom uz svoje ruske prijatelje, s trećom među nesvrstanim, a s četvrtom, uskoro, u Petrinjskoj ulici.

Jer, da mi nismo prokrčili put uspona Hrvatske na razinu slobodnih i nezavisnih zemalja u svim velikim institucijama međunarodne zajednice i zapadnih Saveznika, tko zna šta bi ovititosavski vampiri počinili da - uopće ne bude obnove nezavisne države Hrvatske?!

Ali, mi smo prvi ušli u OUN. Prvi u najvažnije institucije USA, EU, pa i NATO SAVEZA. Uoči i u ime prava na samoodređenje utamničeni naroda u suludoj 'carevoj kraljevni Jugoslaviji' (kako bi se izrazio August Cesarec, prorok 'Sovjetske Hrvatske'). Zaboravljajući da je Tito slao: novac, savjetnike, oružje i svakojaku vojnu pomoć pobunje-

nim neprijateljima zemalja NATO Saveza, i da je tako na vojnom planu bio opasni neprijatelj mira u svijetu, ništa manje nego li Saddam Hussein, Idi Amin Dada i Kim Il Sung.

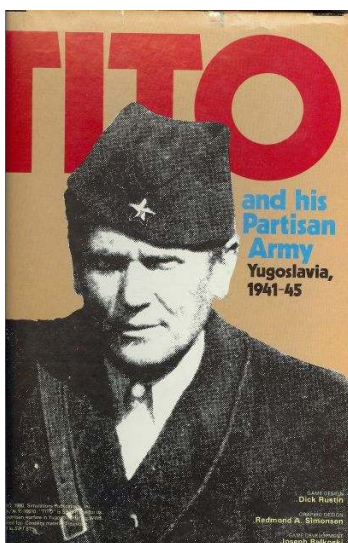
Neka on svoj izljev političke srbobolje čini u svoje ime, a ne u ime nezavisne hrvatske države! Gradiški robijaši bi rekli da on 'tratonji na krivu rupu'. On slavi našeg tamničara i nema tih riječi koje bi njega mogle uzbuditi koliko njegove provokacije preživjelih sužnjeva titizma (njegov izraz 'seronja' je previše blag za njega samoga!).

Umislio Stipa da još ima vremena da Hebrang propadne na izborima, pa širi svoju kampanju u korist Damira Kajina gdje god stigne. Srećom pa sav svijet zna s kime ima posla. Stoga ovakve blesave sanjarije nitko u svijetu ne želi objaviti, a 'Večernjak' nema drugog izlaza - ne može se oprati od titoističkih lopova ni pepelom ni vodom.

No, trebao bi mu netko objasniti u čemu se sastoji pad veoma utjecajnog francuskog političara Charlesa Pasqua-e. Lopovluk je - uzurpacija tuđe imovine i za to treba ići pred suce. To ni Stjepana Mesića sigurno ne će zaobići!

Mesić bi trebao spremati svoju obranu pred pravednim sudom u Hrvatskoj zbog lopovluka, umjesto da prosipa pepeo u oči slijepaca i baca čarke pred opasne zvečarke u pustinjskom pijesku nad kojim lebde mnoge fatamorgane...

Jer, čega se pametan stidi, time se budala ponosi.

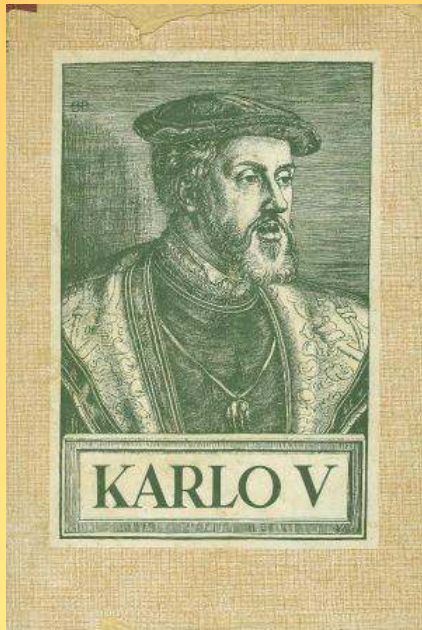

HRVATSKA KNJIŽARA

knjizara.hrvatskauljudba.hr

preporučuje Vam knjige:

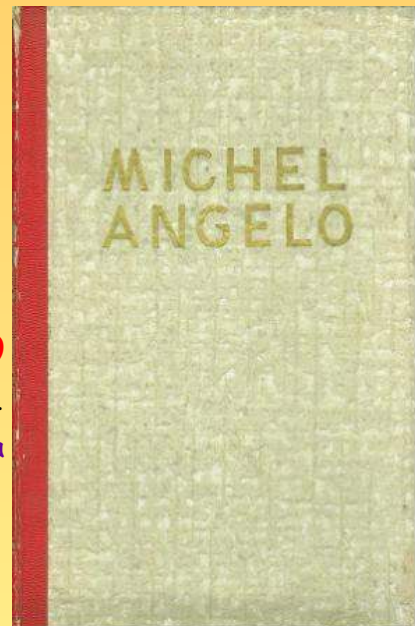
Gerhard Ellert

KARLO V.

str. 340, 1945. g.

80,00 kuna

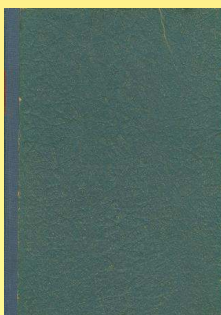

MICHELANGELO

str. 296, 1945. g.

80,00 kuna

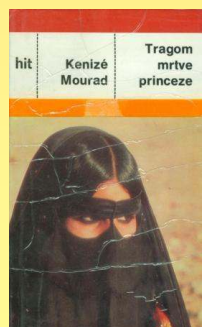
Izdvajamo iz ponude antikvarijata (cijene treba uvećati za poštarinu):

Honore de Balzac:
ZBIRKA STARINA,

str. 172, 1943. g.

50,00 kuna

Kenize Mourad:
TRAGOM MRTVE
PRINCEZE 1-2,

str. 331+384, 1989. g.

90,00 kuna

Suzana Rog:
GOSPOĐA,

str. 273, 1988. g.

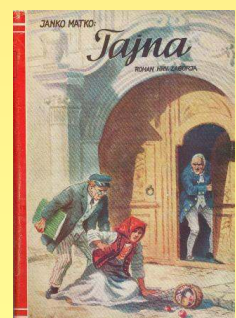
50,00 kuna

K. Waliszewski:
PETAR VELIKI
I-III

str. 632, 1944. g.

100,00 kuna

Janko Matko:
TAJNA,

str. 239, 1945. g.

70,00 kuna

Hrvatska knjižara, Zagreb, Četvrte poljanice 8, tel. +385 1/2923-756, fax. +385 1/2923-757,
+385 91/3388-433, e-mail: lovorka.dragun.mirkovic@gmail.com

MEŠKO MOJ JEDINI

Sa svepsećeg književnog novogovora na hrvatski preveo **Vladimir Biondić**

I tako mic po mic i naš " dragi " Meško - šic. Vele stari psi: Prođe vrijeme dođe rok, evo vraga skok na skok. Znači, došlo je vrijeme, da se oprostimo.

S velikim bolom u grudima, s mlinskim kamenjem u želucu, opraštamo se u suzama od našeg Meška uz nadu, da on konačno odlazi u ropotarnicu povijesti bez imalo nade u povratak.

Sretah ja jučer svog dobrog prijatelja Rinu kolumnistu Hrvatskog slova kako ojađen i zamišljen baulja Ilicom. Tako je žalosno i izgubljeno izgledao da mu se nisam htio ni javiti. Da mi je samo znati s kime će on sad piti svoje poznate jutarnje kaviče jer kak sam nekaj načul, gosn Andrija ne pije kavu već samo friško kravlje mlekeco, a ni sveti Josip navodno nije puno bolji.

Jadni moj Rino - ostal je bez dobre mušterije.

Kad idem ja dalje, a ono odnekud dopire sve jači zvuk – to se čuje huk "stoke sitnog zuba ", Ilicom se prolama: I mi konja za trku imamo, i mi konja za trku imamo. Što konja, pomislih ja, pojavile su se i kobile. I to – rasne. Borba za prijestolje na Pantovčaku još nije ni počela, a kandidati sa svih strana izniču ko vrganji poslije kiše.

Treba dobro pripaziti, da u obilnoj berbi ne zahvatimo krivog. Jer ak' niste znali - ima i vrganja otrovnih. Pogotovo ak' su stari i suhi. A i oni kaj na prvi pogled lepo zgleddiju mogu bit otrovni. Je, je, ak ne verujete pitajte susedu Miciku. Ona Vam sve zna. Možda treba dati da Vam ona zbere pravog vrganjčeka.

I pazi sad vraga, nihče se ne boji krize. Svi valjda maju dobra rješenja. Ak i ne za nas, za sebe - sigurno. A kriza, buja li buja.

Otvorim ja svoj telkač - evo pak neko novo rešenje. Svakih pol sata iz Jadrankine kuhinje žlicu po žlicu nekaj novo zleti. Bogo dragi, kaj ta kuha. Da mi je nekak doć k njoj na koštu.

A savjetnika sa strane, gomila, k'o da se sastavlja nova nog o m e t n a repka za svjetsko u Africi, znate mislim na ono svjetsko koje buju naši velki nogoloptački znalci gledali samo na telki.

Upetljali se tu i novinari onog žutog lista zvanog Jutarnji, te vrlo "stručno" sastavili krizni stožer. Jes da mi stožer zgleddi kak ti stožer za ulazak, a ne za izlazak iz krize, ali to i tak, tak nije važno, važno je u ova teška vremena - prodati novine.

Da bi stari Kusonja pas iz susedstva na sve to mudro rekel – Sva-ka čast, tko laje, zlo ne misli.

A svi Vi, skeptici sa strane stalno lamentirate - Hrvatska nema dovoljno kvalitetnih ljudi. Ima ih, ima - na bacanje. Svaki dan ih par komada pokloni nekoj deficitarnoj zemlji. Čudo jedno.

A sad nekaj o idejama uvaženih " stručnjaka ".

Posebno je duboki utisak na mene ostavila ona fenomenalna ideja o uvozu malih Filipinaca. Veli "mudri" čov: Imam Vam ja veliko iskustvo na međunarodnom tržištu rada. Znam Vam ja posebno dobro Filipince i mogu ih svakom dobro preporučiti, pogotovo što nama nedostaje NKV radnika. Ja se baš tu i nemrem s njim složiti, jer mislim, da NKV imamo i previše, pogotovo na samom vrhu. Nekad NKVD sad NKV, ipak nemre se reč, napredujemo, oprezno, korak po korak i prav za prav tu ni nema nekih korijenitih promjena.

Drugi tip pak veli: Ne treba nam 600 župana i načelnika – to treba fest smanjiti. Jes, jes velim ja, treba ih fest smanjiti, jer ja mislim da bi ih i 6 bilo previše.

Ili javi nam se na sve to gosn Mudri i veli: Na ključne pozicije treba postaviti mlade ljude. Odlično to je ono pravo, velim ja, al' kak da nađemo neki dobar recept da se pri tom postavljanju riješimo nje- ga i svih onih njemu sličnih ?

No k'o zucker kom zu letzt posebno mi se svidio onaj prijedlog o povećanju nataliteta. Ja iz već poznatih razloga koji su za mene prebolni i ne bi ih htel tu isticati nemrem dati svoj Bog zna kakvi obol, jedino kao navijač, ali mislim, da Vam to bu najlakše za provesti – zabranimo kondome i

Tu sam predsjedniče!

sva popratna zaštitna sredstva, uvedimo ograničenje struje i plina i evo ti u mraku hrpa novih klinaca, malci u velikim količinama. A koliko je samo nauka otišla naprijed, možemo birat hoćemo li više muških ili ženskih.

Kak je sve to krenulo mora se priznat, ženske su bolje, zato ja glasam za ženske.

Bilo je tu i rešenja koja mi se nikak nisu dopadala. Na primjer onaj glupi prijedlog – Narodu treba reći istinu. Stari moj, velim ja mom Reksu, kad ti je zadnji put doktor rekel istinu. Istinu treba servirati na kapaljku, dva reda obećanja, jedan red velikih misli, pa opet dva reda obećanja i onda šlag hvalospjeva poprskan kapljicama istine ali u takvim tragovima koji se nikako ne mogu slijediti. Pogotovo, ako je istina bolna.

A je. - Zato, zaboravimo istinu, živimo u obećanjima, vjerujemo našem poznatom obećanoviću i njemu sličnima. Svi pričaju onu staru: Obećanje ludom radovanje, a nihče ne veli kaj obećanje znači onim pametnima.

A onda onaj vapaj, k'o iz pustinje – ne uzimajmo onima koji jedva žive. Ponovno greška, njima baš treba uzeti jer oni se ionako samo muče i nemaju nikakve šanse za preživljavanje. Sve kaj im ostavimo to je ionak propalo.

Zato, smilujmo im se, skratimo im muke.

Uzmimo im i to malo kaj imaju i dajmo onima koji buju ak' treba i na Sejšelima oplodili tu lovnu. Sve za bolje sutra.

Međutim u svakom slučaju treba posebno pozdraviti mudre misli stričeka Stanka koji veli: Pa ni devalvacija i inflacija nisu bauk.

Treba u to duboko vjerovati. Pa tu bar imamo bogatih iskustava, to smo već uspješno apsolvirali. Kaj apsolvirali, veli Reks, na tom području imamo velik broj uvaženih zasad još nepriznatih doktora.

Samo hrabro naprijed, zadužujmo se što više, znamo mi, sve bu to ionak inflacija pojela. Baš Vam hvala i dobar Vam tek gosn Slavko.

No od svega je najinteresantnija borba dva vodeća jarca na čelu. Na tom uskom brvnu vodi se ogorčena borba s neizvjesnim pobjednikom. Za sad Šuki dominira, ali ni Poli nije za hitit.

Iz Predsjedničkih dvora

Ne zna noć kaj nam nosi novi dan.

Najteže je pak meni, jer dok danas sve aktualnosti bacim na papir, sutra je to već sve passe. Situacija se mijenja iz sata u sat.

Zadnja pak za HDZ alarmantna vijest - umirovljenici sa svojim jednim nadasve "moćnim" glasom izlaze iz koalicije. To bu sasvim zdrmal vladu. Mi u Zagrebu smo osetili taj potres kak i onaj plimni val iz Tahitija. I kaj bu sad siroti HDZ bez tog glasa?

Umirovljenici su i inače strašno opasni kao korektivan faktor i sada se samo čeka da posude od seljaka traktore i s njima i svojim

štakama i invalidskim kolicima izajdu na cestu. Kakav bu to mišmaš zazvalo u prometu. Tad bu nam i zadnje nade potonule kak i onaj Titanic. Ne buju nam više dojtiti ni oni silni Kinezi koji su nam zadnji spas, k'o skakavci našem selu i seljacima.

I evo još malo, starter je već zel pištolj za davanje znaka za službeni početak trke za prijestolje.

Budući da je nesporno, da sam ja najbrži pes u Maksimiru, pal je prijedlog svekolikog životinjskog sveta, da se i ja aktivno uključim u utrku. Kažu moji simpatizeri da obzirom na svoju brzinu ovim drugima mogu dat i par dana fore. Ak niš drugo kad me izabereju ja bu ispunil obećanje našeg Meška i ne bum zel Pantovčak. Nek ostane za iznajmljivanje i skupljanje love. Ja bum ostal na svojoj Bukovačkoj.

No kak bi u međuvremenu u skladu s dogovorom s Milančekovim Rudijem trebal preuzeti i mjesto pesjeg gradonačelnika u Zagrebu nije mi se lagano za odlučiti. Trebam videti kaj bu Milanček.

Ak se Milanček odluči uključiti ja mu ne bum smetal ipak je on neki brat mog gazde.

No za svaki slučaj treba biti SPREMAN i napraviti program.

Zasad sam za taj posel angažiral Bugu, Reksa i Rudija. Možda bu i moj Vladimir trebal pomoći?

Ostalo slijedi. Živi bili, pa vidjeli.

Ak' se javim to bu pod parolom: Dajte mi svoj glas, bit će dobro za sve nas. - Vau, vau, vauu

Samo Vaš

ROI

TITO I JA (6)

Mladen Schwartz, Zagreb - Ulo-
mak iz knjige: **MLADEN
SCHWARTZ PROTIV MARŠALA –
ANATOMIJA JEDNOG IZRODA
TITA**, Zagreb, 2009

XI. GENOCIDAN, ANACIONALAN: IMA LI U TI- TU I ŠTOGOD DOBRA?

Upravo spomenih Bleiburg, Titov „rat poslije rata“. O Titovu su ratovodstvu inače, kako se može i očekivati, mišljenja podijeljena. Za partizane, Tito je genijalni vojni strateg i taktičar, za drugu stranu, njegovih se mitoloških „sedam ofenziva“ uglavnom svodi na ono što Srbin zove „bežanija“. Tito je imao nešto vojnog iskustva iz I Svj. rata, a u Drugom, kao vodeći komunist koji je pred svojim gerilcima prikrijavao komunističke ciljeve, najednoć je odskočio do „maršala“, po uzoru na generalissimusa (= maršala) Staljina; ovaj je u toj objestici zacijelo, zdravim seljačkim instinktom, prepoznao prvi znak Titova neposlušnosti. Uglavnom, Titov se rat vodio promjenjivom srećom, u složenim uvjetima međunarodnog i građanskog sukoba, okupacije bivšega jugopodručja, hrvatsko-srpskog rata te rata hrvatskih građana hrvatske krvi (uglavnom partizani) i srpske krvi (četnici i partizani) protiv Hrvatske Države. Sigurno je da Tito nikada ne bi zadobio vojničku premoć bez nadiranja Staljinove vojske, te bez općenite pobjede demokunističkih saveznika. S druge strane, pomoglo mu je i pristupanje masa velikosrpskih četnika u partizanske redove, koje se može pratiti u najmanje tri ključne etape: Srbija 1941, Foča 1942, te završne operacije 1945.

No, nakon rata, ubijati na prijevaru razoružane protivnike, to već nije bilo teško. Ovdje ne kanim ulaziti u povijesne pojedinosti niti pak u složena pitanja o žrtvama i krivcima, uzrocima i posljedicama Bleiburške

katastrofe. O tome sam detaljno pisao drugdje¹. Glede Titove uloge u likvidaciji stotina tisuća hrvatskih ratnika i civila, temeljem dosadašnjih istraživanja i dokumentacije, uvidom u govore, naredbe, prijepisku Tita i njegovih suradnika, a navlastito u Titova gibanja tijekom svibnja 1945, jasno je da ne može biti razumne dvojbe u njegovu ključnu ulogu pri organiziranju Bleiburškoga genocida. Da i nisu dostupna odgovarajuća povijesna vrela (a sva naravno ovoga časa i nisu dostupna), ta bi se uloga čak a priori smjela pretpostaviti, imajući na umu Titove ovlasti, autoritet, stil vladavine još u onim šumskim danima, te narav i ciljeve njegove politike.

Već i s obzirom na činjenicu Bleiburga vidi se koliko je neumjesno, pače besmisleno, Tita nazivati zaslužnikom za hrvatsku državu, najvećim Hrvatom, ili uopće Hrvatom. Titu je trebala likvidacija velikog broja Hrvata upravo zato da se zbríše hrvatska država. Prenemaganje s „narodnom“ ili „socijalističkom“ republikom Hrvatskom u okviru J. služilo je samo obmanjivanju puka da je njegovoj potrebi za državom zapravo udovoljeno, premda je države nestalo. Etnički, Tito nije bio Hrvat po majci, koja je Slovenka, a i po ocu možda je njemačko-madžarski plemić. Po ideologiji on je građanin majčice socijalizma, po papirima žitelj Austro-ugarske monarhije. Još manje nego Hrvat², Tito je hrvatski nacionalist. On uopće nema ćutila niti osjećaja za nacionalno. On je za nj slijep, kao što ne ponetko slijep za boje. Tita nije smetalo izmišljati nove nacije, „makedonsku“ ili „muslimansku“,

kako bi tim dosjetcama bolje učvrstio svoje carstvo. On je čovjek snažne političke ambicije i želje za imperijalnom dominacijom, kojemu je ne samo Hrvatska, nego i njegova Jugoslavija postala pretijesnom. Pa i jugonacionalizam kod Tita je manje koncept nekakve nove balkanske nadnacije, a mnogo više formula osvajanja i vlasti. On je htio igrati svjetsku ulogu, i na neki način, u stanovitoj mjeri, on ju je i odigrao.

Što je kod Tita zazorno i odbojno, a što mu titovci upisuju u zaslugu, već smo prošli. Ostaje još jedno pitanje: ima li kod Tita ičeg dobrog ako ga promatramo s nacionalističkog, državotvornog, desnog stajališta. Reklo bi se da nema: u prilog takve teze govore i njegov protuhrvatski, Bleiburški zločin i njegovo protuhrvatsko, antinacionalističko jugoslavenstvo. Ipak, spomenuo sam kod Tita i neke upadne, formalno desne crte, koje same po sebi mame povoljan stav. Osim toga, Tito je totalni, totalitarni vladar, on je kolektivist koji uz predočenje stanovitih idealnih svrha mobilizira narod, i nastoji ga osokoliti, oduševiti na velike pothvate. Sve to djeluje posve osvježavajuće nakon poraznog iskustva s ispraznim liberalnim permisivizmom i dosadnim demokratskim procedurama, kojima smo izloženi evo puna dva desetljeća a da nam nisu donijeli ništa dobra, tek što su u narodu izazvali strahovitu nacionalnu depresiju i apatiju, pesimizam i defetizam, ravnodušje, malodušje i praznodušje.

Tito jest zločinac i ja ga ne kanim opravdavati. Ali povijest je puna zločina i sretan je narod kojemu njegova samosvijest, snaga i sposobnost pomognu izbjeći da se nad njime izivljavaju zločinci. Odmaknemo li se načas od sentimentalne filozofije povijesti, koja samo kuka i zapomaže nad povijesnim nesrećama, uzmoći ćemo možda bolje prosuditi i Tita kao i vlastiti hrvatski narod. Titovi pristaše sastavljaju beskrajne liste njegovih dobrih djela, jedino mu zamjeraju da je bio diktator. Ali da

nije bio diktator, ne bi postigao ništa, ni u dobru ni u zlu. Da nije bio diktator, ne bi svojom državom vladao apsolutno suvereno, tako suvereno, da bi se Hrvatska danas mogla smatrati sretnom ako bi uživala samo dio toga suvereniteta što je resio Titovu tvorevinu³. Tito je svoju vojsku štovao, pružio joj je sve povlastice, nije svoje ratnike pretvarao u rulju luđaka i prosjaka. Nije nevolja s Titom da je on bio diktator. Hrvatskoj bi bilo mnogo bolje kada bi iznjedrila diktatora Titova kalibra. U tom i jest problem: Tito je svoje nedvojbene sposobnosti i svoju autoritarno-totalitarnu diktatorsku vladavinu stavio u službu kukavne, fiktivne, umjetne Jugoslavije. Tito je bio jugoslaven, to je njegov izvorni grijeh, temeljni zločin. A to mu ne spočitavaju ni titovci (jer su i sami jugoslaveni), niti pak oni protivnici s umjerene desnice, s Titotrga, jer još uvijek, i nakon svih iskustava XX stoljeća, nisu uspjeli naučiti da najveća ugrozba hrvatskog naroda i države ne dolazi s komunističke,

nego s jugoslavenske strane. Hoće li pak Hrvatska uopće opstati, predstoji li joj još ikakva budućnost, možda ipak i nova veličina, onda njezine vodeće elite moraju shvatiti, pogotovu danas kada je komunizam tek povijesna uspomena, da Hrvatskoj propast dolazi od jugoslavenštine, koja je sada prerasla u superjugoslavenštinu takozvanoga „zapadnoga Balkana“ u raljama takozvane „europske unije“, i vrlo brzo, nema nikakve dvojbe, opet će se u tim kombinacijama Hrvatska naći pod regionalnim vodstvom „najjače sile na Balkanu“, „državotvorne“ Srbije. Dakako, propast dolazi ponajprije i iz mračnih dubina vlastite nacionalne duše, robske duše. Pa i sama je jugoslavenska ideologija jedan od njezinih neslavnih proizvoda. Tita više odavna nema. Nemojmo dopustiti da nam uskoro ne bude više ni Hrvatske!

¹ Vidi: Mladen Schwartz, Bleiburg i Haag; Kako propadaju hrvatske države (LuvenalS Samizdat, Zagreb 2009)!

² Pa i ja sam tamo nekakav Hrvat, i šta ti ga ja znam, Zagorec, ali sam jugoslaven. – znao bi izvaliti u svom neusporedivom stilu.

³ Titovo nesvrstavanje uključilo je u svoj arsenal vrednota i nemiješanje u unutarnje poslove drugih zemalja. Ako to Hrvat danas spomene nekom od svojih gospodara, proglasit će ga ludim. U vrijeme titovanja, na cijelom području J. bila je samo jedna kuća, u gradu Korčuli, vlasništvo stranca: Titova prijatelja Sir Fitzroya Macleana (v.!) A danas...! Jednom zгодom Brežnjev je od Tita zatražio da makne iz sobe svoga doglavnika Stanu Dolanca jer da želi s njim razgovarati u četiri oka. Tito se na to razbjescio, istrgnuo Brežnjevu već pripaljenu Castrovu cigaru iz usta i divlje ju zgazio na skupocjenom sagu. Ne treba ni spomenuti: Dolanc je ostao do kraja. Ova istinita pripovijest romane priča o tom što znači samopoštovanje, volja za autonomijom, državni suverenitet i vladar koji autoritetom odlučuje a ne priznaje stranog gospodara. Titovci svih boja, ako imalo držite do Hrvatske, a Tito vam je neusporedivi brend, počnite konačno učiti od njega! Možda u obliku nekog hrvatskog nacional-titoizma?

TRAGOM POLEMIKE LANG-WEISS I DR. IVO GLODSTEIN (3)

Akademik **Josip Pečarić**, Zagreb **Podvale o 'gospodarima rata'**

Općenito se prihvaćalo, u raznim nijansama, da se UNPA područja ne mogu i ne smiju u Hrvatskoj reintegrirati silom, već postepeno, argumentima ekonomskih i drugih prednosti, uz određeni stupanj političke autonomije i efikasna jamstva individualnih i nacionalnih prava". A o pitanju „krivnje za rat“ Slavko Goldstein kaže: „Većina govornika iz Srbije nije izbjegavala tu temu, ali su se gotovo svi u raznim nijansama, trudili izjednačiti krivnju obje strane: ekstremni nacionalizam, sukobi velikodržavnih teritorijalnih pretenzija, nizak stupanj demokracije države i društva, autoritarno vlastoljubivi i nedorasli nacionalni vođe, konflikti identiteta, političke zloupotrebe i falsifikati povijes-

ti, ratoborno huškačke propagande, otrgnuti i ostrvljeni zločinački mentaliteti. Na sličan je način uzroke rata u različitim nijansama konstatala većina sudionika iz Hrvatske, ali su svi bili jednodušni da se krivnje nikako ne mogu izjednačavati, jer postoji očigledan glavni krivac

Slobodan Milošević i njegova politika koja je uz pomoć tadašnje JNA pripremila i započela agresivni rat u Hrvatskoj!"

Milošević nije uspio ostvariti velikosrpske ciljeve pa vidimo danas da je i jednima drugima on „gospodar rata broj jedan“. Kao Srbi su prihvatili takovu tvrdnju hrvatskih „nezavisnih (od svakog hrvatstva, op. J.P.) intelektualaca“, a „hrvatski“ su zato zaboravili da su tada (u Tuđmanovo vrijeme) uopće spominjali agresiju. Vuković je naveo i riječi Latinke Petrović: „Ovaj rat je nastavak i Prvog i Drugog svjetskog rata. Ali njegovog

korijeni sežu u daleku prošlost. Oni se nalaze u najdubljim, suvremeniku sakrivenim povijesnim korijenima. On (rat) se vodi oko pitanja tko će biti hegemon u južnoslavenskoj državi, tko na to ima povijesno pravo, pa čak i društvenu prednost. Tako je to, prije svega, rat između Srba i Hrvata!" Zar u njenim riječima u kojima je borba za slobodu hrvatskog naroda i neovisnu državu zapravo rat za hegemoniju u južnoslavenskoj državi, ne prepoznamo priču o „gospodarima rata“? A zapravo je točno da je nama Slobodan Milošević „dobar čovek Slobo“!

Bez takovoga Miloševića Hrvati i ne bi ostvarili slobodu. Pa vidimo danas koliko weissa, goldsteina, puhovskih, teršelički, pusića i inih „nezavisnih kulturnih i drugih javnih radnika iz zemalja bivše Jugoslavije“ ima u Hrvatskoj. A Tuđman je usprkos takvima stvorio hrvatsku državu. I time počinio najveći mogući grijeh! Hvala mu za taj veliki grijeh!

USPOSTAVA HRVATSKE DRŽAVE, DR. FRANJO TUĐMAN, TUĐMANIZAM I DETUĐMANIZACIJA (13)

Marko Francišković, HRVATSKA KNJIGA OPSTANKA, ulomci

Detuđmanisti takve ne-kritičke (idolo)poklonike predsjednika Tuđmana vješto koriste kako bi dokazivali svoju ispravnost jer je izuzetno lako opovrgnuti te tvrdnje o Tuđmanovoj savršenosti i potom na tome temelju sazdanom od nepromišljenosti nadograditi svoje podle protuhrvatske konstrukcije.

I sam naziv detuđmanizacija ima u sebi visoku dozu malicioznosti zbog toliko očite povezanosti s procesom denacifikacije koja je nad

okupiranom Njemačkom bila sprovedena od strane angloameričkih saveznika. Time se provoditeljima detuđmanizacije daje praktički sva sloboda djelovanja jer kako ništa nije bilo preradikalno po pitanjima denacifikacije, tako i detuđmanizacija može biti jednako proizvoljno provođena. U oba slučaja pobjednici određuju standarde: ratni pobjednici kod denacifikacije, a izborni kod detuđmanizacije. Ako se netko ipak usudi osporavati detuđmanizaciju biva premlaćen medijskom batinom kroz riječi-batine kojima se ljude etiketira i diskreditira, a jednom kada im se to dogodi bivaju prognani u unutarne progonstvo društvene izolacije. Riječi su to poput: fašist, nacist, ustaša, antisemit, itd., i tko njima biva "označen" nema mu spasa od progona preko "slobodnih medija"

ili "uglednih intelektualaca" pa sve do "nezavisnog sudstva" kao krajnje mjere demokratsko-liberalne ideološke represije. Usput, upravo

ITVOJE ZEMLJIŠTE

je to riječnik kojim se me-diji koriste kod opisivanja lika i djela Franje Tuđmana, ali kojim je bio napadan i za vrijeme svoje vladavine. I to jednako od domaćih kako i od stranih "nezavisnih novinara". No to je ionako sve dio jedne velike igre koju se ovdje djelomice pokušava razobličiti.

Osnovne pogreške tuđmanizma

POSTAT ĆE MOJE

Uopće nije upitno je li Franjo Tuđman znao ili nije znao sve što se tiče kriminala u državnom vrhu.

Tako nešto mogu si postavljati kao dilemu samo politički naivci ili politički prepredenjaci, svaki sa svojim motivima. Naravno da je Franjo Tuđman znao što se događa u procesima pretvorbe i privatizacije, ali bio je upoznat i s ostalim, kroz najviši državni vrh sponzorirani kriminal, tzv. Državno sponzorirani kriminal. Sve je Franjo Tuđman znao i znao je to od samoga početka te je o svemu dobivao redovita izvješća obavještajnih službi, a našlo se i nekoliko viših stranačko/državnih dužnosnika koji su nadobudno pokušavali "otvoriti oči hrvatskome predsjedniku" putem neposrednih razgovora, internih ili čak i otvorenih pisama. Ti nadobudni ljudi, koji su svakako vrijedni upravo zbog tog svojeg političkog poštenja i iskazanog moralnog integriteta, redom su potom, nakon pokušaja da pred-

sjedniku ukažu na nedopustiva zbivanja, doživljavali marginalizaciju ili otvoreni progon upravo iz razloga što su se dotakli zabranjene teme.

Uostalom, i sam Franjo Tuđman otvoreno je davao potporu upravo toj koncepciji razvitka hrvatske države koja je bila na djelu. Nije pokazao niti najmanju volju za ikakvim dubinskim rasvjetljavanjem kriminalnog klupka i u najboljem slučaju kada je jedna istaknuta lopovska garnitura (čitati: hrvatska vlast – vlada, sabor ili sudstvo) u hrvatskoj javosti postala previše moralno istrošenom bivala je zamjenjivana drugom lopovskom garniturom. Inače, te zamjene se prigodno nazivaju kadrovskim promjenama i to je jednako na snazi danas kao i za vrijeme Tuđmanove vlasti. Kod toga ona bivša isturena klika samo se povlačila u medijsku zavjetrinu i nastavila daljnju otimačinu hrvatske nacije u kooperaciji sa svima ostalima: i bivšima i sadašnjima.

Prema tome, nije uopće upitno kako se sve odvijalo uz blagoslov Franje Tuđmana te da je on htio imao je sve mogućnosti da kompletnu državnu gospodarsko-kriminalno-obavještajnu mafiju pomete sa hrvatskog javnog prostora te ih dovede tamo gdje im je mjesto i gdje će po pravdi Boga na kraju ipak završiti. Ne da je Franjo Tuđman to mogao uraditi nego bi u tome imao aklamacijsku potporu cijelog hrvatskog naroda, a posebno hrvatske braniteljske populacije koji bi svi skupa jedva dočekali vidjeti ratne profitera, strane plaćenike i ostale razgraditelje hrvatske države osuđene i kažnjene za svoje sramotne čine.

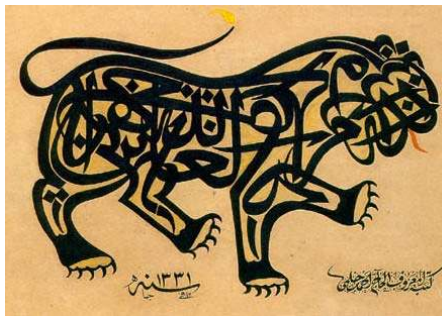
ANTI-ISLAMSKI MANIFEST ZA EUROPSKU UNIJU (21)

Eugen of Savoia

Ima zapadnih analitičara koji sa znanstvenom preciznošću predviđaju da će Europa biti do kraja 21. stoljeća islamska. Toga je mišljenja, primjerice, poznati poznavatelj islama Englez Bernard Lewis (najnovije djelo "Atatürks Paradox"). Da taj razvoj povijesti krije u sebi velike opasnosti za mir i napredak u Europi i u svijetu uopće, ne treba posebno dokazivati. Na osnovi rezultata znanstvenih istraživanja i osobnog poznavanja misli i osjećaja unutar jednoga multikulturalnog društva, kakvo je npr. njemačko društvo, možemo opravdano iznijeti neke zaključne misli i spoznaje o zaoštrenim odnosima između islamskog i europsko-američkog gledanja na svijet i daljnjeg razvoja odnosa između tih društava i naroda. Za volju intelektualno poštenog argumentiranja treba naglasiti da zapravo nije moguće govoriti o islamskom i europsko-američkom gledanju na svijet kao o nekom jedinstvenom sustavu ideja i sudova. Pritom mislim na one stavove koje zastupaju političke snage na području islamskog svijeta, pozivajući se pritom na svoju religiju, na islam. U javnosti se te političke snage nazivaju "islamisti" ili "fundamentalisti". Bolja je riječ "radikalni muslimani" odnosno "politički islam" jer se time jasno izražava za kojim ciljevima teže, naime islam učiniti isključivim univerzalnim temeljem oblikovanja društvenog i kulturnog života svuda u svijetu: u sadašnjim muslimanskim državama, u Europi i Americi, u Aziji i Africi. U toj perspektivi tvrdim da je politizirani islam, da su radikalni muslimani

Politizirani islam - prijetnja svima
Politizirani islam, radikalni muslimani prijetnja su ne samo za kršćane i za zapadnu civilizaciju nego i za muslimane i muslimanske države.
Radikalni muslimani počinjaju većinu zločina nad braćom muslimanima.

prijetnja ne samo za kršćane i za zapadnu civilizaciju nego i za muslimane i muslimanske države. Radikalni muslimani počinjaju većinu zločina nad braćom muslimanima. U ime čega? Možemo li politički islam razumjeti preporodom, oživljavanjem izvorne, autentične religije, kako je zacrtana u svetoj knjizi Kuranu? U tom bi slučaju radikalni islam značio borbu protiv moderniziranog islama, protiv islamske religije koja se prilagodila modernoj civilizaciji, tj. civilizaciji sekulariziranog Zapada: Europe i Amerike.

Islamska umjetnost

Politički islam bori se protiv društva koje se samo formalno naziva muslimansko, a zapravo živi i djeluje na način "nemoralnog, degeneriranog" društva zapadne civilizacije. Vidimo da se radi o kretanju misli i namjera koje je suprotno kretanju Katoličke Crkve nakon Drugoga vatikanskog koncila. Crkva se htjela definitivno "izmiriti" s modernim svijetom - s civilizacijom Europe i Amerike - htjela se podanašnjiti u svojim strukturama i

sredstvima da bi mogla što učinkovitije služiti evangelizaciji današnjega modernog svijeta, htjela se obnoviti snagom i svjetlom čiste izvorne i autentične tradicije, sadržane u prvoj liniji u Svetom pismu. Pritom se Katolička Crkva nije htjela poistovjetiti s modernom ci-

vilizacijom niti se s njome suobličiti, iako je bilo raznih snaga unutar Crkve koje su baš na tome radile i imale cilj suobličenje Crkve i kršćanske vjere s modernim gledanjem na svijet. Da se Katolička Crkva htjela "izmiriti" s modernim svijetom, znači u prvom redu da ona priznaje autonomiju - vlastitu zakonomjernost i djelokrug - pojedinih područja života, npr. kulture, znanosti, gospodarstva, i da ne podiže zahtjev za političkom moći ili političkim vladanjem. Takav stav Katoličke Crkve - zaista evanđeoski i Kristov stav - proizlazi iz poštivanja ljudske slobode, u prvom redu slobode savjesti, i time je on jamstvo miroljubivoga društvenog života u kojem se sukobi rješavaju dijalogom i racionalno-etičkom voljom odgovornosti za opće dobro. Politički islam, radikalni muslimani ne poznaju takav stav, i ako ga poznaju, oni ga odbacuju jer ga smatraju apsolutno nespojivim s Kuranom, s autentičnim islamom. U tom stavu leži ključ za razumijevanje takozvanog "sukoba civilizacija" - sukoba između islamske i zapadnjačke civilizacije, koji je u punom zamahu i u sve većoj dinamici. U tom stavu leži također ključ za moguće rješenje toga teškog epohalnog sukoba - težeg nego je bio sukob Istok-Zapad, komunizam-demokracija za vrijeme "hladnog rata".

PATNJE HERCEGOVAČKIH FRANJEVACA 1945. - 1990.

prof. dr. fra Andrija Nikić,
Mostar

Predgovor

*Nema čovjeka u ovoj državi
(Jugoslaviji),*

*kojega mi nismo kadri staviti
pred sud i suditi*

*(Visoki komunistički
funkcionar).¹*

Donosim podatke o hercegovačkim franjevačkim uznicima koji su u namještenim komunističkim sudskim postupcima proglašeni "narodnim neprijateljima" koje je trebalo "popraviti" u udbaškim zatvorima mučilištima: Čelovini, Zenici, Foči... Prema dosadašnjim podatcima čini se da nijedna franjevačka redodržava (provincija) nije tako ubijana i progonjena, zajedno sa svojim vjernim pukom, da nijedan europski narod nije tako oplakao svoje sinove i kćeri kao što je to moj hrvatski narod oplakao. Podatke sam ustrajno prikupljao četrdesetak godina te ih dopunjavao i popravljao na temelju dostupnih mi pismohrantskih podataka. Ovaj je tekst nastao kao nadahnuće Isusovom porukom da istina oslobađa krivce i žrtve i da je treba izreći ma koliko ona bila teška. Uspio sam prikupiti podatke o 91 hercegovačkom franjevcu koje su komunisti htjeli zaraziti mržnjom, ali nisu uspjeli. Oni su živjeli samo za istinu, a ona bijaše njihova jedina suputnica. Namijeniše im križ, a oni su od svoga Učitelja naučili da ga treba nositi uvjereni da sve veliko i sveto mora proći svoju kalvariju. Naši uznici, s kojima sam u Hercegovini razgovarao, nisu rado spominjali mučitelje da ih ne bi pokazali ili uvrijedili. Oni to nisu ni umjeli. Njihovo je životno pravilo bilo: istina se mora saznati, a nesreće se ne smiju ponavljati. Iz njihovih je rečenica bjebolodano da ima pravo svjedočiti sa-

Franjevci Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije i provincije Bosne Srebrene Uzvišenja sv. Križa

mo onaj tko ne dopusti da ga mržnja zarazi².

Godine II. svjetskog rata i porača (1942. – 1945.) u Hercegovini su bile godine pokolja kada je **stradalo više od 16.950 civila, ali i 66 hercegovačkih fratara i hrvatskih rodoljuba. Ubili su ih partizani koji do danas nisu optuženi za mnoge zločine.** Vrijeme između 1945. i 1990. godine bilo je vrijeme uništavanja nekolicine preživjelih hercegovačkih franjevaca naše Provincije, koja je za komuniste bila moćna i "opasna" zajednica, i više od 70.000 Hrvata iz Hercegovine koji su proglašeni narodnosnim isključivcima (šovinistima) i neprijateljima umjetnoga "bratstva i jedinstva jugoslavenskih naroda i narodnosti". Sve je to učinjeno s porukom da se ne bi trebalo približavati tim osobama, da mladež ne bi išla u franjevce. Franjevci su postali istoznačnica za dopuštenu metu u koju je svatko mogao pucati bez pogubnih posljedica. Moj odgovor i moje brojne subraće je osobni odgovor. Mi smo postali sljedbenici ubijenih i zatvaranih. Tako smo pomogli da Hercegovačka franjevačka provincija ne samo procvjeta (1971. imala je 271 člana) nego sigurno napreduje prema budućnosti³.

S najvećim se poštovanjem treba mo sjećati njihovih žrtava, biti im

zahvalni i ponosni na njih. Hrvati su se u svojim patnjama i žrtvovanju poistovjetili s bogoljubljem, domoljubljem i čovjekoljubljem. Trebalo je tim vrijednostima dati lice, konkretan izgled. Trebalo je zajedno ostvarivati svoju pripadnost hrvatskom narodu i svoju vjerničku pripadnost Crkvi kao temeljima na kojima smo gradili nadu da se može ostvariti višestoljetni san naše slobode i dostojanstva na toliko iskušanim prostorima našeg zemaljskog postojanja. Krist nije zaniijekao domoljublje, nego je postavio temelje ljudskom odnosu prema domovini. Otvorio je pogled prema Božjoj stvarnosti koju je želio unijeti u svijet, otkriti narodu Božju prisutnost i upozoriti na sve postojeće. Ne može se savjesno prihvaćati i vršiti građanske obveze ako čovjek ne uspostavi odnos slobodne i čudoredne odgovornosti prema Bogu: čovjek na temelju Božjega zakona gradi svoj odnos prema svemu što ga okružuje.

Drugi svjetski rat (1941. – 1945.) i poraće (1945. – 1965. – 1970. – 1990.) umalo da nisu uništili Hercegovačku franjevačku provinciju Uznesenja BDM. Komunisti su ubili 66 hercegovačkih franjevaca, a mnogo ih je, spašavajući goli život, pobjeglo u tuđinu. **Nakon rata je 91 naš franjevac osuđen na 341 godinu, 4 mjeseca i 28 dana zatvora, a u sotonskim komunističkim mučilištima odležali su 222 godine, 1 mjesec i 16 dana.** Nakon rata u Hercegovini nije ostala trećina predratnih franjevaca. Unatoč svemu, oni su ostali sa svojim ispaćenim i zlostavljanim narodom svjedočeći o ljudskom i kršćanskom dostojanstvu. Teško da bi igdje drugdje franjevci toliko čamili u zatvoru kao u jednomnoj i umobolnoj komunističkoj bivšoj državi.

Komunistička je vlast zatvorila i zabranila ponovno otvorenje svih odgojnih ustanova u redodržavi: gim-

naziju na Širokomu Brijegu, novaštvo (novicijat) na Humcu i Franjevačku bogosloviju u Mostaru. Zaposjela je sve, ili veći dio, samostana u Hercegovini, mnoge župne stanove i kuće. Bila je pripremljena i uredba o ukinuću Hercegovačke franjevačke provincije, a izdan je i nalog da franjevci posve napuste središnji samostan u Mostaru. Kada je za to doznao redodržavnik (provincijal) fra Mile Leko, krhka zdravlja, ali neslomljiva duha, s Božjom se pomoću zaputio s fra Jozom Markešićem u Beograd k Titu na razgovor. Čim je Tito čuo da ga čeka i hercegovački redodržavnik, došao je i odmah mu predbacio:

– Vi ste taj provincijal čiji su fratri pucali na moje partizane.

– Možda to, družo Tito, nije istina?

– Zašto ste došli?

– Za vrijeme Turske fratri su išli sultanu jer nisu imali komu drugomu. Ni ja, družo Tito, nemam kome drugom doći, pa sam zato došao k Vama.

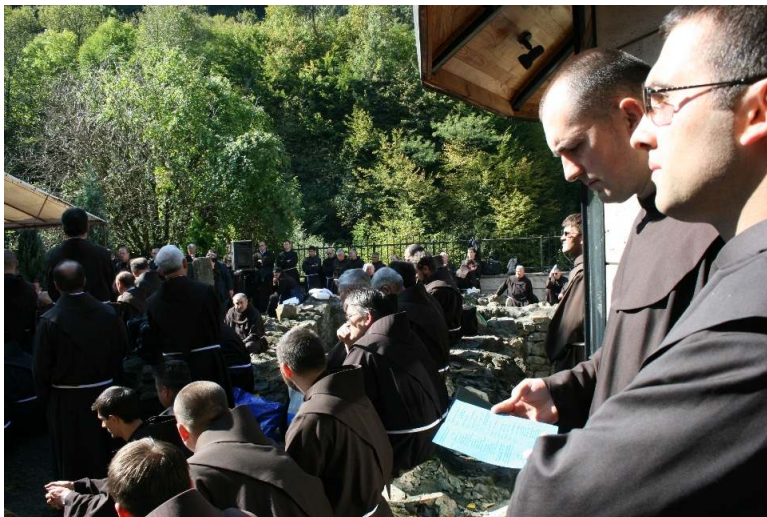
- Hajde za mnom! – reče Tito.

Fra Milin je susret s Titom spasio Hercegovačku franjevačku provinciju od ukinuća. Otišavši k predsjedniku bivše države Josipu Brozu Titu, fra Mile je uspio spasiti redodržavu od zatora. Na sreću, naredba o ukinuću Hercegovačke franjevačke provincije je, nakon nekoliko sati, opozvana.

Redodržava je, Božjim čudom, ponovno oživjela, razvila se i ojačala. Krv mučenika bila je sjeme novih franjevaca koji su odgoj i izobrazbu primali u izobrazbeno-odgojnim ustanovama drugih franjevačkih redodržava, redovničkih ustanova i biskupija, a najviše u Bosni Srebrenoj.

1. Montirani procesi

Nakon neopravdane dosude smrtne kazne časnim i uglednim franjevcima dr. fra Mladenu Barbariću, fra Nikoli Ivankoviću i fra Miji Čujiću, drastične presude sustizale su brojne hercegovačke franjeve, a mediji su širili famu protiv hercegovačkih franjevaca da bi ih omrazili među suvremenima, a posebice katoličkim pukom u Hercegovini. Primjerice, fra Ferdo Vlašić je u tri navrata osuđen na dugogodišnja robijanja. On je sa svojom uzničkom subraćom pripadao onom naraštaju franjevaca koji je živio i djelovao u teškom, do danas jednom od najtežih, povijesnom razdoblju za hercegovačke franjeve i katolike – **u tom je razdoblju u samoj Hercegovini procesuirano više**

800 godina franjevačkoga pokreta Srebrenica 1. listopada 2008.

od 70.000 Hrvata. Bilo je to vrijeme komunističke vlasti kad su franjevcima oduzeta ne samo materijalna dobra nego i djelatnost. Franjevci su jednostavno istjeravani kroz jedna vrata iz svojih kuća, ali su se oni vraćali na druga. Takav je čin bez presedana u hrvatskoj povijesti. Nijedna vlast, osim komunističke, nije progonila one koji su činili samo dobro, koji su se zauzimali za najslabije i najsiromašnije, a istodobno nisu imali baš nikakvih pretenzija na političku ili bilo koju drugu djelatnost koja bi ugrozila

one na vlasti. O razlozima takvog bizarnog čina neka govori povijest, no namjera je bila jasna: ukloniti fratre i časne sestre iz javnog života značilo je ukloniti i Crkvu i potisnuti je na marginu društva. I to baš Crkvu jer je ona bila pokretačka snaga hrvatskoga duha, kulture, morala, nacionalne svijesti i ponosa, ukratko: duhovnog bića hrvatskoga naroda.

Franjevci su i u tim okolnostima dijelili dobro i zlo sa svojim narodom: bila je to sudbina ranjenika na Križnom putu, bila je to gorčina prisilne emigracije ili su, pak, zajedno s većinom Hrvata, ostavši u granicama komunističke Jugoslavije, dijelili teret straha, neizvjesnosti i terora totalitarističkog režima. Bilo je to vrijeme mučenika – znanih i neznanih. Neki su fratri zaista poginuli – njih 66, trećina Provincije, poginulo je mučenički i sud o njima prepuštamo crkvenoj i nacionalnoj povijesti, a ona trećina koja je ostala na braniku vjere u Hercegovini svjedoči da su bili izloženi udbaškom zlostavljanju i svakodnevnoj nesigurnosti. A mnogi su, poput fra Ferde Vlašića, podnosili dugotrajno i nevidljivo mučenje: gubitak osobnosti, vidljivu i nevidljivu policijsku prisutnost. No, fratri su ostajali postojani prema

riječima psalmista: Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje pred svim pukom njegovim. Oni se nisu dali odvojiti od svoga naroda: kad su im oduzeli jednu djelatnost, oni bi pronalazili nove, bolje rečeno, nove načine služenja. A Bog, koji i po krivim crtama ravno piše, dao je da i u tome olovnom vremenu, a po Božjoj providnosti i milosti, zablista služenje, stvaralaštvo, plodovi uma i srca koji su izvan dosega totalitarizma. Um i srce fra Ferde Vlašića pripadali su riječi, hrvatskoj riječi, hrvatskoj kulturi na kojoj nam mo-

gu pozavidjeti europski narodi. Kad kažemo riječ, svjesni smo da je to i nada, hrvatska riječ proizišla iz Riječi, s velikim slovom R, Riječi s kojom je sv. Ćiril započeo svoj prijevod Svetoga pisma: V iskonu bje Slovo! S tom su Riječju započeli i naši franjevci svoje djelovanje prije gotovo 800 godina; ona ih je dozivala u redovnički život, ta ih je Riječ, nadamo se, čekala u vječnosti bilo kao mučenike ili kao uznike istrošene na njivi Gospodnjoj. Franjevci su odreda ostali vjerni evanđelju, franjevačkoj karizmi i svojim vlastitim pozivima.

Hercegovački franjevački uznici pokušavali su dozvati u svijest vlastodržcima Tolstojevo upozorenje ruskim carevima "da se karakter jedne vlasti ogleda u tome kakvi su joj zatvori", no ta upozorenja nisu dolazila do ušiju partijskih jednodumnika jer su oni svi odreda gradili svoja napredovanja u karijerama na što nečovječnijem i okrutnijem postupanju prema političkim zatvorenici. Nije moguće, razumije se, precizno odrediti dokle su bile granice tog policijskog i sudskog progona. Njihov život nije vrijedio ništa. Nad njima je visjela pogubna giljotina⁴.

Tada su vojarne i tolike jedinice JNA bile pravi poligoni u kojima se franjevce, svećenike, bogoslove i sjemeništince proganjalo i mučilo. I kada nije išlo po planiranom programu KOS-a, onda su priređivali montirane procese o kojima ima još živih svjedoka. Potom su uslijedila suđenja, ismijavanja na račun evanđelja, crkvenog prava, te dugogodišnja robijanja u najgorim životnim uvjetima. Jedan mi je tadašnji vojnik rekao kako mu je došao isljednik i predložio tri načina razgovora: – Možemo razgovarati kao ljudi, a i ne mora biti baš tako, ljudski, mogu te i ubiti i da nikome za to ne odgovaram.

Kad je fratar pregorio svoj život, odgovorio je: – Pođi od posljednjeg.

Hercegovačka franjevačka provincija je 28. listopada 1949. u Hercegovini imala 59 svećenika raspoređenih u više od 40 župa, a 26 je fratara u to vrijeme bilo u zatvoru. Znači da ih je u zatvoru bilo oko 30%. Prema razmješčaju osoblja od 26. travnja 1950., Provincija je imala 86 svećenika, a od njih je 23 bilo u zatvoru. Prema izvješću iz 1962. u vremenskom razdoblju od 1945. do 1962. u komunističkim kazamatima čamilo je 68. hercegovačkih franjevaca⁵. U kasnijem vremen-

Jedno od stratišta u Ljubuškom gdje je po pričanju očevidaca pokopano i nekoliko hercegovačkih franjevaca

skom razdoblju broj se franjevaca povećavao, ali ni SUP-ovci nisu mirovali, nego su s vremena na vrijeme izdvajali pojedince, montirali procese, osuđivali ih na drastične kazne (fra Miju Čuića, fra Ferdu Vlašića, ...te posljednjih godina – na izdisaju komunističke strahovlade, fra Jozu Križića, fra Franju Vidovića i fra Jozu Zovku).

¹ "Rekao je to jedan od vaših ljudi višeg položaja" – vjerojatno Vladimir Bakarić zagrebačkom nadbiskupu dr. Alojziju Stepincu. To svjedočanstvo kardinala Alojzija Stepinca iz 1946. može se primijeniti na montirane procese gotovo svih hercegovačkih franjevaca. Istinu i istinoljubivost partizani i komunisti su

prekrižili. Komunistički umišljenici terorizirali su katolički puk u Hercegovini da svjedoči protiv svojih svećenika i franjevaca. Oznaši su širili famu: Ozna sve dozna! Knojevci, oznaši, udbaši i esdebeovci strahom su i terorom proširili svoje suradnike i razvili široku mrežu doušnika i čuvara Jugoslavije.

² Usp. Ramljak, Julijan, Nečastiva urota – zapisi o hapšenju i tamnovanju, Visovac, 1994., str. 7. – 8.

³ Usp. tablicu uznika.

⁴ Muk i nesigurnost osvajali su Hercegovinu. A i sama lica preživjelih fratara, svjedoče onodobni svjedoci, izgledala su gotovo smrznuta i zar je potrebno reći kako je sve to djelovalo na preživjele mlade svećenike koji su nadživjeli ta tragična vremena, jer su čuvali stražu u nekom usputnom mjestu. Nakon krvoprolića nastala su uhićenja i suđenja tisuće Hrvata koji su ubrzano nestajali s liste preživjelih pa je tako omča uhvatila i glave novih devedeset i jednog hercegovačkog franjevaca.

⁵ Popis uznika s godinama uhićenja i trajanju izdržane kazne vjerojatno su prikupili dr. fra Bonicije Rupčić, dr. fra Rufin Šilić i dr. fra Leonardo Oreč za vrijeme kapitula 1962. Original na latinskom jeziku vjerojatno su poslali po generalnom vizitatoru u Rim. Kopija dokumenta čuva se u franjevačkoj pismohrani u Mostaru. Iz opreznosti i straha da ne dođe do premetačine arhivskih dokumenata, popis nije arhiviran, nego je sačuvan u posebnom fasciklu. Franjevački arhiv u Mostaru. Fratres OFM Provinciae Hercegovinae qui carceris poenam luxerunt annis 1945. – 1961. – dalje FA, Fretres. i progresivni broj.

U SVAKOM NARODU IMA CIGANIJE, A KOD BOŠNJAKA SU ONI ZASJELI NA VLAST

dr. Muhamed Borogovac,
Sarajevo

Kada kažemo "ciganija", mi ne podrazumjevamo ni jednu specifičnu etničku grupu (tj. narod), nego jedan mentalitet kojega ima u svim narodima, u nekim više u nekim manje. To su ljudi koji kratkoročno misle, tj. žive u prezentu, i niti pamt prošlost, niti planiraju za budućnost; ljudi kojima je sistem vrijednosti takav da je lični komoditet na najvišem mjestu, a država na najnižem. To je mentalitet u kojem riječi kao što je logika, kredibilitet, poštenje, principijelnost ništa ne znače, ali zato je važno biti "snalažljiv", "vižle", "mangup" itd.

To je mentalitet u kojem nije sramota tražiti od drugog pomoć i gdje je uvijek neko drugi dužan da ti pomaže i da bude odgovoran za ono što ti se događa. Ciganija lako pruža ruku da prosi za rješenje svojih problema od drugih, ali teško uzima svoju sudbinu u svoje ruke.

Ciganija nije u stanju razumjeti apstraktnu logiku, nego samo ono što se može "opipati". Nemogućnost apstraktnog, logičkog razmišljanja i ogromni ego su glavni uzroci ostalih simptoma.

Ciganija te uvijek izradi na ulici, ali ciganija dugoročno uvijek gubi i pati se u bijedi. U svakom narodu ima ciganije, pogotovo na Balkanu, ali

među nama, Bošnjacima je ima najviše, i čak su i državnu vlast osvojili.

Što u nekom narodu ima manje ciganije, a više ljudi koji dugoročno misle, koriste principe i logiku, patriotizam, vode računa o svom kredibilitetu, to je taj narod bliže Bogu, tj. taj narod odlučuje o svojoj sudbini, ne zavisi od drugih, ima svoju državu, svoju slobodu.

I u ovoj epizodi sa ukidanjem viza Srbiji, Crnoj Gori i Makedoniji, mi Bošnjaci (tačnije "naši", bošnjački lideri) reagujemo baš kao ciganija. Jer pravi državotvorni, principijelni ljudi ne bi imali obraza ni tražiti ukidanje viza ako prethodno nisu odradili svoj dio posla.

Ovih dana pljušte njihove peticije, urgencije, novinski članci. Odjednom svijetu interesuje politika, čak i one koji su nam govorili "manite politike, get life". **Međutim, davno smo se trebali angažovati u spašavanju države BiH, i to u mnogo prilika do sada.**

Na primjer, prvi put smo trebali skočiti kada je Alija otišao na pregovore u Skopje sa Adžićem poslije Američkog ultimatumu upucenog JNA 15. aprila 1992., čime je upropastio taj ultimatum. Zatim, trebali smo se pobuniti poslije Alijinog odlaska u New York kada je pokvario američko skidanje "arms embarga" Republici BiH. Zatim, nismo smjeli dozvoliti potpisivanje Daytonu. Na kraju, trebali smo masovno izaći

pred Skupštinu kada su Silajdžić i Tihić rušili Evropsku, tzv. Kopolinu, reformu policije da bi spasili genocidnu policiju RS i Dodika.

Sve su to bile ponude demokratskog svijeta da se riješi problem na pravi način, da se sačuva normalna država BiH, ali ciganiji nije briga za državu, nego samo za lični komoditet. Državu i sve povlastice koje idu sa državom imaju oni koji su u stanju jesti korijenje zbog države. (Tihić, Silajdžić i Lagumdžija, osim što su u mnogim aspektima ciganija, su i prvoklasni četnički agenti.)

Mi u stvari žanjemo onako kako smo nekad davno sijali, a trebali smo tada misliti dugoročno da bi danas bili ravnopravni sa ostalim državotvornim narodima Evrope.

Ovih dana se i Muhamed Filipović pridružio, čak i organizovao, hajku na Evropu. Da je on bošnjački patriot, kakvim se predstavlja, on bi se trudio da podučiti Bošnjake da spašavaju državu, Republiku Bosnu i Hercegovinu, jer nikoja druga država im nikada neće biti priznata ako se raspadne BiH. Umjesto toga, Filipović nas dezinformiše, on nas usmjerava da tražimo kratkoročna rješenja i to od drugih, i time nas perfidno i dalje drži u ciganluku, da se mentalno ne oslobodimo, ne trgujemo i ne uzmemo sudbinu u svoje ruke, da ostanemo uvijek ovakvi, bespomoćni prosjaci tuđe milosti.

DAYTONCI LIJEČE SIMPTOME DA SAKRIJU UZROK

Sven Rustempašić, Sarajevo

Jedan od glavnih ciljeva "Dejtonskog procesa" je da sami odani građani Republike BiH putem svojih tobožnjih predstavnika u dejtonskim parlamentima, ozakone ukidanje svoje države i ujedno ozakone novu državu, Republiku srpsku - jer je to 1995. godine u Dejtonu bilo nemoguće učiniti, jer

bi se totalno protivilo Povelji UN. Ali, u (Dejtonskom) procesu koji evo traje skoro 14 godina, to je moguće jer proizilazi iz tog procesa da žrtva agresije i genocida preko svojih stanika i parlamentaraca, čini ukidanje države BiH i stvaranje RS, zakonom. Da bi se to provelo, potrebno je građane držati u mraku o samoj biti tog

procesu, kao i njegovom istinskom krajnjem rezultatu; a poznato je da se ljudi najviše bune, najviše angažiraju da nešto isprave onda kada im nešto najviše smeta. I, doista, vađenje viza i cijeli splet tegoba i poniženja kroz koje prolaze na hiljade Bosanaca i Hercegovaca koji imaju samo pasoš BiH, a u želji da eventual-

no posjete djecu u inozemstvu ili odu iz nekih drugih razloga na put po Evropi, dovoljan bi bio poticaj da ti ljudi nešto konkretno učine da žive u tzv. "normalnoj državi". Ali, svaki poticaj, svaki motiv da se liječi bolest - treba ubiti, i stoga je potrebno samo zaliječiti simptome, da se ljudi ne mobiliziraju i počnu činiti nešto u obranu tzv. normalne države Bosne i Hercegovine.

I upravo je to sada akcija koju poduzimaju "Dnevni Avaz", njegov omiljeni "glas naroda" akademik Muhamed Filipović, a vidimo i privatni BPS Sefera Halilovića - te u toj akciji nastoje

sakupiti podršku ljudi u inicijativi da se od Evrope zatraži da i dejtonska BiH dobije isti status kao susjedne države, stvarne države Srbija, Crna gora i Hrvatska. Naime, oni nastoje brže-bolje zaliječiti simptom (održavanje ovog viznog režima, tj. odbijanje bezviznog putovanja od strane EU), da se narod ne bi dosjetio i počeo liječiti bolest - a bolest je Dejtonski ustroj i poredak Bosne i Hercegovine!

Naravno da neće biti nikakve koristi od Avazove "peticije". Evropljani, budući da su slobodni ljudi suvereno donose svoje odluke u svome intere-

su, i oni su nam više puta poručili da žele normalnu državu BiH. Pokušali su napraviti normalnu policiju, ukinuti genocidnu policiju RS, ali mi smo pomogli četnicima da se razvali taj pokušaj Evrope, tzv. Kopolina reforma policije. I normalno neće Evropa unijeti bolest u svoj zdravi organizam, tj. neće Evropa rušiti svoje standarde, samo zato što je nekim prahnulo da putuju.

Dejtonski proces je ustvari baziran na onoj poznatoj zanatlijskoj "Drži bure vodu dok majstori ne odu".

ZNAMO KO JE KRIV ZA UBISTVO MAGDIJA DIZDAREVIĆA

dr. Muhamed Borogovac,
Sarajevo

Mnogi ovih dana analiziraju kako je došlo do ubistva Magdija Dizdarevića, muslimana iz Mostara, borca Armije Republike BiH, ubijenog zbog vjerske mržnje od strane drugih Mostaraca, onih koji su produkt stogodišnje četničke propagande.

Sjetimo se vremena prije rata, života u Jugoslaviji i tadašnjih stereotipa o pojedinim jugoslovenskim narodima. Hrvati su bili "ustaše" ili makar "lukavi Latini", Slovenci su bili "pederi", "škrstice", "janezi", Albanci su bili omrznuti "shiptari", Bosanci su bili "glupavi Muje i Sulje". S druge strane, Srbi su bili "tople slavenske duše", "solunski junaci", "artilerci" ....

Ista ta četnička propaganda je i danas u Bosni i Hercegovini na djelu, i to jača nego ikada ranije. Jugoslovenska indoktrinacija je bila nevjerovatno uspješna u asimiliranju ostalih naroda u "Jugoslovene", čitaj "velikosrbe". Velikosrpski projekat asimilacije je pogotovo dobro uspio među "Bošnjacima". Danas, tobožnji Tuzlaci, a u stvari tuzlanski asimilirani četnici, mrže Sarajlije, jer po njima "sve pare odoše u Sarajevo". Istina, oni su manjina, ali su veoma grlati. Isti ti "Tuzlaci" mrže Podrinjce, jer su

se "naselili u Tuzlu". Tobožnje Sarajlije, a u stvari sarajevski asimilirani četnici, mrže "Sandže" i izbjeglice, "papke" dok plaču za "sarajevskom rajom", mahom četnicima, koji su oduvijek prezirali Sarajevo bez obzira što im je sve pružilo, okrenuli mu leđa i svojim izborom otišli za Beograd. Oni koji su otišli u Beograd su "sarajevska raja", a oni koje su četnici otjerali u inostranstvo su omrznuti "dijasporci", "patrioti na baterije" itd.

Najintenzivnija mržnja je ipak protiv jedne grupe muslimana, takozvanih Vehabija. Jest da je ta kultura oblačenja, ponašanja shvatanja islama uvezena sa strane, ali zar je to razlog za mržnju. Posrbljeni "Bošnjaci", tzv. Jugosloveni su uvijek bili "tolerantni i otvoreni" za sve "nacije" i vjere, osim za Hrvate, Slovence, Albance, Bosance i Hercegovce, Sandžaklije, katolike i muslimane itd.

Ovu histeriju su i mnogi drugi Bosanci i Hercegovci primjetili. Slijedi citat forumaša sa pseudonimom Spinoza, sa Avazovog foruma Politika:

"A šta reći za količnu mržnje koje su prema toj skupini (navodnim Vehabijama) izbacili: BAKIR HADŽIOMEROVIĆ, DAMIR KELETOVIĆ, VILDANA SMAILBEGOVIĆ, SENAD PEČANIN, SENAD AVDIĆ, EMIR IMAMOVIĆ, EDIN AVDIĆ, ADNAN BUTUROVIĆ, AVDO AVDIĆ, SEJAD FETAHAGIĆ,

ZIJO DIZDAREVIĆ, AHMED BURIĆ, DUŠKA JURIŠIĆ, ELDIN KARIĆ, ENVER KAZAZ, SUZANA STAMBOL, ESAD HEĆIMOVIĆ, AMARILDO GUTIĆ.....

DA KRIVI SU. KRV MAGDIJA DIZDAREVIĆA JESTE NA NJIHOVIM RUKAMA. Bez ikakve sumnje, stvaran je ambijent u kojem je ubiti Vehabiju skoro pa građanska dužnost."

"Spinoza", je na pravom tragu, samo, nisu tu novinari glavni krivci. Novinari i kontrolisani mediji su samo jedna poluga daytonske vlasti. A kako daytonske vlasti BiH zavađaju borcu Armije Republike BiH i navodne Vehabije lijepo se vidi iz slijedećeg citata kojega je urednica Oslobođenja Vildane Selimbegović napisala (sa drugim ciljem) poslije ubistva Magdija Dizdarevića.

"Sedam godina kasnije, nekako opet u ljeto, u Mostaru sam bilježila ratna sjećanja. Dane i vikende proveli smo zajedno: diktafon i ja na jednoj, borci, ljekari, medicinske sestre, sudionici ratnog Mostara na drugoj strani. Lovac (mostarski borac Semir Drljević) se čudom čudio - kakva sjećanja, kakve trice, uhapsit će nas sve zajedno! "Zar ti ne vidiš šta se dešava: pa sve su vojske nakon Daytonu ozvaničene, samo Armije BiH ni na mapi nema? Znaš li zašto? Pa zato što smo se borili protiv fašizma! Napali nas četnici, eno ih danas - Voj-

ska RS-a. I u Haagu ih tako zovu. Napale nas ustaše - eno ih danas, general do generala. Gdje je Armija BiH? Samo što ne dođu da nas hapse."

Sedam godina kasnije Lovcu u pohode stiže policija. Traži oružje jer "imaju dojavu da skuplja naoružanje za obračun s vehabijama". I eno ga ovih dana pravda se Mostarom - kako policiji, tako i glavnom mentoru škole Kur'ana. Ne, nema naoružanja, ne, ne pada mu na pamet da se obračunava s nekakvim vehabijama.

Protiv koga se oni ustvari bore, pita novinara, ne krijući da on osobno sumnja na 'izvjesne obavještajne krugove'."

Dakle, mostarski borac Semir Drljević, zvani Lovac se zamjerio vlastima zbog njegove priče protiv izdaje države BiH, protiv ukidanja Armije Republike BiH i protiv legalizacije VRS-a i generala iz HVO-a u regularne vojne jedinice daytonske BiH. On ne spominje nikakve Vehabije. I šta se događa, daytonska policija BiH počinje da ga progoni, tobože zbog Ve-

habija?! Tipična taktika specijalnog rata protiv naroda koja se zove: "Zavadi pa vladaj".

Ubica koji je ubio Magdija mora odgovarati za gnusni zločin. Nažalost, pravi zločinci, četnički obavještajci koji su uzeli vlast u BiH i koji zavađaju Bošnjake, na sve moguće načine, nikada neće odgovarati, nego će nastaviti da nas zavađaju dok se ne osvijestimo ili dok ne nestanemo. Još uvijek imamo izbor.

ŠTA BI OBAMA REKAO NA MEMORIJALNOM CENTRU U POTOČARIMA

dr. Vahid Sendjarević,
Sarajevo

Kao sin Afrike, čovjek koji želi Afrikancima svako dobro, Predsjednik SAD-a Obama se obratio parlamentu Gane 11-tog Jula sa jasnom političkom istinom i porukom, a to je da je sudbina (budućnost) Gane kao nacije (države) isključivo u rukama njenih građana i da njihova budućnost nije određena voljom nekakvih velikih sila kako to ljudi sa porobljenom pameću misle.

"Mi moramo početi sa jednostavnom istinom da su za budućnost Afrike odgovorni Afrikanci" rekao je Obama u uvodu svog govora. "Lako je upirati prstom i svaljivati odgovornost za svoje probleme na druge" rekao je Obama. "Kao sto sam već rekao, odgovornost za budućnost Afrike je na Afrikancima" ponovio je Obama. "Triumf slobode i pravde mora biti izborni ponovo, i morate ga vi izboriti. I ja se posebno obraćam mladima. .... EVO ŠTA VI MORATE ZNATI: SVIJET ĆE ZA VAS BITI ONAKAV KAKVIM GA VI NAPRAVITE. Moć je u vašim rukama da učinite vaše vođe odgovornim vama i da izgradite institucije koje će služiti narodu".

Obama je u svom govoru naslikao kakva bi budućnost za Gani i Afriku mogla biti naglašavajući da je za to potrebna promjena i da promjena

može doći samo od naroda ("and make a change from the bottom up"). "Africi ne trebaju moćnici, Africi trebaju moćne [državne] institucije" rekao je Obama.

Dobre stvari u budućnosti je moguće postići samo ako to vi napravite svojim rukama. "Neće biti lahko" rekao je Obama. "Biće potrebno vrijeme i žrtvovanje. Doživjet ćete teške momente i gubitke. Ali, rješenje neće doći od bilo koga drugog - svako rješenje mora biti rezultat odluka koje ćete vi donijeti, rezultat onoga što ćete vi uraditi i rezultat nade koju vi držite u vašim srcima", rekao je Obama.

"Sloboda je vaše vlasništvo. Sada je vaša odgovornost da gradite na temeljima vaše slobode. I ako ustane te i preuzmete odgovornost za vašu budućnost, nekada u budućnosti ćemo gledati na ovo vrijeme kao na momenat kada ste izborili svoj prosperitet, kada ste prevazišli svoju patnju [i iskušenja] i kada je počela nova era prosperiteta. Ovo vrijeme danas može biti vrijeme za koje ćemo reći da smo bili svjedoci kada je pravda triumfovala još jednom", rekao je Obama na kraju svog govora.

Zašto u naslovu "Memorijalni centar u Potočarima"? Pa zato što sve ono što je Obama poručio građanima Gane vrijedi univerzalno za građane svake države svijeta pa i za građane

BiH. Kada bi se u njegovom govoru zamijenile riječi Afrika i Gana sa BiH, a Afrikanci sa Bosanci i Hercegovci, poruka bi imala isti smisao. Poruka je jednostavna, a to je da samo ljudi sa porobljenom pameću vjeruju da će im tamo neke velike sile svijeta riješiti njihove probleme. Kao sin Afrike, Obama im poručuje da ne očekuju od Amerike ili bilo koga drugog u svijetu da će im razriješiti njihove probleme.

Kako prevesti govor Obame održan u Gani na situaciju u BiH? Građani BiH koji žele normalnu državu BiH sa institucijama koje će predstavljati i braniti njihov interes moraju se izboriti za takvu državu protiv volje izdajničkih vlasti. Mora se srušiti ono što je nastalo na genocidu i vratiti se na ono što je uzeto dokazanom, potvrđenom i presuđenom agresijom i genocidom. Nepravdu zvanu Daytonska BiH neće ispraviti svijet niti izdajnici na vlasti. Ta nepravda mora i može biti ispravljena samo rukama građana BiH koji žele normalnu funkcionalnu državu sa jakim demokratskim institucijama u kojoj je svaki čovjek slobodan i suveren na svakoj stopi njene teritorije.

To bi bila poruka Obame građanima BiH da je kojim slučajem Obama učestvovao u obilježavanju godišnjice genocida u Srebrenici 11. jula ove godine umjesto njegove posjete Gani.

REGULATORNA AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJE (RAK) ODLUČILA: SVI HRVATI I SRBI U BIH SU - "USTAŠE I ČETNICI"

Leo Pločkinić, predsjednik, "Croatia Libertas", Mostar – 30. srpnja 2009.

Nevladina organizacija Croatia Libertas je dobila pismenu potvrdu od Regulatora za elektronske medije naših najdubljih strahova: svi građani koje je napao osumnjičenik za ratne zločine i današnji zastupnik u Parlamentu BiH su - citiramo: "ustaše i četnici". Da šteta bude još veća, RAK je javno koristio potpuno krivotvorene podatke Sefera Halilovića o nacionalnoj strukturi bošnjačke Armije BiH pri čemu od četiri do pet Hrvata i Srba u glavnom stožeru i onih koji su ukupno bili zastupljeni u simboličnom broju Armije BiH, iznijeli procenite od 25-30% Hrvata i Srba u ovoj isključivo muslimanskoj vojsci koja je statistički počinila i najveći broj zločina prema analizi Haškog tribunala ICTY-a.

Slobodni smo zaključiti kako je ova agencija još jedna u nizu instrumenata zaštite, prikriivanja i zataškavanja stravičnih podataka i zločina koje je počinila tzv. Armija BiH na svojim područjima koje je kontrolirala. Također, ova agencija u svojoj povijesti djelovanja uvijek je išla u prilog prikriivanja i zataškavanja kaznenog djela huškanja i poticanja na izvršenje kaznenog djela ubojstva počinjenih od strane bošnjačkih krugova. Podsjećamo samo na slučaj ubojstva obitelji Anđelić i raznih drugih koje je institucionalno zataškala ova agencija u oblasti elektronskih medija jer nije sankcionirala pojedine slučajeve u tom periodu.

Ovakvim ponašanjem institucija države BiH podržava širenje jezika mržnje, međunacionalne i međuvjerske nesnošljivosti i dopušta da se na nacionalnoj osnovi vrijeđaju i građani bošnjačke nacionalnosti od strane

hrvatskih generala što predstavlja kršenje članka 163. KZ i članka 28. - nečinjenje spriječavanja izvršenja KZ 163. - podsticanje na izazivanje međunacionalne mržnje i netrepljivosti te najavljujemo podizanje kaznene prijave u istom smislu.

Želimo podsjetiti javnost kako je direktor RAK-a trebao biti Hrvat ali je ponovno protuzakonito i protuustavno izabran Bošnjak čime je ova institucija potpuno privatizirana, islamizirana i potpuno izvan svih okvira zaštite ljudskih prava štiteći otvoreno i javno osumnjičenika za kazneno djelo počinjenog ratnog zločina koji se od nedavno vodi protiv Sefera Halilovića pred Tužiteljstvom BiH za KZ ratnih zločina u dolini Neretve i Središnje Bosne.

ODGOVOR REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE

Helena Mandić, Rukovodilac Sektora za programske standarde, prigrvove i regulativu u emitovanju, Sarajevo – 29. srpnja 2009.

Poštovani gospodine Pločkinić,

Obraćamo se povodom Vaše prijave od 5.7.2009. godine na dokumentarnu emisiju „Ciklus generali: Sefer Halilović“ emitovane 3.7.2009. godine u programu RTV FBiH, te u vezi sa prigovorom od 10.7.2009. upućenog na program iz istog serijala emitovan 7.7.2009.

Kako ste prethodno obaviješteni, Regulatorna agencija za komunikacije (Agencija) je na osnovu Vaše prijave, u skladu sa članom 4. stav 3. Pravilnika o postupku rješavanja kršenja uslova dozvola i propisa Agencije („Službeni glasnik BiH“ broj 18/05), po službenoj dužnosti pokrenula postupak protiv RTV FBiH, radi

ispitivanja mogućeg kršenja pravila i propisa Agencije.

Na osnovu analize programa od 3.7.2009., utvrđeno je da je u predmetnoj emisiji „Ciklus generali - Sefer Halilović“ prema utvrđenom konceptu dokumentarnog programa koji predstavlja jednu od specifičnih televizijskih formi, g. Halilović iznosi svoje viđenje određenih događaja u vrijeme minulog rata na ovim prostorima, svjedoči o ratnim događajima u kojima je i sam učestvovao te iznosi vlastite stavove i mišljenja o određenim ličnostima, itd.

Analizom je dalje ustanovljeno da Vaši navodi kako je g. Halilović pripadnike hrvatskog i srpskog naroda najmanje 50 puta nazvao „ustašama i četnicima“ nisu tačni.

Činjenica je da g. Halilović kroz emisiju spominje „ustaše i četnike“, ali

ne u kontekstu njihovog poistovjećivanja sa svim pripadnicima srpskog i hrvatskog naroda, o čemu sasvim jasno svjedoči i slijedeće:

SEFER HALILOVIĆ: Tuđman kaže: "Gospodine Haliloviću, ne možete ratovati u isto vrijeme protiv Srba i protiv Hrvata". Predsjednik Izetbegović stoji pored mene. Ja mu kažem: "Gospodine predsjedniče, mi ne ratujemo protiv Srba i protiv Hrvata. Mi ratujemo protiv četnika i protiv ustaša"... (...) ... Mi u okviru Armije imamo preko 25% bosanskih Srba i bosanskih Hrvata, a unutar Glavnog štaba Armije RBiH 21% Hrvata. Prema tome, mi ratujemo protiv onog dijela HVO-a koji hoće da anektira dio BiH i priključi ga Hrvatskoj. I sad je tu nastala vrlo žestoka rasprava sa Tuđmanom i Šuškom... (...) ...

U vezi sa Vašim prigovorom od 10.7.

2009., koji se odnosio na isti serijal, obavještavamo Vas da je postupak utvrđivanja eventualne odgovornosti bilo nemoguće provesti jer program na koji ste uložili prigovor nije emitovan. Naime, prema programskoj šemi zaista je 7.7.2009. u terminu od 22.20 trebala biti emitovana 6. emisija iz serijala "Generali: Sefer Halilović". Međutim, zbog vanrednog programa, komemoracija Michaelu Jacksonu koja je emitovana negdje od 22.30 pa skoro do 1.00 iza ponoći, emisija "Generali" nije uopšte emitovana te večeri, pa samim tim nije emitovana niti repriza koja inače ide petkom u popodnevnim satima.

Gospodine Pločkinić, prigovor ne mora biti detaljno obrazložen, dovoljno je navesti datum i okvirno vrijeme emitovanja spornog programa, i kra-

tak razlog ulaganja prigovora, pa smo neprijatno iznenađeni činjenicom da ste nam se obratili ne samo sa netačnim navodima o sadržaju prve emisije, već i sa prigovorom na imaginarni program, sa očiglednom predrasudom da će program iz istog serijala obilovati jezikom mržnje.

Ne ulazimo u razloge koji su Vas naveli da nam se obratite sa drugim prigovorom, koji detaljno opisuje kako je program koji nije emitovan nanio „veliku štetu međunacionalnim odnosima između tri naroda u BiH“, i prijetite kako će, ukoliko izostanu sankcije, „biti otvorena Pandorina kutija za vrijeđanje naroda iz kojeg dolazi sam izazivač mržnje i vrijeđanja na nacionalnoj osnovi“, ali Vaša obraćanja smatramo grubom i zlonamjernom zloupotrebom mehaniz-

ma ulaganja prigovora i pokretanja postupka utvrđivanja odgovornosti RTV stanica.

Nakon detaljne analize snimaka kao i dokumentacije koju je stanica na zahtjev Agencije dostavila, konstatovano je da u predmetnom postupku nije utvrđeno kršenje Kodeksa o emitovanju RTV programa, zbog čega je postupak obustavljen u smislu člana 24. stav 1. Pravilnika.

S obzirom na činjenicu da u predmetnom postupku niste imali status stranke već inicijatora postupka koji je Agencija vodila po službenoj dužnosti, u skladu sa odredbama člana 4. stav 1. tačka a) i stav 3. Pravilnika, ovim Vas takođe obavještavamo da se protiv ovog obavještenja ne može izjaviti žalba, shodno članu 29. stav 2. Pravilnika.

NOVI SLUŽBENI PRIGOVOR

Leo Pločkinić, predsjednik, "Croatia Libertas", Mostar – 10. srpnja 2009.

Ulažem novi službeni prigovor na emisiju "FTV-a", pod nazivom "Ciklus generali: Sefer Halilović" koja je emitirana 7.7.2009. u 22.00 sata.

U ovom dokumentarnom programu je Sefer Halilović opet vrijeđao na nacionalnoj osnovi i nazvao najmanje 50 (pedesetak) puta pripadnike hrvatskoga i srpskoga naroda "ustašama i četnicima" što predstavlja kršenje pravila RAK-a (pristojnost i uljudnost, te jezik mržnje kao i širenje međunacionalne i međuvjerske mržnje i ne-

trpeljivosti). Konstantnim emitiranjem i u večernjim i u dnevnim terminima napravljena je velika šteta po međunacionalne odnose između tri naroda u BiH, a ukoliko se ne izreknu sankcije otvara se i Pandorina kutija za vrijeđanje naroda iz kojeg dolazi sam izazivač mržnje i vrijeđanja na nacionalnoj osnovi.

SLUŽBENI PRIGOVOR

Leo Pločkinić, predsjednik, "Croatia Libertas", Mostar – 10. srpnja 2009.

Ulažem službeni prigovor na emisiju "FTV-a", pod nazivom "Ciklus generali: Sefer Halilović" koja je emitirana 3.7.2009. u 14.15 sati.

U ovom dokumentarnom programu je Sefer Halilović nazvao najmanje 50 (pedesetak) puta pripadnika hrvatskoga i srpskoga naroda "ustašama i četnicima" što predstavlja kršenje pravila RAKa (pristojnost i uljudnost, te jezik mržnje kao i širenje međunacionalne i međuvjerske mržnje i ne-

trpeljivosti). Doznali smo kako je ovo zapravo "repriza" tako da je šteta pričinjena konstantnim emitiranjem i u večernjim i u dnevnim terminima velika po međunacionalne odnose između tri naroda u BiH.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: KR-I-DO-679/09
Zagreb, 18. svibnja 2009.
AK/SP

HRVATSKI ULJUBBENI POKRET
UDRUGA ZA ZAŠTITU PRAVA GRAĐANA

10 000 ZAGREB
Pete poljanice 7

Poštovani,

Dana 14. svibnja 2009. zaprimili smo kaznenu prijavu koju ste zajedno s nevladinom organizacijom "Croatia libertas" iz Mostara podnijeli protiv dr. Harisa Silajdžića i dr. tj. preostalih dvanaest osumnjičenika poimence navedenih u kaznenoj prijavi, radi kaznenih djela ratnih zločina počinjenih kršenjem međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, na štetu Hrvata u Bosni i Hercegovini u razdoblju od 1991. do 1995. godine.

Kako u drugom pasusu na prvoj stranici vaše prijave navodite doslovno: "Ova kaznena prijava, također, podnesena je i nadležnim tijelima Republike Bosne i Hercegovine, ali je njena obrada zaustavljena.", potrebno je da nam pozivom na naš broj u zaglavlju dostavite dokaz o tome da ste ovu kaznenu prijavu doista podnijeli nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine, podatak o tome kojim nadležnim tijelima, kao i eventualno pismeno - dokument iz kojeg je vidljivo da je obrada vaše kaznene prijave u Bosni i Hercegovini zaustavljena (npr. rješenje o odbačaju ili bilo kakva druga pisana informacija - dopis koji ste zaprimili od nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini).

S poštovanjem,

ZAMJENIK GLAVNOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA
REPUBLIKE HRVATSKE

IZ PODRUMA NA ULICE

Diana Majhen, Zagreb

Ne znam što bi se moglo napisati o krizi, a da već nije napisano, ali vjerujem da vremena koja nam predstoje trebamo puno ozbiljnije shvaćati nego se to prikazuje u većini medija.

novac trošio u nenamjenske svrhe, ili ga se jednostavno kralo.

No, s obzirom da iz ove situacije ne možemo nigdje, te da ćemo, htjeli mi to ili ne, za tu krizu i te kako plaćati, možda nije loše sagledati i njene daljnje posljedice.

Oduvijek sam bila mišljenja kako

je najveća boljka hrvatskog naroda ta što nije smijenio ni jednu jedinu izabranu vladu, kada je radila loše. Kod nas uvijek mandate uredno odrade do kraja svi, što god u međuvremenu radili. Da smo smijenili samo jednu vladu, zato što je radila na štetu naroda i države, poslali bi poruku i svim idućim da ih čeka isto, ukoliko

ne budu radili kako treba. Ovako, zašto bi itko i radio pošteno? Siguran je da ga nitko neće smijeniti, pa nema potrebe ni da se pretigne radeći dobro i pošteno.

Također, puno sam puta pisala o tome da je Sanaderov HDZ nešto najgore što se dogodilo ovoj državi. Pod lažnim plaštom hrvatske desnice, njegov je HDZ izdao svaku vrijednost do koje prava desnica drži i od ponosnih ljudi napravio robove koji bez pogovora rade kako im se kaže, kako bi veliki vođa mogao zadovoljiti svoje EU partnere.

Vjerujem kako je iznenadna Sanaderova ostavka povezana s dvije stvari. Prvo, voda je doista došla

ne do grla, nego i preko glave. Puno je ugodnije jedriti na nekoj jahti, nego odgovarati za godine i godine u kojima je bio na vlasti, a država je svakom tom godinom tonula sve dublje i dublje.

Drugi bi razlog po meni bio taj, što je svjestan toga kako su nemiri lako mogući scenarij u ovoj situaciji. Jačanje ekstremno desnih i ekstremno lijevih stranki, ili čak ne ni stranki, nego sama podjela naroda po tom pitanju nije nešto što će Europu usrećiti. Pa bi tako Sanaderov potez i te kako mogao izazvati blaže kriterije za pristup EU, koliko god se to činilo malo vjerojatnim.

Ova je druga stvar u biti bure baruta kojemu samo netko treba potpaliti fitilj.

U zemlji koja se još uvijek oporavlja od rata, u kojoj ljudi još uvijek oplakuju svoje najmilije, a neki ih nisu pronašli do dana današnjega, u zemlji u kojoj postoje neraščišćeni računi iz prošlost gdje je jednima uskraćena pravda na račun ubojica koji se slobodno šeću, u zemlji u kojoj se hrvatske branitelje i heroje zatvara na svakom koraku, a četničke zločince abolira, ništa nije sigurno.

Puno je tu nepodmirenih računa, puno nepravde, na žalost, i puno mržnje.

Dodajmo sad na sve to i opće nezadovoljstvo radi loših životnih uvjeta koji će se neminovno i pogoršavati, ja situaciju vidim više nego kao opasnu.

I tako, koliko god inače uvijek bila za smjenu vlade, ovaj put sam mišljenja kako to ne bi izašlo na dobro. I ne znam bih li se smijala ili bih plakala kada čitam i čujem kako ulicu zazivlju većinom baš

Neosporna je činjenica kako su zemlju u krizu doveli oni koji su dobili povjerenja građana da vode ovu zemlju. Pročitala sam upis na jednom forumu koji mi se učinio kao nešto što najbolje prikazuje cijelu ovu situaciju. Kaže čovjek, mene se ne tiče kriza, ja sam uredno podmirivao sve svoje obveze prema državi i ja nisam kriv što je zemlja u krizi, te se pita zašto bi on snosio posljedice lošeg gospodarenja našim novcem.

Ja se apsolutno slažem s njim. Ogromna većina građana te svoje obveze doista redovno podmiruje, pa nema nikakve logike u tome da bi trebala sada sanirati krizu u koju smo dospjeli zato što se naš

oni, kojima su podrumi bili najmilija mjesta za vrijeme Domovinskog rata. Gdje im je sada taj pacifizam ili ta bolest na koju su se pozivali kako ne bi branili ovu zemlju, kako bi bili na sigurnom dok su drugi ginuli?

Dođe li SDP sada na vlast, takvi će nam krojiti sudbinu. A SDP će se idućih 10 godina izvlačiti kako je zatekao katastrofalnu situaciju koju ne može popraviti preko noći, te ćemo samo umjesto starih dobiti nove koji će nas i dalje lagati i krasti.

U konačnici, zapitajmo se želimo li doista na vlasti one koji će nam braniti da slušamo jednog Thompsona, lažno proglašavajući i nje ga i sve nas koji ga volimo usta-

šama, dok će istovremeno orgijati usred Hrvatske sa svojim drugovima iz Srbije plešući kola i pjevajući borbene pjesme iste one armije koja nas je ubijala i razarala naša sela i gradove. Želimo li doista da nam takvi kroje pravdu i budućnost?

Sigurno da HDZ ima za puno toga odgovarati. Ali to nikako ne smije biti izgovor za poziv na izlazak na ulice i lavinu koja bi se iz tako nečega mogla pokrenuti.

Iskreno se nadam, kako će u ovoj zemlji biti mira. I kako nećemo doći u situaciju da se branimo od crvenih jednako kao što smo se branili devedesetih.

Dođe li do toga, u konačnici, nisimo bježali ni onda.

"NAŠE" BANKE?

Tomislav Nürnberger, Zagreb

Što država može učiniti?!

Nakon kolapsa financijskog sustava* za vrijeme Velike Depresije, Kongres je usvojio tzv. Glass-Steagall act (Uredba), koji je 1933. postao zakon. Taj je zakon zabranjivao komercijalnim bankama bilo kakvu aktivnost, neposredno ili posredno, u investicijskom bankarstvu, osiguranju, nekretninama ili posredništvu u trgovini dionicama (brokerskom kućama). Prema toj uredbi, institucija je mogla biti ili banka ili brokerska kuća, nikako oboje! Ideja je bila da su komercijalne banke tako važne za običnog čovjeka, da im se mora zabraniti svaki posao većeg rizika.

*) Smatralo se da su spekulacije finacijskih institucija bile glavni krivac kraha burze dionica i Velike Depresije koja je slijedila.

A "naše" banke?

Strani vlasnici nisu donijeli nikakav

kapital, već posuđuju nama naš novac. Investiraju svuda po svijetu naš novac: **njima profit, nama rizik.**

Temeljni problem nije strano vlasništvo (banaka), već nametnuti propisi i zakoni koji omogućuju legalnu pljačku naših dobara. Glavni tobožnji motiv prodaje hrvatskih banaka, je bio poboljšanje poslovanja i tehnološki napredak, a rezultat je monopol stranaca, pogoršano poslovanje (usluge), tehnološka stagnacija i, za te uvjete, bezobrazni profit!

Kako to da svi šute? Pa, obični ljudi samo vide šumu problema, ali ne i uzroke, a "pošteni" management, masno plaćen, "mudro" šuti!

Političari i HNB, kojima je prva

dužnost donositi i provoditi propise koristne za državu koja ih hrani, Republiku Hrvatsku, a ne obratno, štetne za Hrvatsku, a koristne za fantomsku (sad ju vidiš, sad je nema!) "međunarodnu zajednicu", već su tako odabrani i dresirani, da im i ne pada na pamet čak i razmišljati o dobrobiti države i naroda, koji tobože zastupaju! Dresura je tako uspješna, da im više ne treba niti reći skoči kroz plameni обруч,

Glomazni Eine neue Orgel für 17 Millionen

Auch nicht klein Solas Street für die City

München

ARBEITEN SOWJETEN 2 JULI 2009

Verbrecher auf freiem Fuß

Die Kriminalpolizei bittet um Ihre Mithilfe

2000 Euro	5000 Euro	30000 Euro	20 000 Euro	0 Euro

NEUES BAUMZEIGER BEI RENAUIT

oni već znaju, sve što je loše i štetno za Hrvatsku Državu i Hrvatski Narod, je dobro i poželjno za "međunarodnu zajednicu"! Pred sobom imaju niz "svijetlih" primjera, a notorni je bivši guverner HNB-a, koji za nagradu za "dobro obavljenu posao" savjetuje Albanску Centralnu Banku na plaći IMF-a i Svjetske banke! Ništa manje "uspješni" nisu šef banke, čiju je prodaju strancima dogovarao ili arhitekt "čiste privatizacije", tj. državi i Narodu ništa, njima sve.

S nekoliko uredba/zakona stanje se može potpuno okrenuti. Na primjer.

Nužni propisi o bankama.

Uredba/Propis/zakon sličan Glass-Steagall actu je nužno donijeti u Republici Hrvatskoj.

Absolutno je nezamislivo da banka

trguje s dionicama, nekretninama ili životnim ili bilo kojim drugim osiguranjem.

Uredba/Propis/zakon po kojem hrvatski novac može biti plasiran samo u Hrvatskoj.

Onemogućuje hrvatskim novcem financirati projekte izvan Hrvatskih zemalja.

Nužni propisi o kreditima.

Velika većina bankovnih krađa i prijevara pada na kredite, koji su ili ispod tržišne stvarnosti, ili se uopće ne vraćaju (dakle su čisti poklon, odnosno krađa). Ako je tržišna kamata za jednu vrstu kredita recimo 8%, a netko dobije sličan kredit uz 5% i još k tome dvije godine počeka, onda je jasno da je to makinacija na štetu banke!

Zato bi propis/zakon trebao sadržati

Svaki kredit je registriran i ima jedinstvenu identifikaciju. Neregistrirana posudba (kredit) nije utuživ.

Podatci svakog kredita (osim imena posuditelja) su javno dostupni na internetu u roku od 48 sati.

Podatci o ponovljeno neplaćenju rati, su također javni.

Te tako onemogućiti glavne mehanizme bankovnih prijevara

Ovih nekoliko propisa/zakona bi smanjilo kamate i poboljšalo bankarsku situaciju u Hrvatskoj, dok je tehnološki napredak moguć samo povratom banaka u hrvatsko vlasništvo, što bi se brzo dogodilo, čim bi presahnuli izvori pljačke.

SONETNI VIJENAC NA ČETNIČKI NAČIN (1)

www.index.hr – prenio *Pater Vulić*, Split

**OSNOVAN SRPSKI
ČETNIČKI POKRET
REPUBLIKE SRPSKE - CILJ:
DO 2019. OBUČITI 100.000
ČETNIKA!**

U TREBINJU je osnovan Inicijativni odbor nevladine organizacije "*Srpski četnički pokret Republike Srpske*", koji će se baviti obukom mladih četnika! Vijest o osnivanju Inicijativnog odbora prenijela je većina srpskih i bosanskohercegovačkih medija nakon što se ova "*nevladina organizacija*" oglasila priopćenjem, ponajprije zato što ne zvuči kao šala.

Naime, za predsjednika Inicijativnog odbora, koji broji 107 članova iz istočne Hercegovine, izabran je političar iz Srbije, pripadnik Srpske radikalne stranke, srpski četnički vojvoda Siniša Vučinić. Inicijativni

odbor bit će registriran kao udruga građana, a jedan od osnovnih ciljeva udruge je "*njegovanje i baštinenje četništva kao najznačajnije i najsvjetlije srpske tradicije i promocija četništva kao ideologije budućnosti*".

"U tom cilju bit će oformljen i nastavni centar sa sjedištima u Trebinju, Banja Luci i Istočnom Sarajevu, u kome će biti vršena edukacija omladine od 16 do 22 godine, s idejom da

se godišnje educira i obrazuje po 10 tisuća mladih četnika, što bi u periodu od narednih 10 godina obrazovalo 100 tisuća četnika, što i jeste deseto-godišnji plan", navode u priopćenju.

Nastavnim centrom upravljat će Vučinović, a tvrdi da će na obuci četnika raditi "*eminentni srpski intelektualci iz RS-a, Srbije, Crne Gore i Makedonije*".

Čeka se zabrana

Zasad nema reakcija vlasti u državama u kojima ova organizacija planira širiti svoje centre, ponajprije onih u Bosni i Hercegovini. S obzirom da je četnički pokret u povijesti, poput ustaštva, označen kao fašistički, prema zakonima spomenutih država osnivanje ovakvih "**nevladinih organizacija**" militantnog karaktera moralo bi biti zabranjeno.

U Ustavu Bosne i Hercegovine, primjerice, piše da se "**prava i slobode predviđene u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima direktno**

primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima", a poznato je kako Europski sud za ljudska prava, sukladno vrhovnom europskom pravnom aktu i popratnim protokolima tretira recidive fašizma i nacizma. Ustav BiH, između ostaloga, zabranjuje i diskriminaciju po nacionalnoj osnovi.

Osnivanje ovakve organizacije je protuustavno čak i u Republici Srpskoj, premda u Ustavu ne spominju antifaašističke temelje poput Hrvatske. U samoj preambuli njihova Ustava navodi se da se RS temelji na "**nacionalnoj ravnopravnosti, zaštiti ljudskih prava pogotovo pripadnika nacionalnih manji-**

na i zabrani diskriminacije, pluralizmu i toleranciji".

A četnik je prema definiciji Opće enciklopedije Jugoslavenskog leksikografskog zavoda "**član srpske vojne organizacije s izrazito nacionalističkim ciljem**", dok su u definiciju i Hrvatskoj enciklopediji dodani i epiteti "**šovinističkim velikosrpskim**". Kroz povijest se uporaba tog termina mijenjala, no "četnici" su uvijek označavali vojne formacije, obično gerilskog karaktera. Iznimka je Drugi svjetski rat kada su surađivali s nacistima i fašistima, pa i ustašama u Hrvatskoj.

LELEK ČETNIČKE TRUBE (1)

Lasa Šukilo, Zagreb

Hrvatski uljudbeni pokret podnio je Općinskom sudu u Zagrebu dne 20. lipnja 2005. tužbu radi klevete protiv prof. dr. sc. Milorada Pupovca iz Zagreba, a zbog sljedeće izjave (KOALICIJA ZA PROVJERAVASE U KNINU, Ivica Đikić, "Feral Tribune", Split, 27. svibnja 2005. – str. 4. i 5):

"Primjerice, još uvijek nema prave političke snage koja bi rekla da se iza zavjese UN-ove rezolucije s kraja 1994., koja je Bljesak i Oluju učinila legalnim hrvatskim vojnim operacijama, dogodio tajni dogovor o preseljavanju stanovništva i nasilju koje će uslijediti nakon operacija, da se ljudi ne bi mogli vraćati svojim kućama. ... Tadašnja hrvatska politika u svom je sljepilu pristala na taj pakleni plan i s time se javnost ove zemlje mora suočiti."

Tužba je, dakako, odbačena, ali o tome ćemo posebno pisati. Danas želimo na novo antihrvatsko izjvljavanje.

Mora li i novi predsjednik RH biti partizan?

Raspjevani dvojac Pupovac-Uzelac usudio se je, bez ikakve ograde, usred Hrvatske, vrijeđati hrvatski narod, njegovu državnost i državu, orgijajući na kostima hrvatskih domoljuba koje su u Srbu 27. srpnja 1941. pomorili tamošnji četnici (www.jutarnji.hr – 26.7.2009):

"Potpredsjednik Vlade Slobodan Uzelac zaprijetio je ako vlada do kraja godine ne sagradi novi spomenik u Srbu da SDSS napušta Vladu. ... Mora se cijeniti ovo

mjesto, jer ovdje je opalila prva puška u ime slobode. U koalicijskom sporazumu s vladajućom strankom je predviđena gradnja spomenika, rekao je Slobodan Uzelac dok je predsjednik SNV Milorad Pupovac istakao da je Srb idealno mjesto za okupljanje i ponovno ujedinjavanje Srba."

Pitamo se: dokle ćemo to još mirno trpjeti?

GOSPODARI PAKLENE RUPE

Akademik **Mirko Vidović**,
Pariz

Ljudska lubanja je znak po kome se poznaju vođe pravaca koje vode u - paklenu rupu. Nekad je pokazuju na svojim ustakama, nekad na zastavama, a najviše na tajnim sastancima. Tu spada, naravno, i simonija - trgovina ljudskim kostima. Kad ih nema dosta, onda se izmišljaju. Kad im se pokaže koliko su ih posakrivali, oni traže da se na svakoj od lubanja koje su sakrili pročita njihova biografija. Tko ne zna lagati, propast će na ispitu kneza ovoga svijeta.

Elem, bitna razlika između zdrava razuma i umišljena ništavila je u - djelatnoj savjesti ili njezinom posvemašnjem utruću. Eshatologija i besmisao. Ljudska glupost je ustvari prezir prema svom vlastitom zdravom razumu - koji nije oplemenjen smislom za razlikovanje istinitog od prividnog.

Shvatiti smisao finaliteta je nemoguće dok ne shvatimo počelo. A počelo je rasuto u ukupnosti postojanja i ujedno je i njegov - finalitet. Iz potencijalnosti se savršenom logikom može shvatiti ukupnost onoga što je u njoj predmisleno. Iz male sjemenke izbije klica koja raste da bi se razvila u stablo, npr. oraha na kojem se, u punini razvitka potencijalnosti sažima ukupnost svih svojstava matičnog stabla u - sjemenku.

Svaka zdrava sjemenka može proizvesti posve novo stablo koje će imati sva bitna svojstva matičnog stabla, pa i vrste flore kojoj pripada, ali će sve detaljnosti u svim novim stablima biti sasvim specifične. Na jednom, ma koliko razvijenom, stablu, npr. oraha, ne postoje niti dva posve istovjetna lista. To

dr. Azokova Paklena rupa

toliko o posebnosti i o osobnosti.

Filozofija koja sve temelji na aleatornosti ima za eshatologiju - ništavilo. Po pragmatičnoj logici što nije logično to nije ni moguće, a ništavilo je nominalna vri-

jednost besmisla, jer u matematičkoj logici uopće ne postoji ni kao vrijednost ni kao mjerilo u suodnosu vrijednosti.

Dosad su sva znanstvena istraživanja polazila od sveukupnosti sideralnog prostora, u najnovije vrijeme svi glavni napori istraživanja su usredsređeni na definiciju krajnje preciznosti do beskrajno sitnog - besproteznog.

Propovijedanje o aleatornosti svijeta u funkciji kojeg je stvoreno i naše tijelo ima, za početnu oznaku, smisao samoobesmislenja. Radi se ustvari u nepoznavanju kauzaliteta - od prapočetne čestice do svega što je proizišlo iz njezinog razvoja iz sebe i po svojoj prirodi: ma koliko da ih je ne postoje niti dvije identične detaljnosti i stoga su - komplementarne. Ta komplementarnost omogućuje kretanje i sve strukture koje samo tako i nastaju.

Bilo bi ne samo neozbiljno, nego i opasno ne pokušati shvatiti pravu narav propovjednika obesmislenja smisla ('de l'intelligible') do ništavila (néant). Obesmislenje je mnemotehnik mitomanije. A lažov je i ubojica!

Da se razumijemo: sotona ne postoji izvan satanista.

Voditelj smisla razumnih ljudi je čovjeku urođena potencijalnost savjesti, koju treba probuditi, učiniti

djelatnom i zaštititi je od progonitelja svjedoka istine.

Volja satanista je u svim činima shvaćanja usmjeravana besmislo - u konačnici do ništavila - mentalnog stanja lažova i ubojice. Lažov najprije ubija smisao istinitog, a zatim i osobito - svjedoke istine. Ljudska povijest je puna moćnika koji su masovno progonili propovjednike istine i njihove sljedbenike. Ognjem i mačem. Na Križu i na Lomači.

Nesposobni da zaniječu ili zabrane duh istine, satanisti sve čine da spriječe javno djelovanje propovjednika oslobođenja putem istine - od kneza ovoga svijeta kojeg najviše iritira ideja istinitog, vječitog i neuništivog stvoritelja životvorca, iz kojeg sve proizlazi i u kojem sve što je istinito nalazi svoje utočište.

Veliki diktatori su samo - velike budale!

Mentalno stanje, dakle, sataniste je vacuum (horror vacui!) kad se ponaša kao da se nije u stanju iščupati iz pada u 'crnu (paklenu) rupu' besmisla. Pa kako ništa ne postoji, oni nastoje na sve moguće načine da sve obesmisle.

Satanisti imaju antinomijiska svojstva ljudske savjesti. A poznaju se po tome što u svojim mislima, riječima i djelima slijede: obesmislenje, zavist, oholost, mržnju, kleвете, krvoločnost, protunaravnost, egzaltaciju strasti, izopaćenje ljudske prirode, borbeni ateizam, prezir prema običnom ljuskom biću i obećanje nadčovjeka, uživanje u patnji nevinih i - osobito - kopofiliju i nekrofiliju.

Satanisti znadu biti i neodoljivi zavodnici. No, čim ih priseban (savjestan) čovjek prepozna, oni pobjegnu od samih sebe.

Apage, satanas!

BITNO JE TKO ODUZIMA

Diana Majhen, Zagreb

Nastojeći što bolje iskoristiti posljednje dane svoje vladavine, precdnik Mesić našao je vremena između ljubakanja po Srbiji i zloporabe medija u svrhu promoviranja svog nasljednika da ne ostane dužan ni hrvatskim braniteljima.

Tako je, između ostalih kojima je to učinio, generalu Mirku Norcu oduzeo ni manje ni više nego sedam odličja, sveukupno ih oduzevši ovim potezom ravno dvadeset, ne računajući ona koja je oduzeo prije. Onako kako ja gledam na stvar, glavni je problem u tome što ih ne može prisvojiti, niti njima zamijeniti onu čuvenu lentu trostrukog izdajnika, po kojoj će ostati zapamćen za buduća pokoljenja.

Kada čovjek spomene Mesića, prve asocijacije koje se javljaju je odlazak i svjedočenje u Haagu, laganje narodu kako on to nije učinio, priznanje svega toga tek nakon što je isto iscurilo u javnost. Padne čovjeku na pamet i to kako se Mesić zalaze za antifašizam, dok je onda, kada je procijenio da je to potrebno, držao govore o tome kako je Hrvatska dva puta pobijedila, jednom 10. travnja, pjevajući usput Juru i Bobana. Danas, na svom tzv. „antifašističkim“ skupovima Mesić pjeva partizanske borbene. Iste one borbene, koje smo imali prilike čuti dok je ta njegova JNA, kojoj je u to vrijeme i bio vrhovni zapovjednik, razarala naša sela i gradove. No, to ni malo ne smeta Mesiću da uživa u njima, pa se čovjek mora zapitati je li u njima uživao i devedesetih?

Mesićeva teza kako su današnju, neovisnu Hrvatsku stvorili antifašisti otvara jedno zanimljivo pitanje. Ukoliko je to istina, tko je onda pucao po nama? Na antifašiste pucaju fašisti. Znači li to da je njegova ljubljena JNA u stvari bila fašistička formacija? Jer, ne vidim drugog objašnjenja ukoliko je pucala po antifašis-

tima koji su branili Hrvatsku, prema Mesićevoj tvrdnji.

Pa se, slijedom toga, otvara još koje pitanje. Kada je ta JNA postala fašistička, je li to bila od samog početka, ili je bila malo antifašistička pa malo fašistička, ili se ni tamo nije znalo tko pije ni tko plaća, kao što njen posljednji vrhovni zapovjednik nije znao koju bi pjesmicu javno zapjevao?

Ne znam koliko će odlikovanja Mesić još oduzeti do kraja svog mandata, niti koliko će još osuđenih četničkih zločinaca pomilovati. Ali sam sigurna kako njegov nasljednik

treba biti što manje nalik njemu, ukoliko želimo da naša zemlja zadrži vrijednosti radi kojih se borilo i umiralo.

No, tko će onda brinuti o zdravlju i dobrobiti predsjednika Srbije, tko će voditi računa o njegovoj sigurnosti i upozoravati ga radi nekih eventualnih opasnosti koje mu prijete? Baš čitam, izjavljuje Mesić kako nije predao Tadiću nikakve dokumente. I nekako mi se na tu rečenicu javlja de ja vu, nismo li isto to slušali kada su u pitanju bili dokumenti predani Haagu? Ako ništa drugo, Mesić je doista ostao vjeran sebi, svome liku i djelu.

A u konačnici, što bilo kojem hrvatskom branitelju znači to što mu je Mesić oduzeo odlikovanje?

Pa on mu ih nije ni dao, jer da je Mesić dijelio odlikovanja, nekako mi se čini da bi ih dijelio suprotnoj strani i to neka tipa „Ordена Republike Srpske na lenti“ ili nešto slično. I palo mi na pamet, trebalo bi to oduzete ordene čuvati negdje na sigurnom, da ih Mesić slučajno ne podijeli svojim prijateljima u Srbiji ili pak nekom od onih koje je pomilovao, a

koji su puške držali okrenute prema nama.

Vjerujem da general Norac, kao i ostali, potpuno mirno spavaju i da ih ovakav jadan čin, kojim se pokušava umanjiti nečija vrijednost doprinosa Domovinskom ratu nije uznemirio niti jednog jedinog branitelja kojeg je Mesić „počastio“ oduzimanjem ordena.

Ono što bi doista svakog branitelja trebalo zabrinuti, bila bi neka imaginarna situacija u kojoj bi mu Mesić uručio orden, umjesto da mu ga oduzima. Jer, dobiti orden od Mesića, meni osobno se čini kao izrazito poniženje onoga kome se isti uručuje.

U konačnici, general Mirko Norac ostat će zapamćen kao hrvatski branitelj i heroj.

Precdnik Mesić ostat će zapamćen kao čovjek koji je izdao svoj narod i svoju državu.

Tko bi od njih dvojice trebao nemirno spavati, mislim da je savršeno jasno.

ŠTO REPUBLIKA HRVATSKA UOPĆE DAJE HRVATSKOM ČOVJEKU?!

Branko Stojković, Bjelovar

Na političkoj sceni se redaju pišljivi HDZ-ovci članovi te partije: Šeks, Bebić, Sanader, Kosorica, ..., Hebrang, ..., s teškim iskazima laži i obmana, riječi koje je patvorio i sam Sotona. No, shvatio sam da je to podli duhovni i fizički teror. Glupi narod očito ili to ne razumije ili je toliko glup, da ne vidi sve njihove "finte".

Ovih dana Andrija Hebrang se je kandidirao za predsjednika Republike Hrvatske. On je na HDZ-ovoj konferenciji za novinare izjavio da je potpuno zdrav i da ima liječničku dokumentaciju za to. Utvrđeno je na liječničkim pregledima - da je super zdrav. Pa nije to ni čudno jer je njegov stranački kolega Darko Milinović ministar zdravstva. Andrija Hebrang laže, jer nedugo je imao složenu operaciju i to u inozemstvu. Navodno ima ugrađen mehanizam za reguliranje mokraćne, tj. nosi kateter i bočicu.

Zanimljivo je čime se sve služe HDZ-ove aždaje kako bi ponovo prevarile letargičan narod. Na press konferenciji Hebrang se je ljubio sa svojim stranačkim kolegama - kao da se nisu vidjeli godinama. To su sve činili ispred kamera i naroda koji šutke sve je to gledao bez komentara. Hrvatska je u vrlo teškoj situaciji

- a oni se ovdje komotno ponašaju i na taj način "pljuju" narodu u lice. Zanimljivo je i to spomenuti kako naš narod brzo zaboravlja što je bilo jučer. Na primjer kada je Andrija Hebrang bio ministar zdravstva, on je nabavio cjepivo za ljude - od kojeg su oni padali u nesvijest.

Isto tako bile su mnoge špekulacije oko donacija s lijekovima. U Splitu je stajalo napušteno 28 željezničkih vagona punih lijekova iz donacija. Poslije su utvrđeno da je za većinu tih lijekova istekao rok upotrebe ili da su već upotrebljavani. Neki su završili na smetištu ili su spaljeni...

Meni nije jasno odakle takva ravnodušnost u naroda i kako narod sve to dopušta? Godinama nas varaju i lažu, pljačkaju i obmanjuju, a nitko se tome ne suprostavlja. HDZ-ovi stranačke vođe godinama se vrte na vlasti, nitko ih ne pita za odgovornost i red...

Meni ovo izgleda potpuno nenormalno.

Narod kao da je ispranog mozga i kao da je hipnotiziran - jer ništa ne vidi i ne shvaća... Zemlja je pred teškim slomom, a HDZ-ove "beštije" održavaju konferenciju za novinare. Hrvatski mediji to po cijeli dan prenose kao da nema drugih i prećih poslova...

Ti mediji su korumpirani lažnjaci - pa čak i zločinci koji udaraju po mo-

prof. dr. sc. Andrija Hebrang.

zgu hrvatskog naroda. Uvjeravaju nas kako će biti bolje, a narod živi sve gore - poput životinja...

Jučer (29.7.2009.) se je dogodilo - da jedan čovjek nije mogao platiti struju - a HEP ga je isključio. Zbog toga je čovjek aktivirao bombu i teško ranio sebe i direktora elektroprivrede. Država postoji za "mafiju" koja njom vlada, ona je tvorevina na papiru - dok u praksi uopće ne postoji. Takva država ništa ne pruža hrvatskom čovjeku, osim što od nje ga skuplja porez. Pitam se kakva je to država? Država koju nije briga što ljudi nemaju posao i ne rade. To, što ljudi nemaju od čega živjeti. Dok s druge strane "takva država" daje socijalnu pomoć onima koji je ne bi trebali dobivati...

Na kraju moram kazati - da Republika Hrvatska i nije država... To je samo prćija bivših komunista i anti-fašista.

PREMIJER HRVATSKE DAO OSTAVKU

By **Jefrey T. Kuhner**, Washington Post, 4. srpnja 2009. - s engleskog preveo **Zvonimir R. Došen**

Hrvatski premijer Ivo Sanader je u srijedu neočekivano dao ostavku. Novost je do temelja uzdrmala hrvatsku političku klasu. Gospodin Sanader je nespretnom rukom (with a

heavy hand) vladao ovom malom balkanskom zemljom. Izabran 2003. i ponovno izabran 2007., on je transformirao bivšu jugoslavensku republiku u gangstersku državu. On i vladajuća Hrvatska demokratska zajednica (HDZ) postepeno su razorili državne demokratske institucije. Režim gospodina Sanadera kontrolirao je većinu medija, uključivši dr-

žavnu televiziju, i glavne novine u Hrvatskoj. Nekolicina ostalih nezavisnih glasova i novinara bilo je sustavno zastrašivano, pa i umoreno.

Uzevši pouku od ruskog velmože Vladimira Putina, g. Sanader se javno -i potajno- prijetio novinarima i poslovnim ljudima koji su osuđivali režimski kronizam i neobuzdanu

korupciju. Prošle jeseni, vrlo poznati publicist i novinar Ivo Pukanić bio je ubijen postavljanjem bombe u auto. Drugi oporbeni novinari, editori i političari bili su ubijani, premlaćivani ili zastaršivani. Jedna od najprominentnijih je Nataša Srdoč, kosnivač i predsjednica institucije Adriatic Institute for Public Policy, najfinijega nezavisnog instituta za javna politička pitanja Hrvatske. Ona se usudila kritizirati udar g. Sanadera na zakonske propise, njegovo neobjašnjivo bogatstvo i njegov neuspjeh u donošenju pravih ekonomskih reformi. Za ovo, gđa Srdoč je bila podvrgnuta prijetnjama i uznemiravanjima od strane predstavnika HDZ-a, a vlada je naredila (audit) pregled dokumentacije da bi dobila uvid u sve aktivnosti, članstvo i porijeklo financiranja Adriatic Instituta.

Najgora i najkatastrofalnija baština je masivna korupcija koja je osakatala ekonomiju Hrvatske. On i elita HDZ-a, opljačkali su državnu imovinu, obogaćujući se kroz mutna mešetarenja u privatizaciji, vrlo visoke pronevjere financijskih sredstava u državnoj riznici i mita. Postoji 80 tajnih HDZ-ovih stranih bankovnih računa u Austriji od 500 milijuna ukradenog novca. Za vrijeme njegova službovanja, g. Sanader je nagomilao veliko bogatstvo - uključivši nezakonito oduzimanje unosnih privatnih posjeda, elegantnu vilu i kolekciju satova vrijednih 200.000 dolara. Što je više novca usisano u džepove g. Sanadera (i njegovih ortaka), to je manje ostalo za škole, bolnice i puteve. Gđa Srdoč procijenjuje da je ova korupcija Hrvatsku stajala najmanje milijardu dolara - vrlo značajna svota za zemlju s bruto prihodom od svega 23 milijarde dolara. Povrh toga, rezultat HDZ-ovog ekonomskog mismanagementa je astronomski deficit, glomazni dug, anemična produkcija, pomanjkanje stranog ulaganja i konfiskacijski porezi koji odvrćaju poduzetništvo i ometaju zapošljavanje.

"Mi se hitno trebamo razračunati s

neobjašnjivim bogatstvom visokih državnih dužnosnika dovodeći sudce i tužitelje iz nacija s jakim zakonskim načelima da rade s hrvatskim sudcima i reformatorima", kaže gđa Srdoč.

"Pomanjkanje nezavisnog sudstva i neobuzdana politička korupcija u Hrvatskoj zablokirala je reforme - i ova praznina pripremila je plodno tlo za razvitak organiziranog kriminala. Uspješne ekonomske i ustrojne reforme bi dovele do (korupcijom) rastočenom HDZ-a da opusti svoj politički pritisak nad sudstvom, poduzetništvom i medijima".

G. Sanader je izjavio da daje ostavku radi "osobnih razloga". No, hrvatski mediji nagađaju da bi pravi razlog mogao biti u tome da on bude kandidat u nadolazećim predsjedničkim izborima, krajem ove godine. Dublji moguć razlog je podliji. On je politička nesposobnost i propast, te skok s broda prije nego se Hrvatska skrha od ekonomske hridine globalne recesije. U prvom tromjesečju gospodarska aktivnost smanjila se za 6,7 %. Turizam, glavni državni izvor stranih valuta, je na umoru. Nezaposlenost raste. Mogućnost masovnih štrajkova se povećava. Hrvatska nasrojanja za ulazak u Europsku uniju do 2011. su zaustavljena. Ovo djelomično radi grani-

čnog spora sa susjednom Slovenijom, ali isto tako i zbog HDZ-ovog tmurnoga ekonomskog rekorda. Umišljeni, podmitljivi i hiroviti g. Sanader koristio je svoju poziciju u svrhu nemilosrdne jurnjave za moći, bogatstvom i osobnim interesom. Pošto je iskrvario Hrvatsku do bljedila, on ostavlja dužnost upravo prije nego je tijelo (Hrvatske) proglašeno mrtvim. Ovo nije vodstvo, ovo je kukavičluk. On je izdao skoro svaki segment hrvatskog društva. Njegova politika ubrzanog ulaska u Europsku Uniju je propala i izdala hrvatski ribolov i agrikulturu. On nije uspio poduprijeti Hrvatsku katoličku crkvu u primjeni socijalnog nauka o životu i gay brakovima. On je degradirao hrvatsku demokraciju dozvoljavajući strancima, kao na primjer njemačkoj kancelarki Angeli Merkel i bivšem irskom premijeru Berti Albern, da se otvoreno miješaju u izbore u Hrvatskoj. On je opteretio mladež i izmučeni srednji stalež zatrpavajući ih pod brdo dugova za otplatu kojih će trebati još mnoge generacije. Konačno, on je bio nevjeran svojoj zemlji - i njenim ponosnim veteranima - šaljući generala Antu Gotovinu Haaškome tribunalu za ratne zločine na temelju izmišljenih, nepostojećih krivnja, koje potkopavaju i ugrožavaju legitimitet hrvatskog rata za nezavisnost i teritorijalni integritet 1991.

G. Sanader se predstavljao kao konzervativni domoljub i ekonomski modernizator. Umjesto toga, ovo su bile samo tanke vanjske obloge za jednostranu, uskogrudnu autoritativnu kleptokraciju. I njegov jedini uspjeh, ulazak Hrvatske u NATO, bio je u neku ruku forsiran (ham-handed). Većina glasača je bila protiv toga. Neke države imaju mafiju, hrvatska mafija ima državu. Pod g. Sanaderom, režim je konsolidirao svoje veze s tamnim balkanskim podzemljem organiziranog kriminala, zločinačkim "poduzetnicima", mračnim obavještajnim službama i bivšom (?) komunističkom nomenklaturom. Rezultat je kriminalni državni kapitalizam koji privilegira

vladajuću elitu izrabljivanjem i ponižavanjem većine Hrvata.

OSTAVKA G. SANADERA BI TREBALA IZAZVATI NE SAMO RANIJE DRŽAVNE IZBORE, NEGO NEZAVISNO SUDBENO GONJENJE I OPTUŽBU

ZA NJEGOVE KRIMINALNE AKTIVNOSTI. U AMERICI, BERNARD MADOFF JE OSUĐEN NA 150 GODINA ROBIJE ZA PREVARU INVESTITORA. G. SANADER JE PREVARIO HRVATKE (TAX-PAYERE) POREZNE OBVEZNIKE.

ON - I SVI NJEGOVI ORTACI - BI ISTO TREBALI BITI POSLANI U ZATVOR. TO BI BILO PRIKLADNO ZA NJEGOVO KATASTROFALNO SLUŽBOVANJE.

DODATAK

Zvonimir R. Došen, Kanada

Ovako, masnim slovima, završava g. Kuhner svoj članak.

Moje pitanje hrvatskome narodu je samo ovo: Nije li vrijeme da se Sanadera i sve njegove ortake u Vladi, Hrvatskom Saboru i na svim drugim mjestima "Locira,

uhiti izručiti" hrvatskim sudskim organima i osudi na dugoročnu robiju poput B. Madoffa ?

Ovaj članak mi je poslan tek prije dva dana (22.7.2009.), pa iako je možda malo kasno, smatram da je ipak potrebno da čitateljstvo vidi da i u Americi imamo onih koji

hrvatske probleme gledaju kroz čistu prizmu.

ZGAZILI BI LJUDI I VIŠE OD MRAVI ILI: ČEMU SVE TO?

Đivo Bašić, Dubrovnik

Velike mravolike crne ose

Nisu mravi jedina bića kojima bi se ljudi u svojoj "radišnosti" i "pregnantnosti" (rado) izjednačili. Jedinke iste vrste sklone su destrukciji drugih jedinki čak i svoje vrste, te na taj način autodestrukciji živog

svijeta. Izjednačavanje agresora i žrtve jednako je poimanju i (p) određivanju povijesti ka(o) pravocrnoj i neživoj, jednoličnoj liniji bez događa(n)ja. Parcijalno i, na neki način, pristrano kažnjavanje ili čak potpuno pogrešna kazna može biti jednako pogubno i glupo kao sam čin koji je doveo do takve situacije. Apsurdno je da zločin prati kaznu u stopu i opet(ovano) ju ponavlja na nekoj promjenljivoj, varirajuće nestalnoj zemaljskoj razini kojoj čovjek nazoči samo određeno i kratko vrijeme. Kakva su to bića koja pritiskom na jednu pucu (botun) mogu ubiti desetke tisuća jedinki svoje vrste? Jesu li to monstri? Čemu njihovo postojanje? Oni, po nekima, ne bi ni mrava zgazili? Kakvi su samo to glupani koji misle da će međunarodni "sudovi" za ratne zločine, kao neko posuđe iz kojeg povlašteni i "izabrani" ispijaju zalog vječnog "pranja ruku", riješiti i, štoviše, spriječiti ponavljanje ratnih razaranja i zločina ubuduće? Da se ponove situacije masovnih ubojstava i zločina smatram da bi isti ljudi u određenim

momentima postupili još gore i žestice istrebljujući sve njima samima nepoćudno. Usput bi, da mogu, opljačkali barem pola živućeg svijeta da bi u nekom svom svijetu bogatst(a)va mogli lagodno i, možete misliti koliko, sretno živjeti. Tada bi imali sve karte događaja u rukama. Kravim rukama koje su takve i kad su učtivo isprane i čiste i kojima teče u vodi eritrocita bojom prigušena krv. Mislite da će ubojstvo isprati hladan tuš ili topla kupka, te da će onda mirna i razbistrena glava uočiti fatalnu pogrešku (za) onog kojeg više nema? Nije li najveća kazna ovog svijeta što se "zločini i kazne" neprestano događaju? Kao da bi ovaj svijet bez njih bio "prazan". Ponekad mi se čini da svijet zaslužuje da ga se dobro ispljuje, ali čak i nakon takvog globalnog i žustrog paradoksa ostao bi isti. Čemu uopće događaji i ljudi koji ih čine i koji su sami (za)činjeni istim ili sličnim, lektorski neispravljivim čin(jen)i(ca)ma? Čemu onda svi zapisi, osobni podatci, formulari koje ispunjamo tijekom života, norme i uredbe u skladu ko-

jih se ponašamo (ili divljamo)? Čemu farsa i lažnost koja se očituje upravo preko zrnaca ozbiljnosti i istine? Čak i nakon što bi eventualno velika većina ljudi doživjela kao neko unutarnje iskupljenje ili prosvjetljenje, to se ne bi dogodilo na svim razinama svih pojedinih jedinki u nekom određenom i svim daljnjim trenutcima, tako da bi jedne pod(a) rivale druge. Naime, ti nastupajući trenutci bili bi stvarni: projicirali bi se na svijet stvari, a ne ljudi. Čemu fekalnost ovoga svijeta kad je ne mogu prikriti ni najslasnije torte koje velika većina ljudi u svom životu nije ni vidjela ni okusila? Ma, čemu uopće ovaj svijet ljudi koji u svom

vlastitom istraživanju i "napretku" ulaže energiju koju traži u vanjskim, stvarnim izvorima? Što će mu to uopće ako ne ulaže na sveopći i svestrani razvoj čovječnosti? Pa, jednog dana će završiti u grobu ili bilo kakvom drugom zemljanom posljednjem počivalištu na kojem bi trebao stajati prešutni natpis: "Ovdje počiva čovjek koji svojom promašenom i lažnom uljuđenošću nije zaslužio ni ovu zemlju, a ni ovaj natpis, bez obzira na velika kapitalna "slova" koja je ostavio u životu bez traga i glasa napretka u sebi i Zemlji odanom biću." Čemu sve to, ljudi moji? Zbog bližnjih ili nekih udaljeni(ji)h? Izjednačavali vi sve

ljudje ovog svijeta kao što bi to netko drugi nas mogao izjednačavati, opet vas to vraća na jad i žal ovoga svijeta koji se svakodnevno kupava u moru krvi, a u slučaju svjetskog rata - u oceanima krvi. Ljudi su mravi koji u gaženju sebe samih ne vide svoju vlastitu sićušnost i neprestanu glad u traženju hrane. Da, takvi ljudi su obična ovozemaljska nedorečenost u pokušaju traženja i neiznalženja koji ponekad nisu zaslužili ni tri (čiste) točke na kraju...

(U svom zavlačenju svjetske povijesti i inih (pri)padajućih masa, nisu čak zaslužili ni uvlake i uvlačenja nekog teksta da izgleda i bude pregledniji.)

"POMOĆ" IVANA LOZE KOJU NITKO NIJE TRAŽIO

Šime Tolić, predsjednik A-HSP Stuttgart

U današnjem (27.7.2009.) Večernjem listu za Njemačku je izašao članak u kojem ponovno odgovaram glasnogovorniku HSP-a za Njemačku Ivanu Lozi.

Nakon ponovne kritike glasnogovornika HSP-a za Njemačku Ivana Loze želim samo još jednom odgovoriti i tako završiti priču. Tog starijeg čovjeka osobno uopće ne poznajem nego mi je se on 3. 11. 2007. javio preko e-maila gdje mi je napisao kako on meni želi pomoći i savjetovati me, iako ga to nitko nije tražio. Tih dana je trebao izaći u Večernjem listu intervju sa mnom, za vrijeme izbora, gdje sam bio ja nositelj liste 11 HP-HPP-a. Tada mi je Lozo pisao kako je HSP jedina desna stranka koja ima perspektivu. Ivan Lozo me je htio prevariti i izmanipulirati tako da se u intervjuu osramotim, ali pošto sam tu UDB-ašku nakanu skužio nisam niti slušao njegove čudne savjete.

Nažalost njegovu e-mail adresu nisam izbrisao iz svog e-mail adresara u kojem je preko 200 osoba iz raznih hrvatskih stranaka, udruga i

pokreta, i kojima redovno šaljem desničarske novosti i literaturu.

Nažalost kažem, jer se je pokazalo da je bila velika grješka slati tom čovjeku vijesti koje mediji i vlade diljem Europe kriju od naroda.

Ivan Lozo je lažljivac koji laže da je moje pismo objavljeno u nacističkim novinama, nego je istina, da je moje pismo objavljeno u desno-konzervativnim njemačkim novinama "Deutsche Stimme" gdje njemačke domoljube pozivam da iskažu više poštovanja prema kršćanstvu koje je dio europske kulture i civilizacije. Također sam ih u pismu zamolio da skinu protu-kršćanske knjige sa svoje internet stranice i da bi bilo lijepo da njemački domoljubi ponovo počnu prakticirati kršćanku vjeru kao što su to stoljećima radili njihovi djedovi.

Isto tako, Lozo laže kaže da podupirem pokrete poput "Američke nove desnice" s kojom se još nikada nisam niti bavio. Jednako laže da želim od pravaštva stvoriti nešto kao "Francusku novu desnicu", što pak nije istina, jer "NOUVELLE

dr. Ante Starčević

DROITE" veliča poganske korijene Europe, dok je moje uvjerenje da su Bog, obitelj i domovina glavne vrjednote.

Sramota je da u današnjem HSP-u ima osoba koje drugim pravašima preko novina zabijaju nož u leđa što pokazuje kakva je razina jednog Ivana Loze, koji koristi slične prljave metode poput jednog Ante Đapića.

G. Lozo me kritizira što sam potpisao peticiju za hrabrog biskupa Richarda Williamsona koji se usudio iznijeti svoje mišljenje u navodno demokratskoj Europi i zato je osjetio svu neprijateljsku silu judeomasonskih vladara svijeta koji su mu uništili život i egzistenciju. G. Lozo sigurno još i vjeruje da je u Jasenovcu stradalo milijun Srba. Pozivam sve pravedne ljude da potpišu peticiju za koju smo postavili poveznicu na našoj internet stranici hpstuttgart.blog.hr tako da bi junak Biskup Richard Williamson osjetio malo pravde i solidarnosti, među ljudima koji su je potpisali, kao što je to učinio i Ante Rokov Jadrijevic, dipl. ing. Zasad se je skupilo 2.743 potpisa, a potrebno nam je 10.000 da bi biskupu Williamsonu pomogli u borbi protiv internih i vanjskih neprijatelja katoličke crkve.

Kao mladi desničar i borac za istinu i pravdu osjećam potrebu podržavati, i surađivati s njima, sve one

ljude koji žele stvoriti ponovo Europu svih svojih nacija i regija. Ja koji sam od pete godine rastao u Njemačkoj osjećam da multikulturalno društvo nema budućnosti i perspektive, te da nas to vodi samo u buduće rasne sukobe, anarhiju, možda čak i u ratove kao što smo nedavno vidjeli ratna stanja u Parizu, Malmöu ili Ateni.

Ja tražim razgovor sa svim istomišljenicima koji su za novu Europu nacija, pa imam kontakt s raznim rodoljubima diljem Europe, tako i s njemačkim na što sam posebno ponosan. Pozivam sve desno orijentirane Hrvate u Njemačkoj da daju potporu desničarskim njemačkim strankama kao što to rade Hrvati u Austriji i podržavaju FPÖ. Jer, ako padne i bude okupirana ne-europskim emigrantima Njemačka, onda će vjerojatno pasti i ostala Europa. Ne zaboravimo protiv koga smo se nekada borili pred Bečom i tko je našu zemlju okupirao 500 godina. Taj isti narod danas je do-

šao do Berlina u kojem su među mladim od 18 godina već 50 % Turaka.

Dok ima liberalaca i umjerenih neodlučnih političara u Hrvatskoj je samo pitanje vremena kada će i Hrvati i Hrvatska biti dio te bolesne Europe koja mrzi svoje nacije i svoj kršćanski korijen. Radi mojih stajališta me osobe poput Ivana Loze prozivaju simpatizerom rasizma i fašizma što je laž, ali neka narod ne zaboravi da se je u cijeloj povijesti uvijek samo mali broj ljudi borio za istinu i pravdu, dok ih je većina samo proklinjala.

Pozdravljam g. Lozu s jednom rečenicom Ante Starčevića koja glasi:

"Narod hrvatski sačuvalo si je u svih nevoljah još jedno neprocjenjivo dobro, a to je: vjera u Boga i u svoju desnicu."

HRT-U ZBOG PEDOFILIJE (1)

fra Martin Planinić, Mostar

Cijenjeni Naslove, vrlo dobro se sjećam kako sam, nakon izrečene smrtne osude vodniku Arisanoviću, zbog ubojstva vlastite žene i vlastitog djeteta, kao mladi svećenik (zaređen 1967., a ovo se, o čemu je riječ, zbilo u svibnju 1968.), reagirao u sарајevskom tramvaju na jednoglasno odobravanje nazočnih putnika:

- Je li smrtnom kaznom riješen problem?, upitah.
- Ne će više biti takvih slučajeva, čuo sam glasine.
- Ne bi se problem riješio, rekoh, ni kad bi bila pogubljen većina jugoslavenskih podoficira i oficira.

- Povlači riječ, čulo se negodovanje.
- Ne! Ne povlačim, već pitam: O čemu pričaju vojnici, kad je deset minuta voljno? Koju prvu vijest donese starješina među vojnike? Nisam davno bio u vojsci. Čuo sam mnogo puta. kako se oni, neovisno o svom bračnom stanju, hvale svojim noćasnjim seksualnim avanturama. Ovo treba i liječiti i izliječiti u jugoslavenskoj armiji, pa ne će biti ovakvih zala. Dokle god to bude u njoj, bit će takvih zala i ubuduće. Vodnik Arisanović nije ubio svoju ženu i svoje dijete zato što ga je krasila bračna vjernost. Već zato što je potonuo u bračnoj nevjernosti.

- Tko će to istrijebiti?
- Nisam propisao način trijebljenja ovakvoga zla već sam upro u uzroke ovakvih i sličnih zala.

Otprilike ili iste godine ili možda 1969., Ikanović, radnik u Njemačkoj, potajice je otišao kući, ubio ženu i četvero djece pa se potajice vratio natrag. Domalo mu je stigla tužna vijest da su mu smrtno stradali i žena i djeca. On je, dobivši tu vijest, odglumio pad u nesvijest zbog velike žalosti. I otišao je kući. Dok je "oplakivao" smrt svoje obitelji, dobio je lisice na ruke, otišao pod istragu, na smrt osuđen i pogubljen.

PROŠIRENJE SJEVERNE ILICE DO FRANKOPANSKE ULICE I UREĐENJE PROSTORA DO GRIČA (5)

ing. Milan Panjković, „Zagreb“, Revija Društva zagrebačana, srpanj-prosinac 1944.

Time omogućujemo, da ostvarimo, poput Hradčana i Vaclavske namesti u Pragu, isto to u Zagrebu na Griču i u početku Ilice, potonje još i ljepše. Otvara se mogućnost ne samo vrlo velike građevne djelatnosti, već i znatno proljepšanje središta Zagreba starog i novog diela.

Pogledajmo sada rentabilnost pojedinih zgrada i s drugog gledišta. Jedan običan stan u Zagrebu od 3 sobe i nuzprostorija plaća se mjesečno 1.500 Kn, a taj stan ima obično 120 m² površine, dakle se naplaćuje 1 m² stana oko 150 Kn godišnje. AsGe nosi oko 200 Kn za 1 m² brutto ili 1.640 Kn za 1 m² izgrađene površine. Uzevši troškove novogradnje i stare zgrade za 16 mil. Kn, iznosili bi troškovi izgradnje AsGe s gradilištem 13.814 Kn/1 m². Ovo treba znati i kod procjene izvlaščivanja. Površina naših 16 građevnih blokova ili 20 kao AsGe od Jelačićevog trga do Dežmanovog prolaza iznosi okruglo 23.000 m² puta 13.814 Kn/1 m² (AsGe), to bi iznosilo svega građevnih troškova okruglo **predratnih** 317 mil. Kn.

Ako uzmemo drugi račun 20 AsGe x 16 mil. = 320 mil. Kn, dakle dobijemo istu ukupnu svotu i s prijašnjih 30 mil. Kn godišnjeg prihoda, dobivamo 10 % ukamaćenja godišnje **minimalno** i to za slučaj računa najmanjeg prihoda i najvećih troškova ili izdataka. Normalno uzeto, može se i ovdje uzeti sasvim sigurno ukamaćenje 12 %, jer ne će u svakom bloku biti jednaki troškovi kao u najskupljem bloku. Ako ovaj račun ne bi stajao i ako se ne bi izplatilo gra-

diti u Ilici u središtu Zagreba kod najvećeg izkorištenja gradilišta bez dvorišta, samo sa svjetlarnicama u najprometnijem središtu grada, onda pitam, gdje se izplati u Zagrebu? Prema tome stoji rentabilnost, kod najskupljeg plaćanja i gradilišta i solidnog građenja, uzprkos rušenja možda još dobrih zgrada, stogodišnjaka.

4. Interesenti i financiranje

Predpostavimo, da se nitko od sadanjih vlasnika zgrada ne usuđuje upustiti u građenje zbog velikih troškova, pitanja navjera, komplikacija građenja, nastaje pitanje: bi li bilo drugih interesenata, jačih i mogućnijih, koji bi imali novaca, navjera, volju i potrebu, da baš ovdje grade u najprometnijem središtu grada? **Ima i to sve same javne ustanove**, koje bi imale interes za gradnju ovdje, a te su sljedeće:

1. Državna banka i njezina mirovinska zaklada;
2. Državna štedionica i njezina mirovinska zaklada;
3. Vjeresijska banka i njezina mirovinska zaklada;
4. Poštanski čekovni zavod i njegova mirovinska zaklada;
5. Gradska štedionica Zagreb i njezina mirovinska zaklada;
6. I. Hrvatska štedionica i njezina mirovinska zaklada;
7. Udružene banke i njihova mirovinska zaklada;
8. Croatia osiguravajuće društvo i njegova mirovinska zaklada;
9. Savez osigura-

vajućih društava i njihova mirovinska zaklada;

10. Jadransko osiguravajuće društvo i njegova mirovinska zaklada;
11. Državna lutrija;
12. Savez osiguranja radnika;
13. Savez državnih namještenika i nabavljačkih zadruga;
14. Savez gradskih namještenika i njegova mirovinska zaklada;
15. Mirovinski fond državnih namještenika;
16. Mirovinski fond gradskih namještenika;
17. Mirovinski fond posebničkih namještenika;
18. Mirovinski fond bankovnih činovnika;
19. Državna tiskara i mirovinska zaklada;
20. Nadbiskupska dobra.

Evo dakle već 20 interesenata za 20 zgrada poput

AsGe. No može biti još 20 interesenata:

21. Komora veleobrotna i njihova mirovinska podporna zaklada;
22. Komora trgovinska i njihova mirovinska podporna zaklada;
23. Komora obrtnička i njihova mirovinska podporna zaklada;
24. Komora radnička i njihova mirovinska podporna zaklada;
25. Komora inženjerska, Društvo inženjera, ekonomista, te šumarsko društvo;
26. Komora liečnika, ljekarnička, zubarska i t. d.;
27. Gradska prikladna poduzeća, elektrika, vodovod i plin;
28. Gradski tramvaj i mirovinska zaklada;
29. Gradske ciglane i mirovinska zaklada;
30. Crveni križ;
31. Častnički dom i zadruga njihove;
32. Društveni dom (raznih zagrebačkih društava);
33. Glasbeni zavod s velikom dvoranom;
34. Učiteljski dom i zadruga;
35. Željezničarski dom i zadruga;
36. Poštanski dom i zadruga;
37. Croatia put d.d. i razne putničarske ustanove;
38. Jadranska plovidba i riečna plovidba;
39. Hrvatski Radiša;
40. Auto-klub;

SAVJETI HRVATSKOGA DRŽAVNOG UREDA ZA JEZIK - 1941.-45. (13)

Prema knjizi: **Marko Samardžija – JEZIČNI PURIZAM U NDH**, „Hrvatska sveučilišna naklada“, Zagreb, 1993.

JEZIČNI SAVJET br. 22

UBIJEDITI, OBIJEDITI I OBEZBIJEDITI. Ubeđenje u srpskom jeziku odgovara hrvatskom u v j e r e n j u. Riječ ubeđenje uzeta je iz ruskog jezika, pa ju je već Maretić u svom Savjetniku označio kao nepotrebnu kod naše dobre riječi uvjerenje. Međutim, Srbi nisu poslušali Maretića, iako je njegov Savjetnik, kome je cijeli Pristup od 30 strana napisan ekavskim narječjem, bio namijenjen i njima s tadašnjeg stanovišta zajedničkog književnog jezika. Srbi nisu mogli primiti nepotrebnost riječi ubeđenje, kad se kod njih već bila

udomaćila riječ uvjerenje u smislu potvrde. A za Hrvate Maretićeva pouka o riječi ubjedjenje nije bila osobito potrebna, jer ona kod nas nije ni poslije 1918. mogla pustiti dublji korijen. Ubijediti, ubijedjen, ubjedjenje, sve je to nekako previše podsjećalo na bijedu, pa je prosječni Hrvat, kad je čuo ili pročitao, da je netko nekoga ubijedio, prije pomislio, da ga je bacio u bijedu ili nevolju, kao što je zaista takvo značenje prema svjedočanstvu hrvatskih leksikografa Mikalje i Stulića i starijih hrvatskih pisaca nekad imala riječ obijediti. U tom slučaju riječ obijediti hrvatski je arhaizam. Danas postoji ta riječ u smislu 'optužiti, potvoriti, oklevetati', ali više na srpskoj strani: hrvatski je pisci izbjegavaju. To vrijedi i za izvedenicu objeda. Dakle, možemo

mirno reći: i ubediti i obediti pripadaju danas srpskom književnom jeziku.

A sada još nešto o riječima obezbijediti i obezbjeda u značenju 'osigurati', sichern, i 'sigurnost', Sicherheit. Za ove riječi kaže Maretić, s pozivom na Akademski riječnik, da "mogu podnijeti". Ali u ovom slučaju bili su Hrvati oni, koji nisu poslušali Maretića. Pa u Akademskom rječniku osim Šuleka i Pavlinovića za riječ obezbijediti nema hrvatskih potvrda: sve su ostale potvrde za tu riječ i za sve njezine izvedenice iz srpskih izvora. A što je glavno, danas hrvatski jezični osjećaj odbija te riječi kao srbizme, pa se u hrvatskim novinama danas već sasvim rijetko mogu naći. (F.C.)

VLASTITA IMENA (17)

„Hrvatski pravopis“, Zagreb, 1944.

Jednočlana imena

23. imena k e m i j s k i h p o č e l a, pa makar bila izvedena i od vlastitih imena (dok se njihove kratice ili oznake pišu velikim slovom, v. 26), na pr. uran (U), volfram (W), germanij (Ge), indij (In), europij (Eu), kasiopej (Cp).

Malim slovom pišu se i imena r u d a, b i l j a i ž i v o t i n j a, izvedena od vlastitih imena, na pr. milerit; vezuvi-an; gledičija; georgina; venerka.

O znanstvenom nazivlju bilja i životinja v. 19, o imenima odlika 20, o imenima preparata 21.

O vlastitim imenima životinja v. 45.

ZAŠTO DUBROVAČKI KNJIŽEVNICI NISU PISALI KAKO SU GOVORILI? (23)

Mirko Deanović

Tako na pr. u jednom neizdanom pismu Đura Matijaševića, upravljenom nekoj vladarici dubrovačkoj, osim običnih tuđinaka nahodimo ove njihove zamjene: podniziti se (abbassarsi), podijeliti (impartire), odijeljenje (partenza), navidjeti

Katedrala u Dubrovniku

(invidiare), nadomjeriti (ricompensare), odmicati (lat. amovere) i dr. Slično i Injacija Đurđević, pišući prijatelju Matijaševiću, upotrebljava kao purista mnoge slavenske riječi, kao na pr. ognjic, lice, u kolijeh, dok bi govoreći bio kazao febra, faca, u karoci.

Odgovarajući dakle na postavljeno pitanje, može se

kazati, da su dubrovački stari pisci veoma pazili na čistoću jezika i da su kao uvjereni puristi nastojali, da iz njega što je moguće više odstrane tuđe heterogene elemente. Bili su naime svijesni, da se u običnom govoru oni služe nekim hibridnim jezikom, koji nije mogao da udovolji višim težnjama književnog izražavanja. I to su radili ne samo iz književnih i filoloških pobuda, nego također i iz patriotskih.

mr. sc. LUJO MEDVIDOVIĆ: CASTUS I PRAVDA (6)

ALFA, Zagreb, 2009. – str. 290 Priredio: **dr. sc. Tomislav Dragun**, Zagreb

Također upoznajmo i:

"POGLED ISPUĆENIH OPANAKA"

Ukupno 10 pjesama. Odabire:

III.

Kad upitaš ga "gdje li si sve bio,
kojim su putem noge te nosile,
jesu li ti oči svim se ponosile
vidjevši što si snio i snubio?"

- svaki bi putnik, kad bi pričljiv bio,
mogao reći od kuda dolazi,
gdje put mu smjera, kroz što sve prolazi,
kakvu je javu s torbom naprtio.

Al, kako onaj koga više nema,
nad kojim i kam pokrovni još drijema,
može izreći iz koga je kraja?

Dal' pomoći će paralelna priča,
kad slikovito, k'o mit se ispriča,
na prporištu milog zavičaja?

VI.

Novo je vrijeme i to iznjedrilo
još jedno se je ime pojavilo
ne bilo koje već od velih veće
Kastus, Artorij Lucije ću reći,
po mnogočemu on je slavan bio,
čitav poznati svijet je prohodio,
u solinskom je kamenu pisano,
to se i danas vidi upisano:
bio je slavan rimski vojskovođa
i satnik treće pro Galske legije,
i satnik šeste Željezne legije,
i satnik druge Pomoćne legije,
i Makedonske ustrajne legije,
i prvi satnik trećeg manipula ...

Engleski povjesničar John Matthews i mr. sc. Ljubo Medvidović

VII.

On vođa flote bje u Mizenumu
i zapovjednik šeste Pobjedničke,
i vojskovođa Britanskih legija ...
cvijet vitezova okrugloga stola,
oko kog su se vrsni okupili
sa štitom viteškim i zadatkom teškim:
o stvari koja dotiče se sviju
svi glas odluke moraju imati!
Hrabar i vjeran oružnik na konju,
marni tragalac za presvetim Gralom ...
kralj Artur, vladar Albiona gordog,
u Podstrani je vječni mir našao,
nakon što se je vlašću proslavio
k'o upravitelj cijele Liburnije.

IX.

Tako je bilo, tako će i biti,
u Podstrani je Avalon skroviti.

Ako zlo krene i svijetu zaprijeti
odatle spas će rodu uskrisiti.
Ako bi malo dublje zakopali
možda bi ljepšu istinu otkrili:
s imenom Ursus na svijet se rodio
kao Arturus rod je proslavio,
k'o Artorije navijek počينو.
U Postranju je zavičaj mu mio,
odatle u svijet znani je krenuo,
za Britaniju svu se okrunio,
ali se pred smrt kući povratio,
u Podstrani je vječni mir našao.

Lokvičići: Lokvičko (Mamića) jezero

prof. IVO OMRČANIN: HRVATSKA 1941-1945 (7)

SAMIZDAT, Washington, 1988.
– str. 631 Priredio: **dr. sc. Tomislav Dragun**, Zagreb

7. Zaključak

Hrvati su bili Arijevci kao i svi Goti, Germani i Slaveni. Bilo je to krivovjerje, ali ne i raskol. Arijevci su imali krštenje, svoje svećenike i biskupe. Hrvati su "bili kršćani od 450. god., od kako su došli i osnovali svoju Veliku Hrvatsku". Na jug je stiglo oko milijun i dvjesto tisuća Hrvata.

Hrvati su oko 630. god. "saslušali Papine i carske vjerske izaslanike i prihvatili rimski način kršćanstva". Papin izaslanik Ivan bio je Latin, "a Hrvati nisu bili poznati kao poznavaoци toga jezika." Pregovori su stoga išli sporije, ali su ipak uspješno okončani."

"Ivan je tako lijepo i brzo uspio kod Hrvata na zadovoljstvo Cara i Pape, da ga je Papa imenovao nadbiskupom Solina i uspostavio ustrojstvo Crkve na cijelom području novo osnovane Kraljevine Hrvatske, od vrata Trsta sve tja tamo do Beograda, danas u Srbiji, i Vojuše u Albaniji. Dakako, Crne Gore onda nije bilo, a i Mačva i Podrinje bile su u toj Kraljevini, a onda i sama Raša (Rašica)."

Bizantinci su mrzili arijevtvo, kao i svako drugo krivovjerje, pa su zato tražili od Hrvata prihvat rimskog kršćanstva.

"Iz povijesti Gota, njihovom nestanku kao naroda, i njihovom obraćenju na katoličanstvo, postaje jasno da su Hrvati znali da Arijevac znači barbar, a pravovjerni znači Rimljanin i uljudba."

Hrvati su prihvatili rimsko kršćanstvo kao narod.

"Ali u novom kraljevstvu nisu bili samo Hrvati. Bilo je i još starih stanovnika: Rimljana, Rimskih Ilira, Ilira; novo došlih: Gota, Slavena, Avara, koji su radije ostali u Hrvatskoj nego li da bježe."

Stari Rimljani i Rimski Iliri bili su pravovjerni kršćani.

"Hrvati su mirno ustrojili svoje Kraljevstvo Hrvata s kraljem na čelu."

"Od dana kada su vođe Avara pobjegli iz hrvatskih zemalja iza poraza pred Carigradom 626. god., preostali su Avari, Slaveni, Rimljani, Rimski Iliri i preostali Goti uživali položaj punopravnih građana, kao pojedinačni građani i kao skupine. Avari su se tako zvali mnogo stoljeća iza toga. Rimljani su ostali Latini sve do danas. Iliri su ostali Iliri, pa čak nisu svi ni postali kršćani, kako svjedoči naziv Porfirogeneta Paganija za krajeve, u kojima su oni boravili."

"A Iliri su to bili stoljećima, skoro tisuću godina prije dolaska Hrvata i nisu se toga mogli odreći preko noći. Ali su prihvatili vrhovništvo Hrvata i zvali se Hrvatima od početka hrvatske vlasti."

Hrvati su došli na jug 625. god. kao Arijevci, kršćani arijevske vjeroispovijesti. Oni su postali kršćani te dakle u god. 450. u svojem carstvu Velika Hrvatska, kada su i svi njihovi susjedi bili kršćani te dakle, osobito Goti."

"Tako eto nije bilo krštenja Hrvata 641. god., tako nema 1.300 godina krštenja Hrvata. Ima 1.300 godina kako su Hrvati pri-

mili kršćanstvo rimske vjere.

Oni su bili kršćani Arijevci već od god. 450. i oko 630. god. se toga odrekli i prihvatili rimsko kršćanstvo."

"Kako smo rekli, Hrvati su zadržali u bogoslužju svoj jezik, hrvatski. Oni su to radili i prije, služili su se svojim, hrvatskim, jezikom. To je bogoslužje valjda bilo kao i ono u Gota, koji su to valjda imali kao istočnjaci Arija i Ulfile. Goti su dobili od Ulfile prijevod Biblije. Hrvati su je sebi preveli na svoj jezik. To je danas već dokazana stvar. Marko Japundžić je to lijepo dokazao i tako je riješeno za vazda pitanje glagoljice. Glagoljica postoji u Hrvata još prije Sv. Ćirila i Metoda."

"Hrvati su kao narod poslije dolaska na jug 625. god. zadržali svoj hrvatski jezik u bogoslužju kao što su ga imali prije dolaska u Velikoj Hrvatskoj. Oni su preveli Sv. Pismo na hrvatski još 450. g. i to su pridržali i poslije 630. g. u novoj Hrvatskoj."

"Ti preostali Arijevci među Hrvatima su praoci i početnici našeg bogomilstva."

Arijevtva je u Hrvatskoj nestalo s izumrcem zadnjeg bogumila. Nu, zadnji bogumili nisu bili oni koji su prihvatili islam. Njih je nestalo prije.

"Povijest kršćanstva među Hrvatima je duga: 1.300 godina od 641., kada su primili rimsko kršćanstvo; ili, bolje rečeno, već 630. g.; ili skoro petnaest stoljeća od 450. g., kada su Hrvati postali kršćani Arijevci."

HRVATSKA IZMEĐU SLOBODE I JUGOSLAVENSTVA (6)

Zbornik radova znanstvenog skupa, Naklada Trpimir i Zajednica udruga HVUDR-a GRADA ZAGREBA, Zagreb, 1009.

SIRENSKI ZOV BALKANA. NARODNO VIJEĆE SLOVENACA, HRVATA I SRBA U ZAGREBU (1918./1919.) (5)

Zlatko Matijević, Hrvatski institut za povijest, Zagreb

"No, već 3. studenoga, na vijest da su dva dana ranije njemačke čete napustile Beograd, u Zagrebu je sastavljeno posebno izaslanstvo (Laza Popović, Valerijan Pribičević i Dragutin pl. Perko) sa zadaćom uspostavljanja veza između NV SHS te srbijanske vlade i vojske 'negdje na balkanskom ratištu'."

"Izaslanstvo je uspješno, u razdoblju od 5. do 11. studenoga, obavilo svoju vojno-diplomatsku misiju u Srbiji. Dapače, Popović je čak i prekoračio ovlasti koje je imao glede pozivanja srbijanske vojske u dubinu teritorija Države SHS (Bačka, Banat, Baranja, Rijeka. Međimurje). ... Srbijanska je vojska granice Države SHS prešla 4. studenoga kod Višegrada, te je dva dana kasnije ušla i u Sarajevo."

"Dana 6. studenoga NV SHS je primilo neočekivani brzogjav podrške od francuskoga generala Franchet d'Espereya:

'Savezničke armeje na Istoku sa entuzijazmom pozdravljaju jugoslovensko narodno Vijeće u Zagrebu i u Ljubljani, kao i novu jugoslovensku armeju na kopnu i moru, koja stupa pod stijeg saveznika za pobjedu slobode i prava. Saveznici računaju, da će

jugoslovenske čete u Zagrebu i Ljubljani bezodvlačno stupiti u tijesnu vezu sa savezničkim zapovjedništvom u Beogradu. Ta će veza biti simbolom sjedinjenja u krvi protiv zajedničkoga neprijatelja svih Slovena oslobođenih ispod Habsburškoga jarma."

"Predsjedništvo NV SHS prvih se dana nakon Odluke Sabora o prekidanju svih državno-pravnih veza s Austrijom i Mađarskom našlo posve izolirano."

Mate Drinković (1868. – 1931.)

"Predsjedništvo NV SHS je održavalo i određene diplomatske veze s novonastalim državama na teritoriju bivše Monarhije. Tako je mađarsko vojno izaslanstvo, koje je predvodio Alladar pl. Balla, stiglo u Zagreb 10. studenoga. Iako su mađarski izaslanici primljeni svečano, kući su se vratili neobavljena posla, **jer njihovi domaćini s njima zapravo uopće nisu htjeli pregovarati.**

Predsjedništvo NV SHS nije se ograničilo samo na ugošćivanje stranih izaslanika u Zagrebu nego je, osim V. Pribičevića u Beogradu, imalo svojevrstne

'diplomatske' predstavnike ('konzularne agente') u Budimpešti (Marko Petrović), Beču (Petar Defranceschi) i Pragu (Roko Bradanović). Čehoslovačka je vlada zauzvrat imenovala novinara Engela (Emila) Šimeka za svoga opunomoćenoga predstavnika u Zagrebu."

"Drinkovića nisu mučili samo problemi s ratnom mornaricom, koja je svakim danom sve više izmicala iz ruku NV SHS, nego i nemogućnost organiziranja vojnih snaga na teritoriju Države SHS onako kako je to želio Zagreb. Naime, bosanska je vlada 's osobitom zahvalnošću i priznanjem' primila na znanje vijest da Drinković šalje u Sarajevo i Mostar podmaršala Teodora Bekića i general-majora Adama Durmana. No, to nije značilo da ih želi i primiti. Vlada NV za Bosnu i Hercegovinu smatrala je kako je za održavanje reda i mira najbolje ako srbijanska vojska uzme stvar u svoje ruke. Drinković i njegov vojni stožer bili su u Bosni i Hercegovini savršeno nepotrebni."

"Istoga dana, 13. studenoga, kada je u Beogradu potpisano primirje između Mađarske i savezničkih država, potpukovnik Dušan T. Simović je stigao u Zagreb kao izaslanik Vrhovne komande srbijanske vojske pri NV SHS."

"Predavši svoje punomoći, Simović je prenio prisutnima stajališta regenta i vojvode Mišića te ih izvijestio da je iz Rume, preko Zagreba, za Rijeku krenuo jedan bataljun 5. pješackog puka srbijanske vojske sa zadaćom da zaštiti Rijeku od talijanske okupacije."

ERNST FISCHER I FRANZ MAREK: ŠTO JE LENJIN STVARNO REKAO (6)

„Minerva“, Subotica-Beograd, 1970 – str. 187 Priredio: **dr. sc. Tomislav Dragun**, Zagreb

"Revolucija u Italiji će se odvijati drugačije nego što se odvijala u Rusiji".

Inače, Lenjin je sovjete smatrao organima ustanka i vlasti.

DRŽAVA I REVOLUCIJA

"Stvarno, Lenjinu je u ovom delu stalo pre svega da izopačavanju od strane rukovodstava socijaldemokratskih partija suprostavi 'pravo učenje Marksa o državi': bila je reč o marksističnoj tezi da je država organ klasne vladavine, organ jedne klase za ugnjetavanje druge klase; da oslobođenje ugnjetene klase nije moguće bez uništenja državnog aparata koji su stvorile vladajuće klase; da je stoga nasilna revolucija neizbežna i da je stoga zada-

tak revolucionarnog radničkog pokreta da vaspitava mase u saznanju nužnosti ove nasilne revolucije;

Da socijalistička revolucija, razbijanje buržoaskog državnog aparata, vodi ka političkoj vladavini proletarijata koju su Marks i Engels označili kao diktaturu proletarijata."

"Buržoaska država mora posle socijalističke revolucije da bude zamenjena telima za koje je uzor pružila Pariska komuna godine 1871: ne parlamentarna, već radna tela 'u kojima se sloboda mišljenja i raspravljanja izrođava u obmanu, jer parlamentarci moraju sami raditi, sami izvršavati svoje zakone, sami kontrolisati ono što ispada u životu, sami odgovarati neposredno svojim biračima'."

Država počinje odumirati, ali novostvorena socijalistička država ipak "donosi niz ograničenja slobode za ugnjetače, eksploatore".

"... Svi građani pretvaraju se ovde u službenike u najmu države, koju čine naoružani radnici. Svi građani postaju službenici svenarodnog, državnog 'kartela'."

"Kada većina naroda počne da vrši samostalno i svuda takvu evidenciju, takvu kontrolu nad kapitalistima (sada pretvorenim u službenike) i nad gospodom intelektualcima, koji su sačuvali kapitalističke navike, tada će ta kontrola postati doista univerzalna, opšta, svenarodna, tada joj se niko ne će moći ukloniti, 'neće se imati kuda denuti'."

Sve je predviđeno.

"Lenjin je razvio osnovnu ideju o narodnoj kontroli nad birokracijom i izvršnom vlašću i govorio o tome da će u budućem društvu siromašan i eksploatisani deo stanovništva predstavljati instituciju države, pri čemu će milicija oružanih masa preuzeti mesto izvršne vlasti."

"Što je punija demokratija, to je bliži trenutak kada će ona postati nepotrebna."

"Pariska komuna je pokazala čime treba da se počne da bi se zamenio stari buržoaski represivni državni aparat:

1) ne samo izbornost, nego i smenjivost u svako doba; 2) plata ne viša od plate radnika; 3) neodložan prelaz na to da svi vrše funkcije kontrole i nadzora, da svi neko vreme budu 'birokrati' i da stoga niko ne bi mogao postati 'birokrat'."

"'Država i revolucija' je najvećim delom koncentrat Marksovog učenja o državi, razume se sa usmerenim izborom koji prikazuje državu isključivo kao represivni državni aparat."

"Lenjin citira poznatu Engelsovu misao da opšte pravo glasa u današnjoj državi ne može više da bude ništa više od merila zrelosti radničke klase."

Međutim, smatra "da je demokratska republika specifična forma za diktaturu proletarijata".

"Ali za Lenjina je bio važan dokaz da je u ruskoj državi i u kapitalističkim državama, onakvima kakve su one bile 1917, godine, nužna nasilna revolucija."

Lenjin i Staljin 1922.

BAZALO (7)

dr. Mile Budak, hrvatski književnik, političar i državnik

Poslije neodređenog vremena osjetiti i razumje, da je vrijeme, da odlazi, pa se počne odmicati, ne okrećući se od lica Gospodinova. Nije mu bilo žao, što mora odlaziti, jer mu je bilo savršeno jasno, da to mora tako biti i jer je i dalje neprekidno razgovarao. Kako se je odmicao, tako je vidio, da lik Gospodinov neprestano raste i već pričinjao Ivanovim očima, kao golem, neobično velik križ. Što se je više odmicao, to je sve jasnije i jasnije opazao, da to jest i oblika križa, no da je uistini golem hram Božiji u obliku Krista s razširenim rukama.

Sveto Brdo je bilo okićeno tom velebnom građevinom kao svetačkom krunom.

Čim se je Ivan više odmicao, tim je slika bivala divnija: ljudsko tielo na uzgoru, veličanstveno, uzpravno, s razširenim rukama kao da blagoslivlje. Gledano iz daljine to je slika križa, no to je ovdje, na ovom svetom gorju veličanstven hram Božiji svih vjera, svih pobožnosti, svih zavjeta, svih čestitih sinova, koji se na sve strane oko Velebita spuстиše i ostadoše, da u znoju i krvi, u sreći i nesreći, u pobjedama i porazima, u slavama i tugama nose dušu i ponos, vjeru i snagu celog svog naroda.

To je zavjetni hram Vjera, Ponosa i Slobode, na vidiku Hrvatstvu sa sve četiri s trane svieta kao blagoslov i kopnu i moru narodu i svemu živomu na zemlji i pod zemljom i u zraku i u vodi ---

Ivan je osjećao, da više nije, koji je bio, a ni Sveto Brdo da više nije

ono jučerašnje: njegove su oči neprekidno vidjele onaj veličanstveni, čarobni sjaj, koji je ovijao kamenu glavu svete planine, a kroz taj sjaj je još veličanstvenije sjao tajanstveni Hram.

Ta mu je slika ostala pred očima celog života i kad je god bacio pogled na Sveto Brdo, vidio ju je savršeno živo, te mu je i sunce zapadalo ne iza starih obrisa svete planine nego baš iza te divne prikaze golemoga hrama.

Kako je natražke uzmicao, tako se je nenadano spustio na zemlju, zaklopio oči, jer su mu već bile preumorne od prevelikog svjetla, klonuo i sav se skupio u hrpicu biede i umora. Osjetio je, kako je malen, neznan, savršeno ništa pred veličanstvom Nedokučivog i Vječnog --

Kad se je prenuo, jedva je došao k sebi. Nije se mogao sabrati i srediti misli oko onog, što mu je bilo živo u duši i neizbrisivo za sva vremena. Pogled mu je bio neprekidno prikovan za vrhunac Svetog Brda, na kojem je trajno gledao Sveto Ukazanje ---

5.

Sunce je bilo već povisoko odskočilo, kad se je uzpravio i izvukao se iz jame, u koju se je bio svalio. U glavi je osjećao neobičnu vedrinu i mir, a u nutrinji neko ugodno strujanje, kakova još nikad nije osjećao. I u tielu je osjećao svježinu i odmornu snagu kao da je uopočivao na najudobnijem krevetu. Prekrstio se je i prikovao pogled na голу glavicu Svetog Brda. Samo ju je nazirao kroz čarobnu sliku, koju je prije gledao i koje se nikako nije mo-

gao riešiti.

Bez razmišljanja je pošao natraške, obzirući se samo, koliko je bilo najnužnije, da vidi, kojim se pravcem mora povlačiti. U očima je nosio neizbrisivu sliku velebnoga hrama i pogled nije odkidao od onog čarobnog svjetla. Posve je naravno, da mu nije palo na um pitanje, da li da ide napried, na Sveto Brdo, il natrag, kući. Tu više nije imao što ni tražiti ni očekivati. Kad je odmakao dobar komadić puta s Dušica, te zamakao tako, da načas nije mogao vidjeti vrhunca, okrene se i požuri korake, ali ne da što brže izmakne s tog začaranog mjesta, nego posve sviestno, da opet čim prije dođe na put, s kog će vidjeti vrhunac Svetog Brda.

Na taj je način uobće išao, kad ne bi imao slobodan pogled na Sveto Brdo, okrenuo bi se i stupao brzim, odmjerenim vojničkim korakom kao da se natječe s nekim, koji će prije stići na neko posve neodređeno mjesto. Čim bi opet mogao gledati Sveto Brdo, okrenuo bi se k njemu i odmicao natraške kao što čine djeca, kad se igraju. Nije ni pomišljao, da se ne vlada kao drugi ljudi il da je možda i smiešan, jer je u svojoj duši nosio posve drugi, posve nov život i nove poglede na sve što se oko njega događa i što postoji.

Kroz Trolokve je išao žurno kao da ga vjetar nosi. Znoj je s njega curio potocima, al nije osjećao prevelike vrućine, jer je skoro neprekidno stupao hladovinom stoljetnih bukava. Neprestano je bio u omaglici kao poslije teškog pijanstva. Sve mu je doživljeno jasno kao dan, njegova je duša bila sretna i mirna, njegova je ciela nutrinja pjevala i cvala neviđenim zadovolj-

stvom i blaženstvom, al je uprkos tome svemu osjećao oko sebe i u sebi neku maglicu, koje je ovijala i sve doživljeno i njega samoga. Ta je maglica slična prvim naletima sna, koji se spušta na umorna čovjeka kao lagana krila. Ugodno je, ne vrijeđa i ne boli, al je ipak nešto, što se spušta na čovjekovu dušu. Nije teret, nije teško, al je ipak nešto, što osjećaš ---

Kad je izišao na cestu, nije udario ravno dalje prema Dalmaciji, da udari nizbrdice poprečacem između lugarnice i pošte, nego okrene lievo niza cestu, samo da izbjegne opasnosti, da se s nikim ne sretne među kućama. Tome je svakako htio izbjeći, pa je išao mnogo dalje okolo cestom. On, doduše, nije ni slutio, koliko tim produžuje svoj put, jer nije nikad tud išao, al se nije bojao u ovom času ničesa toliko, koliko susreta s nepoželjnim ljudima. Nije znao, što bi mogao s njima razgovarati, a ne bi mogao izbjeći nit bi mogao šutjeti. Mislili bi, da je poludio jer ne bi mogli ni slutiti, što se je ovog jutra s njim dogodilo---

Poslije dosta dugog hoda dođe do prvog poprečaca, na kom bi već davno bio, da je htio s Alana udariti tim pravcem. Sad zakrene nalievo, kud je išao, kad se je jučer penjao na Velebit. Nogostup je bio posve neravan i opasan, jer je trebalo skakati s kamena na kamen, uklanjati se velikim ogradcima i svaki čas biti spreman, da se sklizne niz ugladčane ploče, koje su vjekovima izlizali lički opanci. Ivan je skakao i sklizao se okretno i spretno kao divokoza, jer nije ni jednog jedinog trena pomislio, da bi na tom kozjem putu bilo išta, što je nezgodno, neugodno ili i opasno. Njegovoj je duši bilo sve ravno, sve divno, sve

razpjevano. On je već donio sa sobom neobičnu dušu, koja je rođena, da bude drugačija od ostalih svojih suputnica na ovom svijetu i da bude savršeno sretna i u prilikama, koje bi svakog drugog posve unesrećile i učinile ga očajnikom. Takav je rođen, takav je priređen za zemaljski svoj put, no ovo, što doživi sad, učini iz njega još veće čudo. Tako je barem sada osjećao.

Već je sunce bilo veoma visoko i on prevalio dobar dio puta, kad se je sjetio, da bi mogao pojesti komadić kruha. Nije osjećao gladi, al se je ipak sjetio, da bi to morao učiniti, pa sjede u gustu hladovinu kraj puta, prekrsti se i uzme u ruku komadić kruha i komadić sira.

--- Bože moj, molim Ti se - ponavljao je preko zalogaja, niti ne osjećajući, da što ima u ustima. --- Bože moj, čuda ---

Toliko je bio zanešen i sav živio u doživljenom, da nije uobće ništa oko sebe osjećao, te se malko iznenadi, kad opazi malog zečića skoro na dohvat ruke. Zagledao se u njega kao u čudo, jer ga nije iznenadila sama pojava živog bića, budući da do tog časa nije bio sposoban, da bilo što opazi. Sav je živio samo svojim duhovnim životom i kretao se kao stroj.

- Odi zeko, odi k svom Ivanu - poče tepati, pružajući na dlanu komadić kruha. - Evo i tebi krušca ---

Zečić se je trgao i odskočio, kad je čuo ljudski glas, no onda se okrene i zagleda se u čovjeka kao da je lud, pa ne shvaća opasnosti, u kojoj se nalazi u ljudskoj blizini. Promatrao je Ivana kao da ga produčava.

- Tako, tako, maljo moj! - tepao

je Ivan. - Ti znaš, da ja tebi neću ništa --- Zeko moj malji ---

U Ivanovu glasu je moralo biti nešto, što je zeca zaludivalo i oduzimalo mu snagu, da misli običnom zečijom pameću, dok je sjeo posve mirno i udobno i počeo se prednjom šapicom čistiti po licu kao što redovno čiste mačke.

- Odi bliže, bluno, i ne boj se - govorio je i pružao sve više i više ruku prema njemu, a najzad je veoma laganim pokretom bacio komadić kruha prema zečiću. Odskočio je, al ne daleko i zatim se lagano udaljio i nestao u šikari. Ivan je gledao za njim i mrmljao: - Beno, kad ne znaš, kako j' dobar i sladak ovaj krušac ---

Prekrstio se, uprtio torbu i krenuo dalje nizbrdice. Išao je veoma žurno, no nesviestno, niti ne osjećajući niti ne pomišljajući, da mu se žuri. Išao je kao kamen, kad se otisne niz kosinu.

--- I tako --- Sve je živo, sve je Božije i u Njemu --- I tako --- I ovaj kamen i ovo drvo i ova trava ---

Govorio je poluglasno i polusviestno, ne shvaćajući domašaja svojih misli. Navirale su mu kao što voda navire iz zemlje i stvara izvor, a da pri tome nema nikakove ni krivnje ni zasluge zemlja, na kojoj izvor bukne. Sav je ključao i vario osjećajima i mislima, kojima nije znao ni izvora ni zamašaja ni domašaja. Samo je osjećao, da je neopisivo sretan i da nema ništa i nikog, koga ne bi volio i kome ne bi bio bratski dobar i odan. Sav se je raztapao od osjećaja blaženstva i dobrote, te nije pravo ni poimao, što to znači, a pogotovo nije mogao ni pomišljati i razmišljati, kud to vodi. Samo je tako osjećao i pustio se, da ga osjećaji

nose kao što velika rieka nosi splav, koji niti ne sluti, da će svršiti u nepreglednoj morskoj pučini, ako je nigdje ne ustavi, ljudska snaga il koja druga neprilika.

U Egeljac je stigao još prije podne i našao majku kraj ognjišta, kako sprema užinu.

- Esi li, rano moja! - dočeka ga ona veselo upitom, još prije nego je on dospio, da je pozdravi.

- Mir s tobom, majko! - odgovori joj on posve meko, toplo i srdačno.

- Bog s tobom bije! - reče ona, uzpravi se i začuđeno ga pogleda. Ukotvila je pogled na njegovu licu, koje joj se učinilo posve preobraženo, neobično i skoro nepoznato.

- A što ti je, rano moja?!

- Da znaš, majko! - odgovori Ivan sav zanešen i sjede kraj vatre, skidajući torbu s pleći i polažući je kraj sebe.

- A što to, janje moje?! Kakav si mi, rano moja grdna?! Što ti je bilo, janješce majkino?! - govorila je Matija užurbano, sva izvan sebe od iznenađenja i brige.

- Da znaš, koga sam vidi je i s kim sam divanije! - reče Ivan kao molitvu il kao pjesmu, koju nije ni govorio ni pjevao nego izvađao u nekom posebnom obliku, posebnim načinom, kojim se ni ne pjeva ni ne govori. - Da znaš, majko, što ja znadem - - -

- Nude, nude, milinje! Recide mi, što znaš?! - govorila je žena dosta neodlučno i sve u dvoumici, da li joj je sin pri sebi, il je šenuo umom. Nije nikako mogla razumijeti i ocieniti njegova držanja, iako nije što je kao na dlanu vidjela i što nikako nije mogla razumjeti, a najmanje je mogla to nešto smatrati redovnom pojavom kod

bilo kog seoskog momka, a pogotovo njezina, povučenog, mučaljivog Ivana. - Recide svojoj majki, što to ---

- Ništa, ništa! - odgovori Ivan. I nije vaik pametno, što mi pane na um, al tako --- Ne ću ići gledati janje na ražnju --- Idem leći.

- Kad dođu gosti, probudit ću te.

- Nemoj me, majko, buditi, dok se sam ne probudim. Dugo ću spavati. Samo me pušti, ako se ni ne probudim do sutra.

- A nu! - odgovori mati njemu.

- E, e, majko - potvrdi Ivan svoju želju.

- A nu! - opet će Matija, a i Ivan joj odgovori posve zadovoljno i skoro već iz polusna:

- A nu!

Jocan, Ivanov otčuh, je također Vrkljan, al od druge loze neg ovi oko Obsenice. Njegovi su iz Ričica, tamo iz blizine Rubčića, pa s tog dolaze na Rokovo k njemu u goste. Osim njih je bilo nekih rođaka i iz lovinačke plovanije, pa ih se skupila puna kuća. Kad su bili već svi kod stola, Matija je nenapadno skoknula na sjenik, da vidi, spava li Ivan, a da prije toga nije nikom spomenula, da je došao. Našla ga je u dubokom snu. Tiho se je spustila kraj njega na slamu i nekoliko se puta nakašljala osrednjom snagom glasa, da se tako uvjeri, da li tvrdo spava. Nije se ni ganuo. Polako je ustala i još se nekoliko puta nakašljala, al on nije ničim pokazao, da čuje. Lagano se je udaljila, a njega pustila, da upočiva.

Gosti su se razilazili još za visoka sunca, jer je svima bilo do kuće po nekoliko sata hoda, pa je trebalo poraniti. Kad su se svi razišli, Matija je rekla Jocanu i Martinu, da

je Ivan došao. Jocan je bio malko u vinskoj omaglici, pa se nije mnogo zanimao za pastorka, a Martin nije ni razmišljao mnogo o njegovim skokovima i putovanjima, jer mu uobće nije mogao pravo ući u trag i razumjeti njegove postupke i držanje. S tog nije ni izpitivao majku, gdje mu je brat bio.

Ona je opet otišla na sjenik, da vidi, da li se je probudio, a kad ga je našla u prijašnjem položaju i posve nepomična kao da je mrtav, polagano se je i tiho udaljila, prisluškujući njegovom pravilnom disanju. Prije neg je zaspala, dugo se je molila Bogu za njegovo zdravlje i sreću, uzdišući iz sve duše, da joj ga Svemogućí okrene na pravi kršćanski put. To je bila redovna i stalna molitva za njega, jer je vjerovala, da je dospio na stramputicu. Je li taj njegov put veoma loš ili samo nije najbolji prema majčinim željama i shvaćanjima, Matija ne bi bila znala raztumačiti, no za njezine je osjećaje i shvaćanja bilo dosta, što je on posve drugačiji od svih ostalih vršnjaka i u rodu i u puku i u regimenti, a sigurno i u generalatu. To je bilo dosta, da uzbuni majčino srce i da ga stalno drži u strepnji i prigušenoj tuzi. Eto, i taj njegov sadašnji put na Sveto Brdo, i to je mimo ostalog svieta. Kao da je munjen. Bog bio s njim ---

Jocan je u cik zore ustao, uzeo lopatu i trnokop, metnuo ih u tačke i odvezao cestom prema Velebitu. Radio je na prvom zavoju, kako se cesta hvata strane i počinje uzpon. Nije se Ivana ni sjetio, pa nije ni za njega ni pitao, a ni Matija mu ga nije spomenula, jer nije na to mislila. Kad je izagnala blago iz staje i spremala ih za odgon na pašu, pope se na sjenik, da pogleda svoje prvorodenče. Vje-

rovala je, da je budan, pa je čvrsto stupala na prečke klimavih ljestava, koje su cvilile i škripale, kao da su u posljednjim trzajima života.

- Esi li me, rano, приметnije?! - šanula je ona još s vrata, naglašavajući rieč "primetnije", jer je već spavao preko osamnaest sati. Kad se on nije oglasio, zastala je, suspregla dah i stala prisluškovati. Čula je pravilno i krepko disanje mladih pluća kao kovačkih mjehova. Odmah se je veoma oprezno i pažljivo povukla natrag i lagano prenosala noge s prečke na prečku kao da stupa između jaja, pa se boji, da će koje razbiti. Kad je došla u kuću, našla je Martina već obučena i u kuhinji.

- Bog s tobom, janje moje! - usklikne majka, kad ga je opazila. Kud 'š ti ranije?! Ne vele ti, vala Bogu, na njivu. Ti si svoje i uzora i uzkoppa, pa, Svemogući mi te blagoslovi je i uzdrža, rano moja!

Martin je visok, prekrasan plavokos mladić, s malom naušnicom, a u slikovitoj častničkoj odori kao slika. Majka ga se nije nikad mogla nagledati, a u puku se nedjeljom i blagdanima nije mogao obraniti od ženskih zagrljaja i cjelova, jer je svaka tvrdila, da mu je

rod i dokazivala do u deseto koljeno il srodstvo il kumstvo il pravu krvnu vezu, koja ju je ne samo ovlašćivala, nego koja joj je i nalaerala dužnost, da ga zagrlji i izljubi. On se je na to već naučio, pa ga ni ne smeta, držeći, da je svakako bolje i ugodnije, da ga cjelivaju i vole, nego da ga mrze i psuju.

- Jer si se već diga?!

- Tako, majko. Ne da mi se linčariti u odru - odgovori on, smiešeći se. - A i naučen sam ja rano ustajati.

- A Ivan, eno, spava, juče od podne.

- Ivan?! - iznenadi se Martin. - Di je Ivan?!

- Eno ga u štali spava. Vratije se j' juče prid podne i mam lega. Ja sam mislila, da će samo zakljajati, da ga umor mine, il malko приметniti, dok dođu misari i dok užna bude gotova, al un odtočije i ne zna se više probuditi.

- Esi li ga zvala?

- Nisam, jer me j' molije, da ga puštım, dok god se sam ne probudim, pa vidiš, kud je udarije!

- Susta j', bazajući po Velebitu.

- E, e. Susta j' i sad se ne more naspavati, a ni sama ne znam -

reče Matija i prekide se u rieči, jer se je lecnula pred pomisli, da bi rekla Martinu svoje bojazni.

- Što to, majko, tide reći? - upita je on, opazivši, da je prekinula misao.

- A nu!

- Nude.

- Uprav ništa. Tako --- Vratije se j' ka nikako --- Ja ti uprav ni sama ne bi znala reći. Tako: sav je bije ka izvan sebe.

- Est un na svoje brdo tkan.

- Est to, est, al i još nikako --- Uprav je doša ozga ka da mu se ništa prikazalo, Bog bije š njim i Majka Božija. Tako j' ništa divanije kun da je sanja na javi. Al bije j' veseje i zadovoljan.

Martin se je uredio, spremio i otišao u Lovinac kumpaniji, a Matija je obavljala svoje domaće poslove i neprekidno se nosila mislima o Ivanu i njegovu izletu. Nije nikako mogla dočekati, da se probudi i ustane, pa da čuje potanko sve, što je čuo i vidio i s kim je on to razgovarao.

PRIPOMENE UZ PRAVOPIS I UZ IZBOR MISLI IZ BUDAKOVOG „BAZALA“ (6)

mr. sc. Dragan Hazler, Basel, Švicarska

...Ivan je međutim odmicao prema Gospiću, ne obazirući se nit ne bacajući pogleda oko sebe. Prikovao ga je za cestu i nosio se mislima o Nikoli i tim njegovim neprijateljima, s kojima se sad razstao. Nije mogao razumijeti, zbog česa su ga toliko zamrzili, da ga bezobzirno žele uništiti, iako im nije upravo ništa skrivio. Iznositi nečije pogreške i tražiti, da se one ne ponavljaju na štetu nedužnog i poštenog

naroda, ne znači - nekog vrijeđati. A Nikola nije - koliko je znao Ivan - radio ništa više ni išta gore od tog. Osim toga, što je Nikola govorio javno, šaptali su svi ostali il u četiri oka il svojim ženama pod noćnim pokrivačem, pa - tko je onda pošteniji?! Razumije se samo sobom: kukavice i podlaci mogu sve oprostiti osim otvorene muževnosti, pa tako sad mora platiti najpošteniji. Naravno, pošteno misle i oni, koji šapuću ženama, al ne nose nikakvih posljedica za to svoje poštenje, jer je ono pred licem Sveznajućeg

jednako svakoj i najpodlijoj izdaji svog uvjerenja i obraza. Inače se to nazivlje - pametnim držanjem, jer samo budala udara otvoreno proti - pusto-pašnim, obiestnim, a možda i pobješ-njelim od preuzetnosti. Tako se to shvaća u običnom životu. Ivan je drugačije gledao na sva ta i pitanja i njihova rješenja. Nije se slagao ni s Nikolinin načinom ni s onim iz toplih ležaja, jer je posve bio prožet naukom ljubavi i praštanja, pa - tko te udari po jednom obrazu, podmetni mu i drugi ---

SVOJIM ŽIVOTOM I VJEROM U ISUSA KRISTA I KAMEROM SVJEDOČIM ŽIVOT ČOVJEKA

Zvonko B. Ranogajec, kršćanski TV producent,
2537 Eastwood Avenue, Evanston, Illinois 60201
SAD, e-mail: ZRanogajec@sbcglobal.net

ISTINA I LAŽ (1)

*razumijevana i gledana iz nebiblijske (ljudske)
i biblijske (Božje) perspektive*

Sve ima svoje doba, i svaki posao pod nebom svoje vrijeme, kaže nam Božja riječ, Biblija. Ovo je doba i vrijeme da pišem o istini i laži iz nebiblijske i biblijske perspektive razumijevanja i gledanja, bez obzira vjerovali mi ili ne u Boga, našeg Spasitelja, Sina Božjeg, Gospodina Isusu Krista.

"Tvoje me ruke stvoriše i oblikovaše; prosvijetli me da naučim zapovijedi tvoje. Štovatelji tvoji videć me vesele se, jer se u tvoju riječ pouzdah. Znam, o Jahve, da su ti sudovi pravedni i da si me s pravom ponizio. Tvoja ljubav nek mi bude tješiteljicom po obećanju koje si dao sluzi svom. Nek dođe na me milosrđe tvoje da poživim, jer Zakon tvoj moja je naslada. Nek se smetu oholi, jer me tlače nizašto, a ja ću o naredbama tvojim razmišljati. Nek mi se priklone štovatelji tvoji i koji znaju tvoje zapovijedi. Nek mi srce savršeno bude u tvojim pravilima, da ne budem postidjen."

(Jod-Psalmi 73-80)

Istina o Božjoj riječi, Bibliji

Božja riječ, Biblija iznosi Božju objavu čovječanstvu o njegovu postanku, smislu i budućnosti. No, osim iznošenja vječnih istina o Bogu, čovjeku i njegovu odnosu, Božja riječ, Biblija upućuje o ponašanju prema Bogu i blišnjima, te nudi suvremene mudrosti neprolazne vrijednosti. Bog je na dobrobit čovjeka i njegove zajednice uspostavio kodeks moralnosti koji se iznosi u biblijskim tekstovima.

Potpuna istina i laž otkriva se u Božjoj riječi, Bibliji tek vjerom u našeg Spasitelja, Sina Božjeg, Gospodina Isusa Krista, kada onaj isti Duh koji je nadahnjivao pisce Božje riječi, Biblije pomaže u razumijevanju i spoznaji. Božja riječ, Biblija nam nedvosmisleno iskazuje činjenicu grešnosti svakog čovjeka nesposobnosti samospasenja, čime je sav ljudski rod jednako ovisan o Božjoj milosti za spa-

senje. A Bog zbog svoje ljubavi prema čovječanstvu želi da se svi spase i dođu do spoznaje istine, pa je žrtvovao svojeg jedinog Sina da umre zastupničkom smrću da ne pogine niti jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni. Tu radosnu vijest Bog ne nameće, nego pruža čovjeku slobodnu volju da odluči hoće li primiti Božji milosni dar te uzvjerovati i spasiti se. Dva su osnovna djela Božje riječi, Biblije -Stari i Novi zavjet.

Je li Božja riječ, Biblija ljudska knjiga ili je Božja sveta knjiga?

Ljudski gledano Božja riječ, Biblija je obična ljudska knjiga pisana ljudskom rukom. Svaka stranica i stil pisanja djeluje ljudski, ali u Božjoj riječi, Bibliji nalazimo više od 1.500 puta gdje piše jasno i glasno da je to Božja riječ! Odgovor na pitanje je li Božja riječ, Biblija ljudska knjiga ili Božja sveta knjiga glasi: Božja riječ, Biblija je ljudska i Božja knjiga! Božju riječ, Bibliju pisali su ljudi nadahnuti božanskom mudrošću i posebnom objavom, stoga Bog nam govori izravno kroz Božju riječ, Bibliju. Božja riječ, Biblija jedina pruža potpunu istinu o Isusu Kristu, spasenju i vječnom životu. Božja riječ, Biblija je pouzdana, a slijedeći zapise Božje riječi, Biblije doista susrećemo Boga spoznajući da Božja riječ, Biblija objavljuje istinu o Bogu i to autoritetom koja ne posjeduje niti jedna druga knjiga na svijetu. A taj je autoritet nesumnjivo ishod Božje moći. Božja riječ, Biblija je kristocentrična: sve što je Bog namislio prije postanka svijeta ispunjava se u Isusu Kristu, koji je vrhunac svega, jer po njemu je sve stvoreno i podloženo njegovim nogama!

Temelj kršćanske vjere i djelovanja jest Božja riječ, Biblija, a u njoj naime izravno doznajemo da:

"Svako je pismo od Boga nadahnuto i korisno za pouku, za karanje, za popravljavanje i odgajanje pravednosti, da čovjek Božji bude savršeno opremljen za svako djelo ljubavi!"

(2 Timoteju 3: 16,17)

Nanovo rođenje, čudo koje mi Hrvati trebamo!

Mi, Hrvati, domovinski i iseljeni nepobitno trebamo najveće Božje čudo, nanovo rođenje! Ovdje je nebiblijsko objašnjenje "nanovog rođenja" na jedno-

stavan i razumljiv način. Kao što je električnoj svjetiljki kratki spoj jedan od razloga da se ugasi, ljudski je grijeh razlog da se kontakt s Bogom prekine. Popravkom kratkog spoja svjetiljka nanovo svijetli, tako i "nanovim rođenjem" čovjek pojedinac uspostavlja nanovo kontakt s Bogom! Evo što Božja riječ, Biblija piše o tome. Bog je upozorio Adama i Evu:

"Ali sa stabla spoznaje dobra i zla, da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti!"

(Postanak 2:17).

I umrijeti su. Stideći i kajući se što su učinili pokušali su pobjeći od Boga, koji ih je istjerao iz vrta. Njihov intelekt je potamnio, a komuniciranje između njih i Boga bilo je prekinuto.

Mi smo (čovječanstvo) naslijedili njihov grijeh. Doduše, nismo izgubili sposobnost razumijevanja, ali smo izgubili sposobnost razumijevanja kako se vratiti Božjem putu. Što je još lošije, ostali smo bez načina kako popraviti učinjenu štetu.

Adam i Eva počeli su fizički umirati onoga dana kada su zgriješili. Čovječanstvo (to smo mi, vi i ja!) duhovno i moralno zaronilo je u mrak. Umrli bi zauvijek i rastavljeni od Boga da se Bog nije umiješao. Bog obnovi naš duh, oprašta nam prošlost i daje nam nove osobine, nanovo smo rođeni!

Ovdje se govori o ozbiljnoj promjeni. Drugim riječima, kao što fizičko rođenje čini nas članovima naše zemaljske obitelji, tako je i duhovno rođenje potrebno kako bi bili članovi nebeske obitelji. U uskrsnuću dobit ćemo novo tijelo.

Nije čudno kad Krist kaže Nikodemu (farizeju, članu židovskog velikog vijeća):

"Zaista, zaista kažem ti, tko se odozgo ne rodi, taj ne može vidjeti kraljevstva Božjega!"

(Evangelje po Ivanu 3:3)

Nikodem nije to razumio i upita Krista:

"Kako se može čovjek, kad je već star, roditi? Zar može po drugi put ući u utrobu majke i roditi se?"

Odgovori mu Isus:

"Zaista, zaista, kažem ti, tko se ne rodi od vode i Duha Svetoga, taj ne može ući u kraljevstvo nebesko. Što je rođeno od tijela, tijelo je; što je rođeno od Duha, duh je. Ne čudi se što ti rekoh: treba da se odozgo rodite. Vjetar puše gdje god hoće. Čuješ mu šum, ali ne znaš ni odakle dolazi ni kamo ide. Tako je sa svakim koji je rođen od Duha."

"Kako to može biti?", upita ga Nikodem. Isus mu odgovori:

"Ti si istaknut učitelj u Izraelu, i to ne razumiješ! Zaista, zaista, kažem ti: govorimo ono što znamo, svjedočimo ono što smo vidjeli, a ipak ne primete našeg svjedočanstva. Ako mi ne vjerujete kad vam rekoh zemaljske stvari, kako ćete mi vjerovati ako vam budem govorio nebeske?"

(Evangelje po Ivanu 3: 3-12)

Nanovo rođenje je Božje djelo bez ljudske pomoći. Novo rođenje se događa u nama. Dobijemo duhovni život i spojeni smo s Bogom! Nismo perfektni u našem svakodnevnom životu, ali Bog nas je učinio različitim! Nanovo rođenje čovjeka, kao što smo naučili, nije nešto što mi činimo, već što Bog čini u nama. Dobijemo novu narav i u isto vrijeme Duh Sveti zauzme svoje mjesto stanovanja u nama!

Poslušajmo riječi apostola Pavla:

"Sam Duh svjedoči zajedno s našim duhom da smo djeca Božja. Ako smo djeca, onda smo i baštinici: baštinici Božji, a subaštinici Kristovi-ako zbilja (kao što jest) trpimo s njim, da s njim budemo i proslavljeni!"

(Poslanica Rimljanima 8:16,17)

Duh Sveti u nama daje nam svjedočenje da smo zaista djeca Božja! To je spoznaja, unutarne uvjerenje da smo se napokon pomirili s Bogom. Počinjemo misliti o sebi drugačije, jer smo pod novom upravom. Bog radi direktno u srcima onih koji su Njegovi. On to ne radi putem ljudske milosti, već u kombinaciji s vjerom koja je usađena u srcu. Biblijski nanovo rođeni vjernik slobodan je čovjek u dubini svoje duše. Nitko nije toliko slobodan u dubini svoje duše kao biblijski nanovo rođen vjernik. Crkva ne posjeduje snagu uključenja ili isključenja čovjeka od Božje milosti!

UZAŠAŠĆE - SPASOVO GODINA B

Marko 16, 15-20

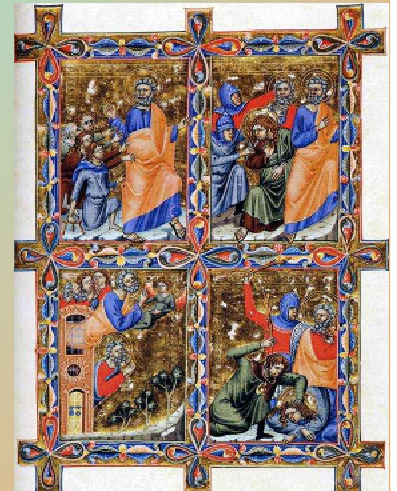
U ono vrijeme: Isus se ukaza jedanaestorici i reče im: »Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju.

Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasi će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se.

A ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju: u ime će moje izganjati zlođuhe,

novim će jezicima zboriti, zmije uzimati; i popiju li što smrtonosno, ne, neće im nauditi;

na nemoćnike će ruke polagati, i bit će im dobro.«

I Gospodin Isus, pošto im to reče, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu.

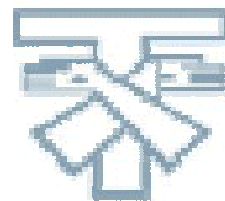

Oni pak odoše i propovijedahu posvuda,

**a Gospodin
suradivaše i
utvrđivaše
riječ
popratnim
znakovima.**

Prezentaciju je izradio
**FRANJEVAČKI
SAMOSTAN i Župni ured
sv. Nikole Tavelića
Ivekovićeve 8 51000
RIJEKA
Tel. 051/ 641-449**

Fax: 051/ 648-697
E-mail adresa: frs-sv.nikola@ri.htnet.hr

RIJEČ ZA SVAKI TJEDAN (30)

Mieczysław Malinski

TKO MENE LJUBI

Ljubav. Ista riječ, svi je jednako izgovaraju, a svaki drugačije shvaća i živi. Već prema tome, jesmo li taj svakom dani Božji dar razvili ili smanjili.

Tvoja se ljubav mjeri veličinom tvoje sućuti za ljude koji su oko tebe, za društvo u kojem živiš. Nosiš li masku debeločoka? Ili si – zabrinut jedino za svoj mir – zatomio u sebi svaku čovječnost, postao neosjetljiv za duboke osjećaje i hladno manipuliraš ljudima?

Zar riječ "ljubav" za te ne znači ništa?

6. vazmena nedjelja A,
Iv 14, 15-21

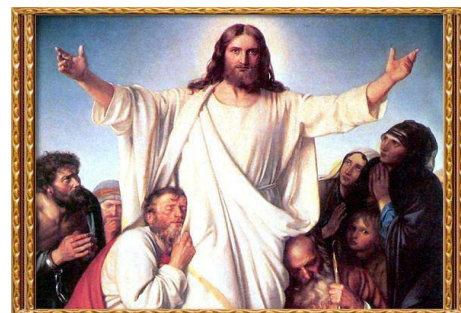
OSTANITE U MOJOJ LJUBAVI

Imati srca za čovjeka. Osjetiti što mu godi, kako doživljava svijet, gdje se ne nalazi, što ne razumije, u čemu se vara, s čim ne može izići na kraj, kad više nema izgleda, gdje više nema izlaza.

Imati srca za čovjeka. Ali ne, da ga poniziš, da ga zarobiš, da ga iskoristiš za svoje ciljeve, već da mu pomogneš: ostvariti njegove mogućnosti, njegove neiskorištene sposobnosti, da mu otkriješ područja na kojima se dosad nije okušao, da mu pokažeš put nade. Da ga naučiš srdačnosti, vdrini, odvažnosti, da mu otkriješ, kako će biti otvoreniji, smireniji, orniji.

No, kako imati srca za čovjeka, kad je on tako varljiv, prevrtljiv, nepouzdan? Kako se spasiti od razočaranja poslije bezbroj neuspjelih pokušaja? Kako se sačuvati od zaraze grubosti, surovosti i cinizma? Kako se ne zatvoriti u krug vlastitih užitaka, poslova i interesa?

6. vazmena nedjelja B,
Iv 15, 9-17

KAD BISTE ME LJUBILI

Život nam je takav da smo prinuđeni orati, sijati, žeti i skupljati u hambare. To je naša ljudska stvarnost; prisiljeni smo neprestano raditi bolje, više, modernije, racionalnije.

Da nas ta svakodnevna radna jednoličnost ne samelje i da se jednostavno ne pretvorimo u beznačajni vijak golemog proizvodnog stroja, moramo u svoj toj zaposlenosti i vrevi imati pred očima da služimo bližnjima. To služenje nam je tim teže, što je bližnji za koga radimo anonimniji, a njegove nevolje, potrebe i brige ne vidimo svojim očima, njegove molbe, pritužbe i jadicovke ne čujemo svojim ušima, njegove muke i trpnje ne doživljavamo vlastitim srcem.

6. vazmena nedjelja C,
Iv 14, 23-29

STJEPAN MESIĆ MOŽE SE UČLANITI U "ČETNIČKU TRUBU"

Gen Kameni, Zagreb

A: Spremni.

B: Spremni!

Stjepan Mesić: Kako ste ljudi?

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

B: Otkud Vas trojica zajedno?

Stjepan Mesić: Provjera nekih odredbi o članstvu.

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

B: Nešto ozbiljno?

A: Milorad Pupovac se javio Milki. Kreće s "Malim Oplencem" u Srbu. To otvara razne mogućnosti.

B: Sjednite ljudi. Hoćete li nešto popiti?

Stjepan Mesić: Sve što kuća nudi. I daje.

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

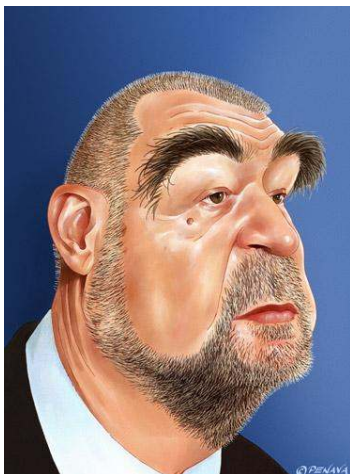
B: Dakle u pitanju je "Mali Oplencem" u Srbu. Znam za to. Tko je zapravo investitor?

Stjepan Mesić: Zna se.

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

B: Svejedno. Ne razumijem do kraja. Istina, Nova Ustaška Stranka nazočna je u čitavom svijetu. Svugdje se nalazi neki od naših 3 milijuna članova. Dakako i u Srbu. Nu, kakve to sveze ima s Tobom?

Stjepan Mesić: Budo je već kupio zemljište za mauzolej u Srbu. Vuče ga nešto zemljica. U zadnje vrijeme, iako je kao mladić. Milka kaže, Stipe kad Budo tako misli, onda ...

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

B: Budite otvoreni!

Stjepan Mesić: Milorad Pupovac bi u Srbu mogao osnovati i "Četničku tubu", a što je nužno, jer netko mora svirati na proslavi otkrivanja spomenika posvećenog Danu ustanka naroda i narodnosti SR Hrvatske, a onda se postavlja pitanje ...

naroda i narodnosti SR Hrvatske, a onda se postavlja pitanje ...

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

Stjepan Mesić: Stani malo Budo. Sačekaj dok završim misaoo, pa onda iznesi svoje mišljenje.

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

B: Pretpostavljam da bi ti Stipe htio napustiti Novu Ustašku Stranku, kako bi se mogao priključiti ustanku, pardon "Četničkoj trubi".

Stjepan Mesić: Ramo, Ramo, brate moj ...

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

B: Ibro donesi nam Pravila. Ni sam ne znam što tamo o tome piše. Dosad nitko nije izišao iz Nove Ustaške Stranke.

Stjepan Mesić: Ne bih ni ja, ali ističe mi predsjednički mandat. Kako opet na vlast? Demokratski. Odakle početi, nego li iz Srba? Ta-

mo se je oduvijek kovala hrvatska država, branila hrvatska državnost. Srb – ZAVNOH – Simo Dubajić.

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

Ibrahim: Najprije zahtjev za istupom. Nakon šest mjeseci – ispisnica. Povrat zaduženih pomagala: uokvirena Poglavnikova slika, CD s Thompsonovim pjesmama, note za pjesmu "Evo zore, evo dana", Korienski pravopis i "lijepo njegovana bradica".

Stjepan Mesić: Odgovara. Taman. Kad napustim Pantovčak. "Pravu bradu" mi je već poslao Veljko Džakula.

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

B: Žao mi je Stipe što nas napuštaš.

Stjepan Mesić: Ništa ne brini Antica, ja sam uvijek naš. Samo je pitanje s koje strane.

Budimir Budo Lončar: Zanima nas, što Vi o tome mislite?

A: Sve je sređeno. Sada mogu mirno otići. Ne zamjerite.

B: Ništa, ništa! Pozdravite urednika. Neka navрати. Na čaj. Romanij-ski, od čubre.

A: Hoću. Spremni.

B: Spremni!

MIRINI VINKOVAČKI KOLAČI

Pripremila:
Marija Dragun rođ. Takšić

ADELA ŠNITE

Sastojine za biskvite:

10 jaja, 36 dag šećera, sok od jednog limuna, 22 dag brašna, 1 prašak za pecivo i 2 rebra ribane čokolade za kuhanje.

Sastojine za nadjev:

10 dag maslaca, ili margarina, 12 dag šećera u prahu, 15 dag mljevenih oraha, 1 dl mlijeka i 2 jaja.

Sastojine za glazuru:

10 dag čokolade, 3 žlice šećera, 3 žlice vode i 7 dag margarina.

Snimio: Matej Kristan Mirković

Izrada:

Izrada biskvita: Treba napraviti dva biskvita.

PRVI BISKVIT: Istući čvrsti snijeg od 5 bjelanjaka. Mikserom izraditi 5 žumanjaka, 20 dag šećera i sok od jednog limuna. U tu smjesu umiješati 12 dag brašna i pola praška za pecivo. Na kraju dodati čvrsti snijeg od bjelanjaka. Tepsiju pomastiti, staviti foliju ili masni papir, pomastiti i pobrašniti. Smjesu istresti u tepsiju i peći 20 minuta na 200°C.

DRUGI BISKVIT: Istući čvrsti snijeg od 5 bjelanjaka. Posebno izmiješati 5 žumanjaka sa 16 dag šećera i 2 rebra ribane čokolade. Umiješati 10 dag brašna i pola praška za pecivo. Na kraju dodati čvrsti snijeg od bjelanjaka.

Izvaditi pečeni prvi biskvit iz tepsije. Tepsiju pobrašniti, te u nju istresti smjesu drugog bis-

kvita i peći 20 minuta na 200°C.

Kad je pečeno, ostaviti da se biskvit ohladi u tepsiji. Na ohlađeni drugi biskvit staviti nadjev, a na nadjev staviti prvi biskvit. Odozgor preliterati glazuru od čokolade.

Izrada nadjeva: Pofuriti s 1 dl vrelog mlijeka 15 dag mljevenih oraha. Izmiješati 10 dag maslaca s 12 dag šećera u prahu i 2 cijela jaja. Kad se orasi ohlade sjediniti obje smjese. Izmiješati sve zajedno i filovati kolač.

Izrada glazure: Na laganoj vatri uhati 3 žlice vode, 3 žlice šećera i 10 dag čokolade, dok se čokolada otopi. Kad se počne zgušnjavati dodati 7 dag margarina, te dalje kuhati dok ne dobijete jednoličnu masu. Preliti vruće preko kolača.

Dobar tek!

DA GOSPODINE MESIĆU ...

Poštovani g. Dragun!

Evo željela bih Vam iznijeti svoje dojmove sa skupa nas Hrvata koji živimo svuda po svijetu, svojom voljom, ali još više stjecajem životnih okolnosti. Upoznala sam jednu gospodu Nedu i nadam se da će Vam se uskoro i sama javiti. Čitajući naše dnevne novine (BEZ OBZIRA NA IZDAVAČA), a još više komentare čitatelja ispod objavljenoga teksta, čovjek ne zna bili plakao ili bi se smijao kada ne bi bilo tragično. Nevjerojatno je koliko su SVE hrvatske novine u službi vladajuće klike. Dobiva se dojam kao da su to dva (a očito i jesu) svijeta udaljena razdaljinom svjetlosnih godina. Ispada da jedni imaju neku svoju Hrvatsku, a mi koji smo spremni boriti se za istinu i vjekovnu težnju Hrvata za slobodom --- neku tamo njima neprijateljsku, nepoznatu Hrvatsku. Mi ili oni. Očito je da oni ne zaslužuju uopće HRVATSKU, jer izgleda kao da su pali s MARSA. Kada bi ih barem mogli tamo poslati, ali na našu žalost ne možemo. Često si razmišljam kada bi bilo moguće našu HRVATSKU lijepo sa škarama izrezati i prenijeti u neko mirno okruženje, gdje bi bila onakva kakvu je želimo svi mi koji je volimo. Kako bi bilo lijepo da nam se s grbače skinu svi ti vampiri, krvopije, koji nam ne daju izgraditi -- SLOBODNU DEMOKRATSKU MODERNU HRVATSKU. Često se pitam: "kakvo je to prokletstvo u čovjeku", kakvi su to zločinački nagoni da je nekome u interesu -- porobiti, pa i ubiti čovjeka, čak i pobiti cijeli narod radi neke svoje bolesne ideje i za TUDE (tragično ali istinito) ciljeve. Razmišljam o ovome skupu u Münchenu. S koliko poruge i omalovažavanja se piše o ovom prosvjedu, kao da su tamo digli glas neki ESKIMI, a ne

POVRIJEĐENI HRVATI, zbog nepravde i laži koje se planski i proračunano neprekidno bacaju u lice Hrvatima i Hrvatskoj i to upravo od čovjeka koji bi po svojoj funkciji morao stajati na njenom braniku, pa čak i onda ako bi počinili neke pogreške. Užasno i tragično, koja nas je sudbina zadesila nakon onog jezivog pokolja srbočetničkih hordi uz svesrdnu pomoć - Titove zvijezde petokrake -- Često razmišljam o ulozi Mesića. Kako je on zločinački proigrao svoju priliku, koju su mu dali Hrvati. Kako je taj čovjek užasno unesrećio jedan izmučeni ratom razoreni i izmasakrirani narod. Hoće li on i može li on uopće, i njemu slični, mirno spavati. ŠTO JE TO U ČOVJEKU? KOJA JE TO BOLESNA IDEOLOGIJA I KOJI SU TO CILJEVI? Je li moguće da im je svima važnije podanički ispunjavati ciljeve masona i globalista glede uništenja malih naroda, pa i po cijenu pokolja istih od one vizije slobode za svakog pojedinca i svake nacije. Ako bi mi netko rekao da fantaziram, te da je Mesić samo protiv nekih tamo USTAŠA, koje vidi samo on, ONDA JA OVDJE JAVNO PITAM: AKO JE TO TAKO - ZAŠTO NIJE UPRAVO ON TAJ KOJI JE BIO POSLJEDNJI PREDSJEDNIK PREDSJEDNIŠTVA, A SAMIM TIME I IZNAD JNA, ZAUSTAVIO ONE KOLJAČKE ČETNIČKE HORDE POTPOMOGNUTE UPRAVO S TOM JNA KOJU JE ON BIO DUŽAN DRŽATI POD NADZOROM.

Zna se odgovor -- i treba ga javno što češće i glasnije izgovarati: G. Mesiću Vi ste strani plaćenik, Vi ste dobili zadatak da raskomadate Jugoslaviju, jer strancima nije takva odgovarala. Da g. Mesiću, vi ste vršili političku trgovinu s CARLOM DEL PONTE. Da g. Mesiću, vi ste s njom u dogovoru prljavo krivotvorili dokumente protiv Hrvata i Hrvatske i u dogovoru s gđom Del Ponte oslobodili ste

svake odgovornosti JNA i svjesno planski uz zločinačke laži iz udruge --VERITAS -- Save Štrbca konstruirate optužnice protiv Hrvata i Hrvatske.

Zato Mesiću trebaju non-stop Jasenovac, ustaše i genocidni Hrvati.

GOSPODINE MESIĆU, A ŠTO AKO POSTOJI SVJEDOK VAŠIH LAŽI U REŽIJI CARLE DEL PONTE I SAVE ŠTRBCA? ŠTO G. MESIĆU AKO TO SVJEDOČANSTVO PROTRESE - UJEDINJENE NARODE -- EVROPSKU UNIJU I HAAŠKI TRIBUNAL, PA SE I VI NAĐETE NA HAAŠKOJ OPTUŽENIČKOJ KLUPI, A POLITIKA OVE EUROPSKE UNIJE KOJA SE UPIRE OD 1991. U STVARANJU ---BALKANSKE UNIJE DOŽIVI BLAMAŽU?

Možda smo samo mali kotačić u protjecanju povijesti. Možda ne mogu mali narodi zaustaviti ovu krvožednu želju za kapitalom, ali g. Mesiću upravo ste Vi najveći krivac za svu nevino prolivenu krv na ovim prostorima.

Eto radi toga su podigli svoj glas Hrvati u Münchenu. Nije to nikakva Minhenska bojna. Bilo nas je i iz Švicarske, a broj koji se posprdno navodi od njih SAMO 300 ili 500 nije uopće bitan. BITNO JE DA NAS IMA. Eto radi toga je podignut plakat --- PRODAO SI NAŠE SNOVE IZDAJNIČE. Pašalo to g. Mesiću ili ne. On je ZLOČINAC, on nije kriv samo zbog politički montiranih optužnica u dogovoru sa Savom Štrbcem i Carlom del Ponte - protiv Hrvata. On je kriv za pokolj muslimana i Hrvata u Bosni, ali neka čuje i to i za sve Srbe koji nisu spremni slijediti -- VELIKOSRBSKU politiku.

Irena Beyeler
irabeyeler@bluewin.ch

OBAVIJEST

POVODOM

Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja

UDRUGA PRVI HRVATSKI REDARSTVENIK,
Podružnica Šibensko-kninske županije

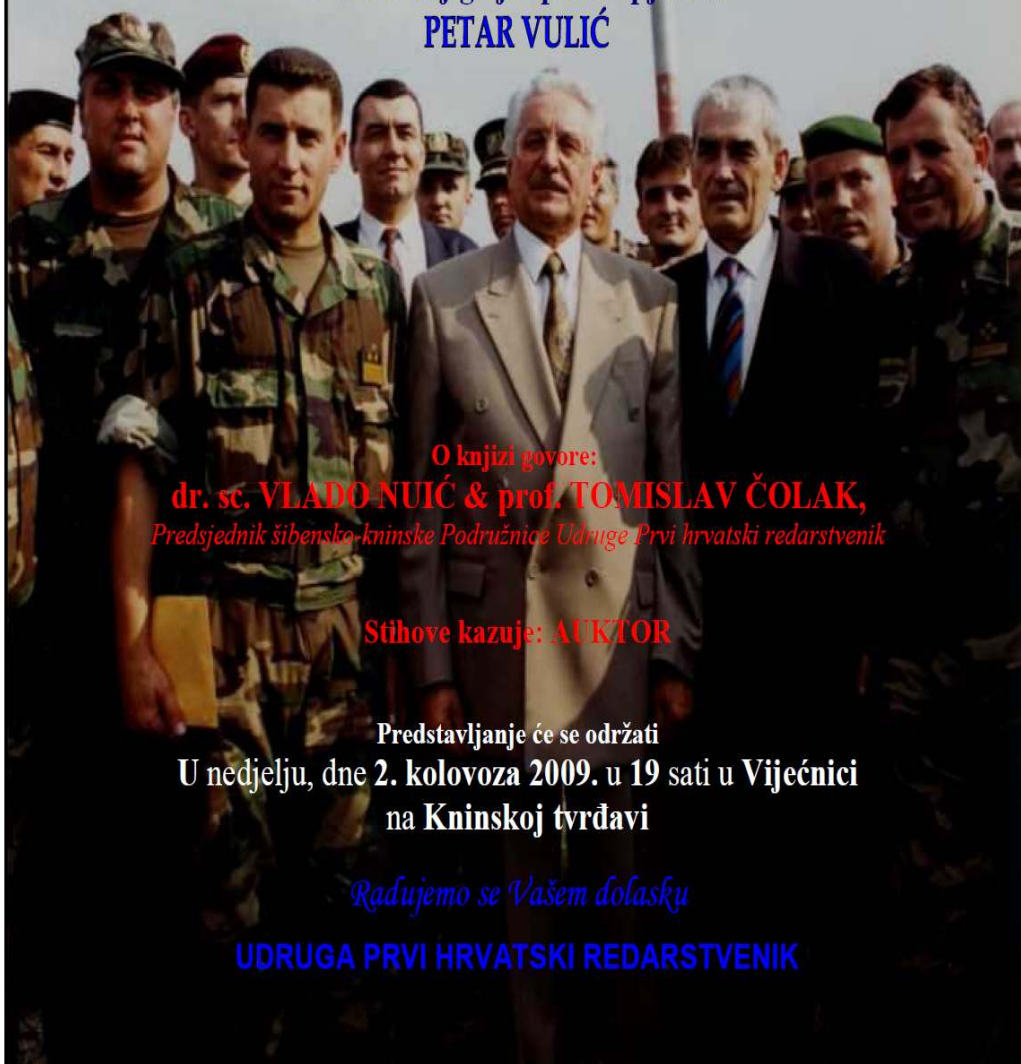
Ima čast i zadovoljstvo

Pozvati Vas

NA PREDSTAVLJANJE ZBIRKE RATNIH PJESAMA

»Bili smo TUĐMANOVI vojnici«

Auktor knjige je splitski pjesnik
PETAR VULIĆ

O knjizi govore:

dr. sc. VLADO NUIĆ & prof. TOMISLAV ČOLAK,
Predsjednik šibensko-kninske Podružnice Udruge Prvi hrvatski redarstvenik

Stihove kazuje: AUKTOR

Predstavljanje će se održati

U nedjelju, dne **2. kolovoza 2009.** u 19 sati u Vijećnici
na Kninskoj tvrđavi

Radujemo se Vašem dolasku

UDRUGA PRVI HRVATSKI REDARSTVENIK

Hrvatski uljudbeni pokret

**Udruga za zaštitu
prava građana**

Pete poljanice 7
10000 Zagreb
Hrvatska
tel: +385 1 29-23-756
fax: +385 1 29-23-757

hrvatska.uljudba@gmail.com
www.hrvatskauljudba.hr
www.svakovamdobro.hr
www.pravednostiljubav.hr
www.borovnicaunas.hr
www.redangus.hr
www.blackdragun.hr
www.laudonovgaj.hr
www.ne-kor.hr

Glasnik

Hrvatskog uljudbenog pokreta
izlazi subotom

Nakladnik:

**Poslovna savjetovanja
Dragun d.o.o.**

Uredništvo:

dr. sc. Tomislav Dragun
glavni urednik
091/33-88-431

Hrvoje Mirković
grafički urednik
091/33-88-432

Lovorka Dragun Mirković, dipl.
oec. za izdavača
091/33-88-433

Priloge slati na adresu:

Zagreb, Pete poljanice 7
hrvatska.uljudba@gmail.com
Idejno rješenje:
© Hrvoje Mirković